

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Eiusdem Hermiae Sozomeni Ecclesiasticae Historiae Liber IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

EJUSDEM

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Η E R M I A E E P M E I O Y
 SOZOMENI
 ECCLESIASTICAE
 HISTORIAE
 LIBER IV.

ΣΩΖΟΜΕΝΟΥ
 ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
 ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Δ.

CAPUT PRIMUM.

*De cade Constantis Augusti, & de his que
 Roma facta sunt.*

T hæc quidem gesta sunt ad hunc modum. Quarto autem anno post Serdicense Concilium, Constanus in Galia interficitur. Magnentius vero qui per infidias eum sustulerat, universum ejus imperium in distinctionem suam rededit. Eodem tempore Vetranius quidam Sirmii ab Illyricianis militibus Imperator est declaratus. Nec exiguum partem istarum calamitatum pertulit urbs Roma, cum Nepotianus Constantini Imperatoris Sororis filius, adjuncta sibi gladiatorum manu, imperium invasisset. Verum hic quidem à Magnentianis militibus interfectus est. Constantius vero, utpote ad quem solum summae imperii recidebat, Imperator appellatus, ut tyrannos è medio tolleret, modis omnibus contendebat. Inter haec Athanasius Alexandriam ingressus, Synodum Episcoporum Aegypti fieri, & ea quæ tum Serdica, tum in Palæstina, de ipso decreta fuerant, confirmari curavit.

Περὶ τῆς ἀραιέστατῆς καίσαρος, οὐ τούτη μόνη συμβαντα.

Kαὶ τοῦ ὡδὲ συνέπεια των ἔτερων Σαρδικῶν κήρυξιαι κόντας αὐτοῖς πάντας μάντυας γαλάτας μαγιστροί, ὃς αὐτῷ τὸν Φόνον ἐπεβλέψει πάσαις χωρίνσαν. Δέχομέν τον εἰς οἰκουμένην τοῦ Βερβανίων ἐτίς, ὑπό τον Ιλυριον σεργάτων ἐν τῷ σημεῖῳ Βασιλείου αὐτοῦ πλεῖστον ἐτέλεων τῶν κακῶν μέχρι Στρατιώτεροι βαρύν μέλειχε, νεποτισμός, δόθειν κονσαλίνην τοῦ Βασιλείου, τα μονομάχος τοῖς εἰσιτον ποιοταταί, καὶ Βασιλεας αὐτοῖς θεοί. οὐδὲ μητέ τῶν μαγνεντίων σεργάτων αὐτοῖς παρεῖ, ὃς εἰς μόνον σύντονος πάντη δέχεται ελέφαντας, αὐλοκεράτων εναγρεωντας, τα τυρφώντας καθελεῖν επιστάτας εἰς στρατούς παρεχύετες αἱ λεγόματα, σωμάδον γρέας παρεσκεύαστε τοῦ δέ αἱ πλεπτοπονταν, καὶ πληυρίσατοι τοις Καζάνηπαλαισίην τοῖς αὐτοῖς δεδογμάσι.

CAPUT II.

Quomodo Constantius iterum ejicit Athanasiū, eosq; qui Consubstantiale afferbant relegavit. Item de morte Pauli Constantinopolitanī Episcopi, & quomodo Macedonius rursus eam Ecclesiam occupavit, & mala gravissima perpetravit.

Imperator vero Constantius, Ariano- rum calumniis fidem adhibens, in ea- dem sententianon stetit: sed Epilcopos

Κεφ. 6.

Ου παλιν κατεργάντι, αἱ πλαύσεις τοῦ Θεού, τρίπο-
 εῖζετο τοῦ ὁμοσίου πρεσβύτερας. οὐ πει τοῦ Θεοῦ
 λεκανατινού πόλιος, καὶ δικατίσει πάλιττον
 ἵματος οὐδενός, κακίσα ιργαζόμενοι.

O Δέ Βασιλεὺς ταῖς διαβολαῖς πάνται
 ταν διπλῶς της ἀνανίας αἰέστεσσι, εἴποι
 αὐτῆς οὐκ ἔμεινε γνώμης· αἱλ ἀπειλο-

καὶ πεστέας, τῷ δὲ οὐ περτερούσιν διεδόμενος. Αἱ qui in fides suas restituti fuerant, contra decretū Synodi Serdicensis expelli præcepit. Quo quidem tempore, ejecto rursus Marcellō, Ancyranam Ecclesiam Basilius obtinuit: Lucius vero in vincula conjectur, mortem obiit. Paulus perpetuo exilio damnatus, Cœcum Armenie abductus est: ibiq; exterritum diem clausit: utrum morbo, an vi extinxetus, equidem ignoro. Fama tamen etiamnum vigerit, eum à Macedonianis laquo strangulatum esse. Eo autem in exilium ejecto, Macedonius Ecclesiam occupavit. Qui cum permultis Monasteriis qua Constantinopoli constituerat, patetisque fœderibus cum finitimiis Epifco-
B pis lese communisset, sautores Pauli variis modis vexasse dicitur. Ac primo quidem Ecclesiis eos expulit. Posthac communicare secum coagit, ita ut multi verberibus casi interierint: alii bonis mulctati, alii civitatis jure spoliati sint: quidam notis in fronte inustis compuneti, quo deinceps ab omnibus dignoscuntur. Quibus compertis, Imperator eam rem improbat, culpamque conicit in Macedonium.

CAPUT III.

De Martyrio sanctorum Notariorum,

Κεφ. γ.

Πλέον τὸν μαρτυρεῖν τὰ τὸν ἀγίους τοπίους.

Προΐθεντὸν καὶ μέχει φόνων καὶ
τρόμηντοι ποὺς αὐγέσθησαν, καὶ μαρ-
τυροῦσι μαρκιανός εἰς συνοίκους ὄντας
πολιάς, λόγῳ αὐδρείως διποσθανεῖν τοσδο-
μῆιστον μακεδόνιον τῷ ὑπάρχοντις αὐτίσις
μηλιές τῆς ἐρμοθύρας ἀναρρέσσεις, καὶ τῆς
καταδύσεως ἐν δέοντι μήλῳ, υποδιάκονος.
οἱ μαρκιανός, Κάλπης καὶ ιαναγνώσης τῶν
σινεργῶν ὁ δέ ταῦτα αὐτοῖς εἰσενεπίση-
μος, περὶ τείχες τῆς καντακύπολεως,
απομαζένεων μετῆμα, δικήλειον οἴκον φε-
ρείσιν, οἱ οἰκοδομεῖν ηγέτοιοιών: ἐπε-
λευθερούσε δὲ σιγίννι, οἱ μὲν ταῦτα το-
στάτης τῆς καντακύπολεως ἐκκλησίας κα-
τέλειον γενομένας, μαρτυρεῖσας γεγον-
θεῖσιν αὐτοῖς τῷ δεσμῷ πιμαζένους, κα-

M^ualum enim ad cædes usque pro-
gressum fuerat. Nam & alii in-
terfecti sunt, & Martyrius ac Marcianus:
quos ursopote Pauli domesticos & contu-
bernales, ajuvent forti animo mortem per-
tulisse, cum eos Macedonius Praefecto
tradidisset, tanquam auctores necis Her-
mogenis, & seditionis adversus ipsum,
ac postremo depositionis ipsius Mace-
donii, tunc cum Constantinopolitana
D Ecclesia expulsi sunt. Erat autem Marty-
rius quidem Subdiaconus: Marcianus
vero Cantor & Lector sacrarum scriptu-
rarum. Eorum Sepulchrum est ante mu-
ros urbis regia, admodum insigne, Ec-
clesia ambitu circundatum, tanquam
Martyrum monumentum. Quam quidem Ecclesiam extruere primum cœpit
Joannes; absolvit autem Sisinnius. Qui
postea Ecclesie Constantinopolitanæ
fuerunt Antistites. Indignū enim cœluerunt,
præmiis atq; honoribus martyrii
eos fraudari, quos Deus ipse honore

Y y ij

afficeret. Quippe locus ille, ubi olim noxi qui ad mortem ducebantur, capite truncari solebant, cum antea propter spectra inaccessus esset, deinceps purgatus est, & dæmoniaci morbo liberati sunt, multaque alia miracula ad illorum tumulum contigerunt. Ethæc quidem de Martyrio & Marciano dicta sint à nobis. Quæ si cui minus credibilia videbuntur, facile est res istas ex iis qui eas norunt, accuratius perdiscere. Nam fortasse adhuc mirabiliora iis quæ dixi, narraturi sunt.

B

CAPUT IV.

De expeditione Constantii in Illyricum, de que Vetranius & Magnentio: utque Constantius Gallum Cesarem renuntiatum in Orientem misit.

SUB idem tempus cum Athanasius fuga elapsus fuisset, Georgius in Ægypto eos qui consentire ipsi renuebant, graviter exagitavit. Imperator vero stricpta in Illyricum expeditione, Sirmium venit. Eodem etiam se consultit Vetranius, paëtis quibusdam inter ipsos conditionibus. Porro cum milites à quibus Imperator renuntiatus fuerat, fententiam mutassent, solumque Constantium Imperatorem & Augustum proclamarent: nam & Constantius ipse & qui ei favebant, omni studio egerrant ut id fieret, proditum te intellexit Vetranius. Pronusque ad pedes abjectus Constantii, supplicare ei cœperit. Constantius vero, ademptio illi imperiali cultu & purpura, vicem ejus miseratus, concessit ei ut privatus maneret, & annonam ex publico copiose illi suppeditari præcepit: convenientius esse dicens, ut tanquam senex, curis imperii in posterum liberaretur, & quietam vitam degeret. Hoc successorebus gestis adversus Vetranius, ingentem exercitum in Italiam contra Magnentium misit. Gallum vero patruellem suum, Cesarem nuncupatum in Syriam amandavit, ut Orientis Provincias defenderet.

Kef. 8.

Πιετῆς εἰς τριπλούς ἐκστρατείας κωνστατίν, καὶ τῷ βασιλεῖ μαχητέων. καὶ οὐτε Λουκιανού πολιτείας, εἰς ιεροπόλεων.

Yπὸ δὲ τῶν τὸν χεῖρον αὐτοῦ στρατούς γόνῳ, γεωργιῳ κακῶς εποίει τοὺς αἰγυπτίους ομοιώς αὐτῷ φρονεῖν τούτους· οὐδὲ βασιλεὺς ἐπὶ ίλλους σεβάσθαι, ηκεν εἰς σίριμον, καὶ ἐπὶ ρήσαις συντριπτοῦσται· τούτους δὲ τὰς αἰγαγοεθυσάντων αὐτὸν σεβάσθαι, καὶ μόνον κακούς αἴποι αὐλοκεστορεύειν τούτους αἰγαλεώντων· οὐδὲ γὰρ ταῖς θύμεσιν αὐτούτοις τοῖς ταῖς αὐτοῖς φρονεῖσι πεδάλεστο, συντῆς βεβελίων τοὺς προδοσίας πρήτης τοῦτο τὸ πόδας καίμενος κατέστη, ικέτης εγένετο· φεβελών τούτος πεντάτον βασιλικὸν κόσμον καὶ τὴν αἰγαγέα ηλέστε, καὶ οὐαλεύθεν εἰσαγεῖ, καὶ αἴποι αὐθιδόντας έχοντας ξύλον διπλόν πρεσβύτην, πρεπωδέσσειν εἶναι φρονεῖσθαι βασιλικῶν αὐτοῦ λαχθαφεῖσθαι· οὐδὲ πονηρία εἶναι· ἐπειδὴ τούτη βεβελίων τούτων αὐτοῖς, πλείστην καὶ μαγνεστικότερον φεύγει εἰς ιταλίαν· γάλλον τούτον αὐτοφίον καίσαρα καλαίσας, εἰς συνάπεσθαι, ἐπὶ φυλακῆς τούτης της οὐαλεύθεν.

Κεφ. ε'.

Διαποδίλιμον μὲν μέτεπικαιρὸν τῷ οὐρανῷ πάσῃ σαν-
χῇ τοπος μέγιστος ἐν ἡραρχῳ ἐπὶ πολλαῖς ὑμέραις ἤφεν,
ἰππικρατεῖσαν καθῆλιον.

EN δὲ τῷ Στέκε κατίλλα μὲν μάζημον τῷ
Εἰρησολύμων ἐκκλησίαιν ἐπιτερπόντος
τῷ, σανδεξί σημεῖον ἐν τῷ θεραπείᾳ αὐτοφάνη,
καλαγάζον λαμπτεῖσ, ἥχισιον κομήτης
τοῦ ἐλαμψεον διπόρρεων, ἀλλὰ ἐν συσάσσ
πολλῷ φωτὸς ἔπικαιρὸς πυκνὸν καὶ διδόφανες.
μητρῷ μέροσσον ἐπὶ τῷ κεντρίσ μεχει τῷ ὄρες
τριβλαπῶν, αἱματίδενα καὶ πίνες σάδια τοῦ
ἰστετον χῶρου τοῦ θεραπείαν αἴτολασίν. Οὕ-
ρος δέ, τῷ μηκὶ αἰνάλογον ὡς ἐπὶ τοῦ πεδό-
ντο γά τῷ συμβεβούσῃ θάματι, καὶ δέ ο-
πιλατέσσεν οικίας ἐν καί σύροσες, καὶ σπερ
τυχεῖσας θεραπεύομενος καταλαπών,
αἷα παισὶ καὶ γυναιξίν εἰς την ἐκκλησίαιν
συνιέντον, καὶ κοινὴ τοῦ χεισὸν ὑμένων, καὶ
τοῦ περιεργάσιας αιμολόγουν. Συνείστασί τοι
ταῦτοντον μᾶς οικεύμενον ἢ τοῖς τέττας ἀγ-
γιανταῖστηλησεν ἐγκρέοτε τοῦ σοκλίσ μα-
κραῖς ὡς γραίωθεν, ἐπὶ πάσον, ὡς εἴπεν, γῆς
τοῦ δύχεων καὶ ισορροπῶν τῶν τηδεῖς Σπαν ιερο-
νύμων ἐνδημοτες, ἀντεκόντη θεατῶν, τοῖς
καίσαρεν εὐλέπταν. Εγνωσθετο καὶ οὐ βασι-
λές, ἀλλα τὲ ποτε λαΐς αναγγελάσαντον, καὶ
οὐδέλλα τῷ επισκόπῳ γεράνιον. ἐλέγετο
τοῦ τῷ τοιασδε επισημόνων, καὶ πα-
ρεπούσαν θέσεν, πάλαι ταῦτα παρεμπι-
νεῖσαν τοῖς ιεραῖς Βιβλοῖς καὶ τῷ μην ὡδε-
σιν, πολλὰς ἐντελεῖσαν τοῖς καταίσιν εἰς Χε-
ρισμοὺς επηγάγετο.

Κεφ. σ'.

Προτετέντοι τοῖς στριμούσι, τοῖς αἱρέσεως αἵτην, ἐπὶ τοῖς κατ' αὐτὴν
διεγένεται τοῖς περὶ τοῦ τερπνῶν τοῦ πίστεως ἐνθείσισι.
Ἄλλοι μὲν τοῦ καθαρισμού Φωτιστούς καλέμενοι, αὐτοῖς
τοῖς περὶ θεοῖς τοῖς μάκρυρας απεπλέγοντες
καὶ τοῦ Φρυγαντόμενος.

EΝ τούτῳ δὲ Φωτιεῖσ τῷσι στριμίω
ἐκκλησίαιν ἐπιτερπόντον, ἤδη τοφ-
τερον καὶ νησιῶν εἰσηγήσθης γέροντος.

Caput V.

Qualiter Cyrillo Ecclesiam Hierosolymita-
nam post Maximum gubernante, crucis si-
gnum iterum in cœlo vissum est per plures
dies, splendore Solem superans.

Eodem tempore cum Cyrus Hierosolymorum Ecclesiam post Maximum administraret, crucis signum in cœlo apparuit, splendide resplendens, non ut cometes diffundentibus radiis: sed plura luce collecta densatum ac perspicuum. Longitudine quidem à Calvaria loco ad monitem Olivatum, id est, circiter quindecim stadia, torum cœlum quod tractum illum supereuininet, complectens. Latitudo vero respondebat longitudini. Porro ob rem tam insolitam tamque inopinatam, admiratio simul ac metus omnes invasit. Relictisque aedibus & foro & opere quod quisque p̄iz manibus habebat, universi cum uxoribus & liberis ad Ecclesiam confluerunt, uno consensu Christum laudantes, Deumque alacri animo confitentes. Porro ejus rei nuntius omnes orbis Romani provincias non mediocriter conturbavit. Brevi autem id ubiq̄ nuntiatum est. Nam cum ex omnibus, ut ita dixerim, orbis partibus, ut moris est, partim orandi, partim sacra loca perlustrandi causâ, Hierosolymis adcesserunt peregrini, ea quæ oculis viderant, suis postea retulerunt. Ipse quoque Imperator ea de re certior factus est, tum ex multorum aliorum relatione, tum ex literis Cyrilli Episcopi ad ipsum datis. Hac autem in sacris libris olim prædicta fuisse per divinam quandam Proprietatem, viri istiusmodi rerum gnari assertant. Ethoc quidem signum plurimos Gentiles ac Iudeos ad Christianam religionem pertraxit.

Caput VI.

De Photino Sirmiensi Episcopo, deque ejus
heresi, & de Synodo Syrmii ad versus illum
congregata, deque tribus fidei formulis.
Item, quomodo Photinus post depositionem
sollicitatus, Episcopatum recusavit, utque
a Basilio Ancyrano convictus est, ut
inaniam loquens.

Per idem tempus Photinus Antistes
Sirmiensis Ecclesie, qui novæ cujus-
dā opinionis jam antea auctor extiterat,

Y y y. iiij

Imperatore in ea urbe adhuc commo- A έτιτδ βασιλέως ἐπιδημεῖ@ ἀνδρέα, ὁ
rante, errorem suum palam asserere non
dubitavit. Cumque naturali quadam
facundia polleret, & ad persuadendum
esset aptissimus, plurimos ad opinionem
suam pertrahebat. Ajebat autem, unum
quidem esse Deum omnipotentem, qui
verbo suo cuncta fecisset. Generatio- B Φανδὸν τῷ οἰκείῳ συνίστοι δόγματι φίους
νεῖ εχων δύλεγμ, καὶ πειθώντας, πολλο-
εις τὸν ὄμοιον αὐτῷ δόξαντην γάγει
το γένεις θεος μενεῖ, παλαιοεργεῖς, οὐδὲ
ιδίωλογοφτὰ πάντα δημιουργοῖς τῶν
τερροστέον· αλλὰ ἐν μαρίας γενεῖσιν τούτοις
χειρὶς εἰσηγεῖτο· φειπόντες δὲ πολλοὺς ρυ-
νομένους τοιταύ δόγματα· χαλεπῶς ἔφεν
οἱ τε ὅμιλοι δύσεως καὶ τῆς ἑώρας επισκοπή,
καὶ κοινῇ ταῦτα νεωτερίζεισι καὶ ανα- C οἵτε εδόξασεν, ἡγεῖτο κατάπολες γρί-
δια φωνεῖσιν τοὺς φωνὴν πίστεως, πε-
τετῶν ἐν νησίᾳ τὸν παρερδόσιν Σαμαρι-
τῶν, καὶ τὴν δέσμην δόξαντην επισκοπήν
τοις δέ καὶ ὁ βασιλεὺς εχαλεπάνεν· ἐν
τῷ τότε ἐν σιρμίῳ διαβεβεῖσιν, συνοδευτι-
κάλεσε· καὶ συνῆλθον ἐκ μητρὸν ἀλλοι τοις
γεωργι@ ὃ τὴν διλέξανδρέων επιστολαῖς
κληποταν, καὶ βασιλεὺς ὁ σαγκρίδεος επισκοπή,
καὶ μάρκ@ ὁ διερχόντος· ἐκ δὲ τὸν δύτεων, ε-
ληστέοις μερστων, καὶ στι@ ὁ ὁμολογή-
σις καὶ τῆς ἐν νησίᾳ συνόδου κοινωνίας, αλλ
καὶ ταῦτα μετέχει τοῦ δημοπολεμού-
τερον δὲ ἐπιβελῆς τῶν τὰ δέσμην φωνῆται
τοσφοῖσιν οἰκεῖαν καλαδιαδεῖσι, σπεζοῖς
ἐν σιρμίῳ συνελθόντων, μετεκλήσιν τοῦτον
βασιλέως· ἀούτογδις εἰς τειχοῖς τοῦ βα-
σιλεῖαν σφίσι ποιόστοι, επισηματί-
οῦτα, καὶ τερψις πάντων Σαμαριτῶν,
ἀξιόχρεως αὐτοῖς εἴσαι μάρτυρες οἰκεῖογνη- D Τ@· επεὶ δὲ ἐν σιρμίῳ συνῆλθον ἐτοί-
το τὸν μὲν τὴν σεργίαν καὶ μηχανὰν ιπ-
τείαν, μηκιαναὶ εδεῖσι παῖ@, ετεῖκτην
οὔτε ἐκ τῆς δύσεως ανεδείχθη, διὰ τοῦ
ομβάταν περιφάσας τὰν τυεσμανοῖσι τοῦ
κοινᾶ ταραχῶν, τὸν μὲν φωνὴν κατέβα-
ίεστα Σαβελλίαν εἰς παῖδες τοῦ Σαμαριτῶν
φρονεῖσα· μηδὲ ταῦτα πάλιν παῖδες
περέτερον δεδογμένα φείτη πιεσθεῖστερον
θεοῦς ἔξεδωκαν· ὥν τὴν μὲν τὴν ἐλπίνην
φωνὴν τὰς δὲ τὴν ρώματον συντεξεῖσαν, οὐτο-
λοις φείτη τε ρήπον καὶ ἔνοιαν, ετεῖσαντες
ταῖς προέργαις δεδογμέναις συμφωνεῖσ-

ιστον μέντοι οις ή ἐλληνική γέτε ὁμοότιον, γέτε A Sciendum porro est formulam Graecæ scriptam, nec consubstantialem Patri Filium, nec similis substantia dicere: eos vero qui dicunt illum principio catur, aut qui opinantur substantiam Dei dilatatam Filium facere, aut illum coniunctum, non autem subjectum esse Patri statuant, alienos ab Ecclesia pronuntiasse. Earum vero qua Latine scriptae sunt, altera substantiae vocabulum, sic enim Latini vocant quam Graeci θεοί, utrum Filius Patri consubstantialis B an similis substantiae sit, proflus nominari vetat, cum ista nec in sacris literis dicta sint, nec hominum sensu ac notitia possint comprehendendi. Et Patrem quidem honore, dignitate, deitate, ipsoque patris nomine majorēm filio confiteri oportere præcipit: Filium vero unā cum reliquis omnibus rebus Patri subditum esse contendit. Ac Patris quidem principium nullum esse: Filiū vero generationem ignotam esse omnibus, præterquam Patri. Porro cū hæc formula jam in publicum edita est, aucti Episcopos qui eam non recte compositam esse cernebant, impenso studio laborasse, ut eam emendandam reciperent: & Imperatorem id ipsum præcepisse, penas interminatum iis qui illam occultassent. Verum semel in lucem edita, omnino amplius latere non potuit. Tertia autem fidei formula, sensu quidem cum duabus aliis penitus concordat. Substantiae vero vocabulum sustulit, ejusque rei causam affert his verbis, pro ut Latino sermone sunt scripta. Nomen vero substantiae, quod à Patribus simplicius possum, à populo vero minime intellectū, offensest plurimis, propterea quod in scripturis non continetur, placuit omnino removeri, nec ullam deinceps cū de Deo sermo est, substantia fieri mentionem: quoniam scripturæ sacræ nullibi dicunt, Patris & Filii & Spiritus sancti unam esse substantiam: similem vero dicimus Filium Patri, sicut sacræ dicunt scripturæ. Et hæc quidem de fide decretal sunt coram ipso Imperatore. Hosius vero initio quidem istis contentire detrectabat. Postea vero vi compellus, & verbera, ut fama est, perperus, vir decrepitata etate, consenit tandem ac subscriptis. Ceterum post depositiōnem Photini, Synodus Episcoporum experiri constituit, utrum ille à priore

sententia deduci posset. Sed Photinus Acohortantibus licet Episcopis, & Episcopalibus loci restitutionem ei pollicentibus, si opinionem suam damnasset, ipso forumque fidei expositionibus consentire voluisse, minime acquievit: immo vero eos ad disputationem provocavit. Itaque cum ad constitutum diem convenissent Episcopi, praesidentibus ex Imperatoris mandato judicibus, qui & doctrina & dignitate in Palatio precellere videbantur, partes disputandi contra Photinum suscepit Basilius Episcopus Ancyrae. Cumque disputatione ob varias utriusque interrogations ac responsiones longius protracta esset, Notariis corum sermones excipientibus, victoria penes Basilium stetit. Photinus vero exilio damnatus, ne sic quidem opinionem suam tueri destitit. Sed libros, tum Graeco, tum Latino sermone scriptos edidit, quibus excepta opinione sua, reliquias omnes falsas esse conabatur, ostendere. Ac de Photino quidem, deque heresi ex eius nomine nuncupata, hanc à nobis dicta sint.

CAPIT. VII.

C

KeΦ. ?.

De Magnentii & Silvani tyrannorum interitu: & de seditione Iudeorum in Palestina: & quomodo Gallus Cesar dum res novas moliri putaretur, occisus est.

Interea vero Magnentius cum seniores Romanum occupasset, multos Senatorii Ordinis & ex plebis numero trucidavit. Cumque Constantii duces contra se missos jam propinquare intellegiret, in Gallias se recepit. Ibi pluribus pralii consertis, modo hi, modo illi victoriā retulere: donec tandem superatus Magnentius, Mursam, quod est castellum Galliarum, fuga evasit. Ubi cum militibus suis ob acceptam cladem animos despondere cerneret, stans in sublimi loco, confirmare eos conatus est. Illi, quemadmodum Imperatoribus acclamari solet, sic etiam Magnentio in conspectum ipsorum prodeunti acclamare cupientes, pro Magnentio Constantium Augustum imprudentes proclamarunt. Exeo conjecturam capiens Magnentius, imperium sibi à Deo concessum non esse, reliquo eo castello, ulterius progredi molitus est. Verum cum

CONSTANTIUS
Τηδε τῇ σωμάτῳ ὁ ἡπειρούντα δικαῖο
πτοκόπων, καὶ τὴν ἐπικοπὴν αποθέσθαι
χνεμήσων, εἰ τὸ οὐκεῖν ἀποκηνέξθυμο,
ταῦς αὐτῶν γραφαῖς συμψήφισαί. οὐκ
χέσθαι ἀλλα εἰς διάτεξην αὐτῆς πειναλατῆς
εἰς ἔγκλιτη μέραν ἢ συνελθόντων τῶν ἐπικοπῶν,
ἔπικαστῶν εἰς περσαῖματος θεραπείαν,
αἴσιώματα περιβαλλόντας τοῖς βασιλεύοντας
εἰδόκεν, διαδέχεται την περσαῖαν φύσιν οὐλα
λεξην βασιλέας οὐλύρας ἐπικοπῷ
πολλῶν δὲ περῆς πεδίου Καπόκεισταμον
ροις περιελθόντος οὐλύρας οὐλύρας οὐλύρας
αναγεαφοιμύωντες εκαλέρων λόγοις, οὐλύρας
Ιησεβασιλέων οὐλύρας οὐλύρας οὐλύρας
οὐλύρας οὐλύρας οὐλύρας οὐλύρας οὐλύρας
καθαίτες, εδέξεταις πειναλατῆς τοικείου συνηγ
τῶν δόγματος λόγιας τε τῇ φρωτανηστην
φωνη συγχρέφων ἔξεδιδος, διὰ οὐ πειν
πλὴν τὸ αὐτὸς τοις τῶν αὐλῶν δέος ψεύτης
ἀποφαίνειν φωνέα μην τὸ πεινητόν τὸν
καλυμμέναιρέσεως. Σέδε μοι εὔχεται.

Περὶ τῆς θανάτου μαγνητίνος σιδερᾶν τὸ σπαστό
καὶ περὶ τῆς εἰ παλαιστὴν σαστατῶν ιεράνων ξενί^{ριθη} εἰλλατού Θάλασσαρ, πιναρίζει οὐ πειναλατῆς.
EN τέτοις ἢ καταλαβὼν μαγνητῷ
περεσεύεται ρώμην, πολλεῖς τοῖς οὐρ
κλήταις καὶ τὸ δημοτικόν ανέλει μαστούστη
στονίσαντας οὐλύρας αὐτῷ τὸς κωνσάνια στρατηγός,
ντενεχώρεστεν εἰς τὰς περγασταταῖς ενθα δὴ πολλάκις αἱλλάλιοις περοβάθ
λοισι, πῆ μην ζτοι, πῆ ἡ ἀλεινοὶ σκραβάδεις
σότε δὴ τὸ τελεστίαιον ηθικεῖς μαγνητού
ἔφυγον εἰς μαρεσσαν γαλαζών οὐλότοφο
ειον αἱδημονέντας ἤτρες ιδίες σερπαταῖς
ηθικεῖταις οὐλών, ἐφ' οὐψηλής σας, περιγε
θαρραλεωθεές ποιεῖν οἰζο, οὐδὲ εἰδόθαι
ἐπευφημεῖταις βασιλεύσι, μέπι μαγνητο
φανεῖται εἰπεῖν περοδυμητέλεις, ζητοῦ
εἰκότες κωνσάνιον αὐτὶ μαγνητίς αὐγεῖται
αναβούσαντες συμβαλῶν δὲ ὃν τοῦ
μαγνητοῦ, οὐδὲ δεδομένον αὐτὸς τοῦ
βασιλεύειν, πεινεῖται καταλαπωτοῖς
φρούριον, περοσωθεώ χωρεῖν. δικαίωσι

δέ της κωνσταντίας σραπάς, φέρει τὸν καλόγεμον μονοποτέλευκον συμβαλῶν, μόνον φύσην, εἰς λαγχθένον διεσωθῆναι αὐτοὺς ἐγένετο. Καὶ τὰς μητέρας καὶ τὸν αδελφὸν, οἱ καταρά κατέβησε, τελευτῶν ἑαυτὸν ἐπέσφαξε, μέντος πολὺ ὁ καὶ δεκάτη. Εἶτε τὸν αὐτὸν αδελφὸν, ἀγχόνη ἑαυτὸν διεκχέσαστο αὐτῷ τὸν κανά ταραχῆναι. Έδοθεῖ τὸν τέλον τούτου. Καὶ εἰς μακεδονίαν γένεται μὲν τοῖς προφέταις γαλάταις στιλβανός περιεργάντος, οὐδίκια κατεῖλον οἱ κωνσταντίας σερστηγοί οἱ οὖν διοκαταρρεῖσι ιδεῖσι, τὴν παλαιώντινην καὶ ταπείλην οὖσαν κατέτρεχον· οὐπλει τέ δέρματι, πέπεσθε ρωμαῖοις καὶ πνέοντο· μαζῶν δεταῦτα γάλα. Οὐδεισαρεῖσαν αὐτούς κατέβησαν, πέμψας τελικῶν, αὐτοὺς ἐχθρώσας, κατεῖλον διοκαταρρεῖσαν αὐτούς τοὺς ἐποίησε δόξας ἐγένετο περιπέτης, τὴν διημερεῖαν καὶ πολεμούσας ἀλλὰ τυραννῶν ἐξέλεστο· κολαμπνύσας, ὃ τῷ βασιλεῖ τὸν αὐτὸν νεώτερον μόνον τελονομάσιως, καὶ τῆς ἔω τον ὑπαρχήν δομεῖταιον, συνέλεισεν διγανακτίσας ἐγένετο. Μετακαλεῖτο αὐτούς· απέδειν ὃ γέγονεται, αὐτοῖς δέδειν γένος, εἴχετο τὸν δέδειν γένοντα φλάκανα τὴν νῆσον Φύριμπρον, ανηγένετη, τοις βασιλέως τερεσάξαντος· ηγίκα δὴ αὐτὸς μὲν τοις τοπιταῖς, ἐδομον δὲ κωνσταντία.

A exercitus Constantii eum persequetur, circa montem Seleucum commissâ pugnâ, solus fuga clapsus, Lugdunum se recepit. Illic matrem primum, ac fratre-
trem quem Cæsarem constituerat, deinde semetipsum occidit. Nec multo post Decentius quoque alter ex ejus fratribus, laqueo sibi vitam abrupit. Verum publici motus ne ita quidem quievére. Etenim brevi post tempore Silvanus quidam in Galliis tyrannidem arripuit: quem Constantii duces confestim pere-
merunt. Judæi vero qui Diocæsaream incolebant, Palæstinam & circumfitas regiones excursionibus infestarunt: sumptisque armis, patere deinceps Ro-
manis abnuerunt. Quibus rebus cogniti, Gallus Cæsar qui tum Antiochiæ morabatur, misso in eos exercitu, illos profligavit, & Diocæsaream funditus evertit. Verum enimvero rebus, ut sibi videbatur, feliciter gestis, felicitatem suam moderate non tulit; sed tyrannidem arripere cogitavit. Et Magnum Questorem, ac Domitianum Præfectum Prætorio per Orientem, qui consilia ejus Constantio indicaverant, neci dedit. Quam ob causam indignatus Constatnus, eum ad se evocavit. Qui cum refragari non posset, timebat enim Constantium, iter arripuit. Cumque jam ad insulam Flavonam venisset, iussu Imperatoris interemptus est, Consulatu ipsius tertio & Constantii se-
ptimo.

K_ε ⊕. η'.

CAPUT VIII.

*De Constantii adventu in urbem Romam,
& de Synodo que in Italia congregata est:
& de iis que Athanasio contigerunt ex
insidiis Arianorum.*

Επί τούτων καθηρημένων τῶν τυρεύνων, ἐδόκει
ἴσως συμβάντων κακῶν ἡ συχίαν ἔχειν καν-
στίσιον, καταληπτὸν τόποριμον, επὶ τὴν πρεσ-
βείαν τῆς ρώμης ἐπιλαμβάνειν τὸ οἰκεῖον τῶν
τυρεύνων ἐπινίκιον ἐπιτελεῖν τομ-
πεῖν τοὺς ταῦλον δὲ νομίστας δίνασθε τὰς ἑκα-
τίους δεκαχειλίους ἐπισκόπιτρας ὁμόφρονας πε-
ριτοῦ σύγμα καταστῆσαι, σύνοδον γνωμένην
οἱ πατέρες τεοσότητας ἐν τέτω δὲ ιεράσιος
τελετήσιεν, ἐπὶ οἴκοι καὶ πάντες ἐμαυτοῖς
τῷ φωμαῖν ἐκκλησίαν ἐπιτρεπόμενας.
Παρέχεται ὅτετον λιβέριος λογισμόν

D E Xtinctis itaque tyrannis , cum jam
Constantius malis que acciderant
liberatus sibi videretur , relicta Sirmio ,
Romam venit . Illic enim de tyrannis
superatis triumphum agere decreverat .
Similisperans , posse se Orientis atque
Occidentis Episcopos in unam cande-
que de fide sententiam perducere . Syn-
odum in Italia fieri jussit . Interea Ju-
lius cum per annos quinque ac viginti
Romanam Ecclesiā administrasset , ex-
tremum diem obiit : eique Liberius suc-
cessit . Tunc igitur ii qui fidem Conci-
lli Nicæni respuebant , opportunum se

tempus nactos rati ad accusandos contrariae sententiae assertores, omni cura ac studio egerunt in palatio, ut quoscumque ipsi deposituerant, Ecclesiis pellerentur, utpote qui haeretici essent, & superstite Constante ambos fratres Augustos inter se committere studuisse. Quippe Constanus bellum fratri minatus fuerat, nisi illos suscepisset, ut supra retulimus. Præcipue vero criminebantur Athanasium, quem tantopere oderant, utne Constante quidem adhuc superstite, & Constantio benevolentiam erga illum simulante, hostiliter cum persequerentur: sed Antiochiae in unum congregati Narcissus Ciliensis, Theodorus ex Thracia, Eugenius Nicænus, Patrophilus Scytopolites, Menophantus Ephesius, & alii circiter triginta numero, ad omnes ubique constitutos Episcopos litteras scriperint, quibus affirmabant, Athanasium contra leges Ecclesie rediisse Alexandriam, non in Synodo prius innocentem declaratum, sed per contentionem eorum qui idem cum illo sentiebant: hortatique sint ut neque cum illo communicarent, neque ad eum scriberent; sed cum Georgio potius qui ab ipsis ordinatus fuerat, communione servarent. Athanasius vero, tum quidem nullam istorum rationem duxit. Sed enim multo graviora quam prius, erat percessurus. Extincto enim Magnentio, statim Constantius qui solus jam imperio Romano potiebatur, omni studio perfidere conatus est, ut Occidentales Episcopi cum iis consentirent qui Filiu Patri similem secundum substantiam asserebant. Et initio quidem non vi aperta id agebat: sed suadens tantum ut decretis Orientalium Episcoporum adversus Athanasium subscriberent. Sic enim cogitabat, si Athanasius communii omnium suffragio è medio removeretur, facile se deinceps ea quæ ad religionem pertinent, pro arbitrio constituturum.

A δὲ καισὶ ἔχει εἰς διαβολὴν τὸν ἄνθρωπον οἱ τέλοι ἐν νησίᾳ πίστιν παρεῖλενται, ἐπιμελῶς μάλα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐπόνησαν τὸν ὀκηλησιῶν πάθος τὸν πολὺν καθηρημένος, ὃς ἐπερδόξεις οὐλα, καὶ ἐν ὦ κώνσας τῷ βίῳ τοῦτον, συγκρητοῦται βασιλεὰς πέρης ἑαυτὰς σπερδασίας καθότι τῷ αἰδελφῷ πόλεμοι ἐπήγιαν, μὴ προσδέξειται αὐτὸς, ὃς ἐν τοῖς περίην εἴηται μάλιστα δὲ ἐν αἰτίᾳ ἐπονέσαντον, οἱ γε ὅτεροι τῷ φύσει αὐτὸν μέτε, ἐδὲ κανόνιτο, ἀποινίτο καὶ κανόνιτο φιλεῖν αὐτὸν προσποιεύμενος, τῆς αἰτεῖσθαι αἰτέοντο διλα τονελθόντες ἐν αὐτῷ ψυχήν πάρκιος τε ὁ κίλιξ, καὶ θεόδωρος ὁ θεός, καὶ Αὐγούστους ὁ νησαῖος, καὶ πατέρων τοῦ σκυτοπολίτης, καὶ μινόφαντος ὁ ἐφεντε, καὶ ἀλλοι αὖφι τεισάκοντα οἱ παῖδες, γραψαν τοῖς πατλαχῖς ἐπισκόποις, ὃς ἀρχεῖ νόμος τῆς ἐκκλησίας ἐπανῆλθεν εἰς αὐτὸν δρειν, ἐσκανδάλιτος Φανερός ἐπὶ συνοδείᾳ φιλονεκίας τὸν τοῦ αὐτοῦ Φροντίων παρεκελεύοντο, μή τε ποιῶντας αὐτῷ, μη γερεφέν, αἷλα γεωγύιον τῷ πρεσβύτερον περιέβανται περιματῶν ἀμαρτιῶν αἴπολάλει μαργέντος, καὶ μόντος κανταύλιτος τῆς ρώμαιων ἀκεμφρού γέγειτο, πάσταν ἐποιεῖτο σπράδω, τε αὐτὴν δύσπινην ἐπισκόπης τοῖς ὁμοθυπαῖσι τῷ πόζαλέστοι συνεῖναι ἐποιεῖ δεῖτο, οὐ φανερώς ἐτώτε περιτά βιαζόμενος τοιν δὲ ἐπιψιφισαδότοις καὶ αἰγαλίων ἐωεπισκόπης διγίετο γράψεις εἰς εἰ κοινῇ ψήφῳ ἐκποδῶν ἐτέλεσθε, παρεῖντος ἀντοῖται τοιν βεντοκαταπέραθετον αὐτῷ.

CAPUT IX.

De Concilio Mediolanensi, & defuga Athanasii.

Cum igitur urgente Imperatore, Synodus collecta esset Mediolani, ex Orientis quidem partibus pauci admodum convenerunt: reliquis vel ob

Kef. θ'.

Πιεῖ τῆς δια μεσολάνης συνόδου, καὶ τῆς φυγῆς αὐτοῦ.

ΣΥΝΟΔΟΣ δὲ, τῇ βασιλέως κατεπέμψατο, τοῖς μεσολάνην γενομένης, οὐ μὴ τῆς ἐώ οὐλίγος παρεγένοντο. τῷ αὐτῷ

ως εἰκός, ή διὰ νόσου, ή μακρεῖν ὁδοποεῖν
παρειπομένων τὴν ἀφίξιν τῷ ἡραρχῷ δύ-
σι, πλέοντες τελεοῦσι συνελέγοντας αἱ τελε-
τῶν δὲ τῷ ἀποτέλεσμα τὸν αἴτιον
ώς αὐτὸν παντελῶς ἀπελασθέν τὸν εἰδέναις,
οἱ μην ἄλλοι, ή δέ, ή πάστη, ηγανοίσα τὸν ὄν-
των σωτήραν μόνοι ἐστι. Θέλοντες
ἔπικοπτον, οὐτανίας γῆδε μηδέποτες, καὶ
δύσις θέλοντες μαρτυρέλαντας λιγνελας, ταμ-
ιῶθεν οὐτελέρεως, καὶ ρόδινος, καὶ λεπίφερες
ἀνεργογον, καὶ ἐμαρτύρευσθε μηχρισταίδη
ριδίως καταδικαστατανασία, μηδὲ ἄλλες
τέτε, εὐχριστού, σήσεων τὸ κακόν· χωρί-
σθε τέ τοι Πτίσσαλης καὶ καὶ σὺν τῷ ὄρ-
γχῳ τοι δεδογμένων. ἐπὶ καθαρέσσι
τετῆς ἐν νησίᾳ πίστεως, ταῦτα στελλόμενα
τούτοις Βασιλέως καὶ τῶν Καρδιών Φροντί-
των καὶ οἱ μὴν, ὅτε παρρησιασταμόροι, ὑπερ-
οεις φυγῆς κατεδικασθησαν· σὺν τέτοιο
τούτῳ μάστιχῃ. αἴλινθη τοῦτο σὲ μεδιολάνῳ
οὐλόγῳ αἴτιας εἴησι μὲν ελεγον, ἐπιτέλεον
πιθασίς· 8πολλῷ γρύπερον ἐνδεμιλείον
κατελευκασμένος θεοντατον, καὶ εκάλε-
σατο τὸν ἐν νησίᾳ δεδογμένων νεαρούς τούς
περιέρποντες, ὡς αὐτοίκαι επιδέξιοι αἴτιοι. Οὐ-
τούσιοι δέ πιστεύεται τοις Βασιλέ-
ωισι μη τῷτο Βασιλέα εἰλέθετε ταρ-
πονε, εἴτε λυσιτελεῖν εδοκίμασεν· ἐπιλεξά-
μενος δέ τὸν εἰλιγύπτῳ φειδοπόλιν τούτην, ὡν
περιεργίων οὕτις τοι. αὐτοῖς εἰς τὰ μάλιστα
τοῖον θετέος; Καὶ λέγειν δέκος, πέμπται
βασιλέα, τοῦτος δύσις τοτε τῆς αἰχμαλώτης
διατάσσει· συμπέμπτο δὲ αὐτοῖς καὶ τῆς τούτης
αἰχμαλωτούσιας πρεσβύτερος τρεῖς, καταλ-
λέσας αὗτας τὸν κατέβητα, καὶ λιγότεροι,
τοῦτος διαβολας τῶν ἐναντίων ἀπολο-
ρυμένοις, καὶ τὰ αὖτα τορεζόντας, ὅπη
αἰχμαλωτούσια καὶ αὐτῷ αἴτια γινώσκωσιν ἀπο-
πειρασθεῖν δὲ αὐτούς, μετ' 8πολὺ γεράμα-
τας Βασιλείων εδέξατο, κατέβητα αὐτούς εἰς τὰ
επικατέστητα αὐτούς αἴτιοι αἴτιοι. Κόλασις
τῆς εὐχαριστίας ἐταρεχθησαν, καὶ συναγωνισ-
τοι, ἐτεπέθεσαν τῷ Βασιλεῖ, ἐτερροδέξιοι ὥστε
ποθαλεῖς νομίζουσις, εἴτε απότελεσθεντούσιν.

A morbum, vel propter itineris longinquitatem, ut opinari licet, eo venire deterrantibus. Ex Occidentalibus autem Episcopis plures quā trecenti adfuerē. Cum autem Orientales Athanasium condemnari vellent, quo penitus Alexandria expelleretur, ceteri quidem omnes partim metu, partim fraude & ignoratione rerum inducti, consensum praebuerunt. Soli Dionysius Episcopus Albae, quæ Metropolis est Italie, Eusebius Vercellarum quæ urbs est Ligurie, Paulinus Trevirorum, Rhodanus ac Lucifer reclamarunt: contestantes non ita temere damnandum esse Athanasium: idque si fieret, malum illic non quietum: sed aduersus ea quæ de Deo recte decreta essent, progressuram esse fraudem. Neque alio consilio Imperatorem & Arianos ista moliri, quam ut Nicenam fidem subvertant. Ehi quidem eum in hunc modum libere prolocuti essent, in exilium deportati sunt: cumque his etiam Hilarius. Hanc autem veram fuisse cauam Mediolanensis Concilii quam modo dixi, exitus rei declaravī. Et enim haud multo post Synodus Armini & Seleucia congregata est: quarum ultraque contra ea quæ in Synodo Nicena constituta fuerant, novitatem inducere tentavit, sicuti mox demonstrabitur. Porro Athanasius, cum periuersum haberet infidias sibi in Palatio comparati, ipse quidem ad Imperatoris comitatum proficisci nec ausus est, nec è re sua fore existimavit. Leetis vero ad eam rem: quinque Episcopis, ex quorum numero fuit Serapio Thmuitanus, vir admirabilis vita & sanctimonia, & dicendi copia prædictus, ad Imperatorem in Occidentis partibus tum degentem eos misit. Cumque his tres quoque Ecclesiæ suæ Presbyteros direxit, qui Imperatoris animum erga ipsum placarent, & adversariorum calumniis si opus foret, responderent: cuncta denique agerent, quæ & Ecclesiæ, & ipsi conducere existimarent. Qui cum è portu solvissent, haud multo post Imperatoris accepit literas, quibus ad Palatium evocabatur. Eares & Athanasium ipsum, & populum Ecclesiæ Alexandrinæ graviter conturbavit, magna que affecit sollicitudine: quippe qui nec Imperatori Arianam opinionem tuenti auctoritate tutum, nec refragari, citra periculum esse existimarent.

Prævaluuit tamen consilium, ut Athanasius maneret: & is qui literas Principis attulerat, re infecta reversus est. Scquenti estate alter ab Imperatore missus, una cum Provinciae rectoribus Alexandriam veniens, eum ex urbe diicere compulit, clerumque Ecclesie acerbissime vexavit. Sed cum populus Alexandrinae Ecclesie animos resumpsisset, is qui ab Imperatore missus erat, cernens plebem ad pugnandum paratus esse, ipse quoque re infecta abscessit. Nec longo post tempore, copias Romani legiones vocant, ex Aegypto & Libya accersuntur. Et quoniam indicatum fuerat, Athanasium in Ecclesia quæ Theonæ dicitur occulari, dux rei militaris, & Hilarius qui ad hæc acceleranda iterum ab Imperatore missus fuerat, sumptis militibus, ex imperato & intempestate effractis foribus in Ecclesiam irrupit: & ubique scrutatus, Athanasium tamen intus non repertit. Ajunt enim eum sè penumero à Deo admonitum, alia quoque multa ejusmodi pericula effugisse: & hanc quoque incursionem illi à divino numine præmonstratam fuisse. Postquam enim ille egressus esset, milites statim Ecclesiæ fore occupasse, ac momento temporis abfuisse quin eum comprehendenderent.

CONSTANTINUS
καὶ οὐδὲ ὅμως μέντοι· καὶ οὐ γε γέγονα
κομιστας, ἀπέξαλι Θεού τινές πεφέ, τῷ διπη-
νούμενῳ θέρᾳ, παραγενομενού τε τούτῳ συντι-
σιλεως σὺν τοῖς εἰ τῷ θέρᾳ αρχεστι, καὶ πι-
γεν ἀντίον ἐξείναι τῆς πόλεως, καὶ ταχινῶς
χαλεπῶς ἐπολέμησεν· ανατασθοῦσι οὐ-
τοὶ λαζήτης ἐνκληπίσας, συνέστη γέρρης πο-
πόλεων ιδίᾳν, καὶ ἔτις εδεινάντας, ἐξε-
ιποσεν ἐπέδειν· εἰ πολλάχι διαγενημένη
να, μετακαλεσθαι ἐξ αἰγύπτου καὶ βασι-
ται, αἱ λεγεωνας ρωμαῖοι καλεσθαι
επινοιησαν πρύτανος αὐτονομίαν την
καλεψθεντι ἐνκληπίσαν, ταχαλασθεῖσα
ταξότων τῇδε ταγμάτων πυρεών, πορ-
ος ἐπι Βασιλέως πάλιν αφίκετο οὐδεποτε
χεισσον, οὐτε γε σδόκητος ανειλαγε-
θέντας, εἰς τὴν ἐνκληπίσαν εἰσόπλετε πανταχο-
ἐπιγένητας, καὶ οὐλαβεντον ἐνθάδεν αἴθανον
λέγεται γε τοις πολλάκις ὑπό θεῶν μητρα-
τῶν πολλάχις έσταλταις κανδωμένες διεφύγε-
ταις επιτελεῖσθαν οὐδὲν αἴποτε συναπέ-
αντίκατε εἴηται, καὶ τοις σεαυταῖς ταῖς θεοπο-
ταλαβεντησ ἐνκληπίσας, ἀκαεσμιφ την
καὶ ταῖς συλλήψεως οὔτε προσαίτας.

CAPUT X.

*Quomodo Athanasius Arianorum insidias
sepius appetitus, à Deo præmonitus, ut pote
vir diuinus, multa pericula effugerit: &
quād graviter post ejus discessum afflīti à
Georgio fuerint Ægyptii.*

Neque vero dubitare cuicunq; li-
cet, quin hic vir Deo fuerit ac-
ceptus, & futura manifeste præviderit.
Etenim longe adhuc mirabiliora de illo
aceperimus, quæ certissimam rerum fu-
turorum notitiam cum habuisse testan-
tur. Sic certe, cum prima vice, Con-
stante adhuc superstite, Constantius ma-
le mulctare cum decrevisset, ipse fuga
clapsus, apud quendam ex familiarib;
delituit: longoque temporis spatio
mansit in subterraneo & obscuro quo-
dam domicilio, quod olim aquæ fuerat
receptaculum. Nec quisquam ejus rei
conscius fuit, præter eos apud quos la-
titabat, & ancillam, quæ tantæ fidei vi-
sa est, ut illi ministretaret. Porro cum

Ε Οικεῖτε μὴ τασθήκετε ἀπίστενοι τοις θεοῖς
φιλίης ὅδε αὐτῆς ἑπτύρχε, καὶ τελείωσαι τὸ μέλλον θαυμαστεῖτε
καὶ τὰ προφενύματα, ταῦτα παρέβολε
μεν, αἰγάλεος ταῖς ἐπιμαθητρίαις από τῶν ἐσομένων εἰδότων· οὕτω γεννήσαι
πρώτον εἴτε καίναι φίλοι φίλοι,
κοινουγενεῖς αὐτοὺς εἰσέλεσθε ὁ βασιλεὺς, φορά
χρονεῖτε, ταῦτα τῶν γιωμάντων
πίστος· καὶ επὶ πολλῷ χειρὶ διέτελε
μυχθῆτε, καὶ αὐτοὺς οικημάτι, οταν
τὸ περινέδατων εἰσύχαστε συνδέετε
παρ οἷς εἰλένθατε, καὶ θεραπεία τετελε
δοκεῖσθα. οὓς αὖτις διακονοί πολλοῖς εἰ-

περιδίτοις ἑτεροδόξοις ζωγρῆσαι τὸν αὐτόν, παῖδες, ἐπιδώροις ή τοσοχέσσον ἔμεττον
διστον καταμυνόντες η θεοπάτανα· περια-
φίαν Οὐρανού τοῦ Θεοῦ την επικεκλιμα, φθάσας
τοσοθι μετέψητε· καὶ η θεοπάτανα πιστεῖς
εἰς ἁδῶν, ὡς Φαντὶ μηνόσας καὶ τῷ
δεσμοῖσιν, οἵ δὴ πεφύγονται· καὶ τὸ τυχόν
ποιεῖν ἔγκλημα οἱ τῆς ἐναντίας αἰρέτες,
καὶ τῶν ισοδεχούμενών η πρυτάνιον αἴτιαν
οἱ δὲ οἱ ἀπειθεῖς τοεσάξεις Βασι-
λεως, καὶ τοῖς πολιτείαν αιμαράνοις, εἰς
δικασθεούσιον· καὶ τοσοπλοίος δὲ ἐγκαύ-
ματος επὶ αἴτιασιν συμβάνθη· εἰς δικο-
νίλιαν ἐπει γῆ καὶ τοιαύτην αἴτιαν οἱ επὶ
αγρυπτοῖς Φύγων αἰνέπλευν ἐπὶ τὸν νεῖλον,
μητράντων τότο τινῶν, ἐδίκων αὐτῶν οἱ
συλλογόμορφοι· προμαζάντες δὲ θεότεν την
διάξιν, ἐξηγγλει τοῖς συμπλέκσι, καὶ ανα-
σφεν επὶ την αἰλέξανδραν ἐπέλυσεν
οἱ δὲ το καταπλεῖν, ἀναπλέοντας τὰς ἐπε-
βόλιας καθαμένφας, επὶ την πόλιν διεσώ-
ση, οὐς εἰς ὅμιλον καὶ πλήθει συνημάτων,
αἰσθαλέεσσον εἶναι θασεν· οἱ δὲ τῶν τοιά-
των, καὶ πολλῶν ἀλλων ὄμοιως προμηνύ-
μένων παῖς αὐτοῦ, διεβάλλετο ταῦτα τὸν εἰ-
πιπον ἐπιλιών τε καὶ ἑτεροδόξων, οἱς γον-
ταῖς ταῦτα κατορθῶν· λόγοι δὲ, ποτὲ
προσοιησάντες αὐτὸν την πόλιν, συμβάνθη-
τες εἰσπλανέντες κατέζησαν κορώνην· περιεν-
γκαὶ πλῆτερον εἰλιών, οἷα εἰς γόνια απο-
πιπτον, εἰσανθῆσαι εἰπεῖν αὐτοῖς οὐ, τι λέγοι η
μην· τοι δὲ φάναι πέρια επιγελάσαντα,
οὐ, οὐσιαν αὐτον την ρωμαίων φωνήν τότο
τοπικοφέσσα, αἰδοὺ την αὐτον ὄμιλον ἐσε-
δικασταὶ γελάτε· ομαινδρὸν οὐ τοεσάγ-
μα· το ρωμαιων Βασιλεως καλυπτοειδ-
ης; τον εἶναι εὐδέλιον αὐτὸν οὐδὲ αἴτιασιν
τερρροπις, καιπερ γελοιώδης δόξασα, αἰδού-
στοφαῖν την γῆν εἰς αὐτον γεράματα το
κατεῖν· αἴπεδον τοις αἴχνεσι, περι-
κλεισμόρια μη συγχωρεῖν τὰς ἔλληνας
τοις νοοῖς τερροειδάντιν· μηδὲ τας σωμάτες
θροκείας η πανηγύρες επιτελεῖν· καὶ η πα-
εινοχέσσα τοτε εόσθι διελύθη, τερροειδής τε
τα, καὶ πολυτελεῖς ἔλληνον· οἱ μὲν δι-

A Ariani cum vivum comprehendere o-
mni studio niterentur, ancilla donis ac
pollicitationibus, ut credibile est, illecta,
cum jam jam erat prodiuta. Verum in-
sidiis illi à Deo patefactis, insidiatores
præveniens, aliò migravit. Ancilla ve-
ro pœnas dedit, utpote quæ falsum de-
tulisset contra dominos, qui & ipsi
aufugerant. Nam contraria hæresis
propugnatores, non exigui criminis
reos faciebant quicunque vel excipe-
rent vel occularent Athanasium: sed
eos tanquam Imperatoris jussibus re-
fragantes, & contra rem publicam in-
furgentes, ad tribunalia judicum trahe-
bant. Simile quidpiam alio etiam tem-
pore Athanasi contigisse accepi: Nam
cum ob ejusmodi causam, tanquam in
interiora Ægypti fugiens, adverso flu-
mine navigaret per Nilum, re à quibus
dam indicata, insidiatores persequi eum
cœperunt, ut comprehendenterent. Verū
ille admonitus à Deo de illorum perse-
cutione, rem exposuit iis qui unâ secum
navigabant, jussitque ut prorimus Ale-
xandriam reverterentur. Dum igitur
secundo flumine navigat, insidiatores
adverso flumine navigantes prætergref-
sus, in columnis ad urbem pervenit; ibi-
que tum ob populi frequentiam, tum
ob multitudinem edificiorum delituit.
Ob hanc & alia ejusmodi plurima ab illo
prædicta, calumniabantur cum adverfa-
rii, Gentiles scilicet atque hæretici,
quasi magicis artibus ista perficeret.
Denique quodam tempore, illo per ur-
bem transeunte, forte supervolans cor-
nix crocitasse dicitur. Turba vero Gen-
tilium quæ tum illic aderat, eum deri-
dens, rogavit ut ipso aperiret, quidnam
cornix prædiceret. At ille leniter sub-
ridens, Cras inquit, atque istud vociferans,
crastinum diem haudquaquam
jucundum vobis fore denuntiat. Signi-
ficat enim vobis ab Imperatore prohibi-
tum iri, ne cras festum diem celebretis.
Quæ Athanasi prædictio, licet ridicula
ipius via esset, vera tamen apparuit.
Crastino enim die magistratibus reddi-
tæ sunt Imperatoris literæ, jubentes ne
pagani tempa adire, neve solennes fa-
crorum ritus & publicos conventus ce-
lebrare sinerentur. Atque ita dies festus
qui tum inciderat, isque summa Gen-
tilium religione ac magnificientia coli-
suetus, lotatus est. Verum ut ostendatur

Sozomeni Historia

CONSTANTII

550

eum virum dono Prophetiae insignitum A
fuisse, haec dixisse sufficiat. Ceterum
postquam, ut dictum est, ex manibus
eorum qui ipsum comprehensuri vene-
rant, evasit, clerus ac populus qui sub
ipso erat, Ecclesiastis aliquandiuretinuit:
donec Praefectus Aegypti, & Dux rei
militaris, expulsi iis qui adhaerabant
Athanasio, Ecclesiastis tradiderunt iis qui
Georgium exspectabant. Nec multo
post Georgius ipse advenit, & Ecclesiastis
in potestatem suam rededit. Qui cum
violentius quam pro more ac dignitate
sacerdotali regere instituisset: & tum
aliis omnibus terribilem se ostenderet,
tum erga eos qui Athanasio favebant,
implacabili esset animo; adeo ut hac de
causa tam virtu, quam mulieres, vincula
& plaga persepsi sint, tyrannus quidem
esse videbatur. Cumque ob hanc cau-
sam in commune omnium odium inci-
disset, plebs furore succensa, eum in Ec-
clesia agentem adorata est, parumque ab-
fuit quin eum interficeret. Et hic qui-
dem in ejusmodi periculum delapsus,
agreservatus est, & ad Imperatorem se
contulit. Illi vero qui cum Athanasio
communicabant, Ecclesiastis obtinue-
runt. Verum id non longo tempore stet-
tit; Etenim Dux Aegypti, Alexandriam
veniens, Georgii fautoribus easdem de-
nuo tradidit. Posthac Officialis princi-
pis ex schola eorum qui Notarii appelle-
lantur, missus ut seditiones supplicio af-
ficeret, multos Alexandrinorum tor-
mentis subdidit, ac verberibus affecit.
Nec diu post Georgius ipse revertitur,
ob ea quæ jam dixi terribilior factus, ut
credibile est: multoque magis invisus
quam antea, quippe qui Imperatorem
ad multorum vexationem incitasset.
Præterea ob perfidiam atque arrogan-
tiæ incusabatur à Monachis, quorum
sententiam sequebatur populi multitu-
do, & quorum testimoniis fidem adhi-
bebat, eo quod virtutem excoherent, &
Philosophicum vivendi genus sectaren-
tur.

απεφυπικός ὁ αὐτὸς ἦν οὐτέ, διπλοῦσθαι
πεῖν ἐπεὶ δὲ, ὡς εἰρηναῖ, διέφυγε τε οὐ-
σιλλήψις αὐτὸς τοῦτο μάρτυρος, εἰπί τοι Χρι-
στοῦ διέμενει ὁ ιππότης αὐτὸς καλῆτος, καταχρι-
στικός εἰς τὸν θεόν, εἰς τὸν θεόν, οὐτέ οὐτέ
πατερέχω, καὶ οὐ πάγκρατος τῷ τοῦτο
πατιών, ἐκελαύνεις τοὺς αὐτὸς πειθομένους
γινοντας μακρούς αὐτὸς γεώργιος
καὶ, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις ὑφ' εἰσιν εἰς, φι-
λούστερον δὲ καὶ τρέχουσα καὶ οὐτός οὐρανού
βεπινδούσιν κατελεῖν. καὶ πρέπει μὴ πανταζο-
μένος εἴναι θέλων, πρέπει δὲ τοὺς διατασ-
τηπαντίας απονήσις, οὐδεὶς μάκρη πληγαί
δραστεκτούσιν κατελεῖν τούτοις, οὐτός
νομίζει. οὐτὸς τοιαύτης δεινίστις
καὶ μηδεὶς αὐτὸς διέχεσσαί. Καὶ μηδεὶς
καθιδυνθεῖσας, μόλις διεσάθη, καὶ πρέπει
σινέα φόνυς οἱ δὲ ταῦτα απαντούσι οὐτοί-
τε, ταῖς ἐκκλησίαις κατέχοντας ἐφίεσθαι
δοῦτο τῆς αἰγάλευτης σφαληγός, παλιν τοὺς ψυ-
χογίας ταῖς ἐκκλησίαις παρεδόκεις μῆτρα
ταταχυγεάφω. βασιλικός ἐπειτα τοιχο-
τοῦ τῶν καλουμένων νοταρίων, ἀποστολού
τιμωρῆσαι, πολλοὺς αἰλεξανδρεῖσα-
ντος καὶ ἱκίσαλον μελούπολιν ἢ καὶ αὐτὸς γεώ-
ργιος ἐπανῆλθε, φοβερώτερος ἐπειτα νο-
μένων, ὡς εἰκός, γεγενημένος, καὶ μᾶλλον
πρέπειον μισθμένος, ὡς εἰς κακοτοπο-
λῶν βασιλέα κακινούσα, καὶ επι δυσπισ-
τοῦ τύφῳ διαβαλλομένος τέλος τοῦ οὐ-
δυντικοῦ μοναχῶν· αὐτῷ δόξη τοπλῆσθε
πέλος, ἐπειτα ταῖς μαρτυρεῖσας αἰλιθεῖσηστι, κα-
θότης δρεπεῖς ήσκεν, καὶ σὺ φιλοσοφίᾳ ὕβρι-
διοῖς ήσσι.

Κεφ. ια'.

Πιει λιβίσιν τῆς ἐπισκόπης ράμψιον, διὸ τοῖς αὐτοῖς οἱ θεοὶ τοῦ πατρὸς τῷ πατρὶ τῷ μετὰ αὐτὸν
ὑπὸ κακῶν αὐτὸν ἐγένετο· καὶ ποὺ τῷ μετὰ αὐτὸν
χριστούντος φίλην.

CAPUT XI.

De Liberio Episcopo urbis Romae, quas ob
causas à Constantio relegatus sit; & de Fe
lice, qui in ejus locum successit.

TΆδει μὴν ὡδὲ ἐφεξῆς, & καὶ τὸν ἀντὸν
καιρὸν, αὐτανασίω τε καὶ τῇ ἀλεξαν
δέου ἐκκλησίᾳ συνέβη, μηδὲ τινὶ κώνσαν
τῷ τελεθῆσθαι Σαφλειας ὃ χάιειν ταῦτα,
οὐλήσθειν εἰποῦσα διηγούμενον ἀπεάκιν
τε ἢ διαλυθέστος τῆς ἐν μεδιολάνῳ συνό^{δη}, τὰς μὲν, αἴτιεπόντας τοῖς καὶ αὐταν
σίων αὐθαδέσσι, εἰποδῶν ἐποιησεν ὁ Βα
σιλεὺς, φυγεῖν αὐτὸν καταδιδόσας· φε
πολλὸν ὃ ποιεύμενος· τανταχθεὶς τῷ ἐκκλη
σίᾳ συμφωνεῖν τοῖς δόγμα, καὶ τὰς ιε
ραῖς ὁμονοίαν, ἔσπλεσσε τανταχθεῖν ἐτα
σπτας εἰς τῷ δύσιν καλεῖν· ἐννοεύμενος
διώσεργον ὠδεστότοις τῷ μηνῷ τῆς ἐν μέ
ση γῆς καὶ ἀλασσῆς, ἥπορδε μὲν ὅ, τι ποιή
σῃ τανταχθεῖσιν αὐτῷ αἴφι· μένων δὲ ἐτο
τοῖς αὖτης γνώμην, τῷτον εἰς ράμψιον ἐλθεῖν,
καὶ τῷ εἰωθῆναι ρωμαίοις ἐπιβελεῖν τωμ
πτην καὶ τῶν νεκυμένων, μετακαλεσάμενος
λόρδου τῷ ράμψιον ἐπισκόπον, ἐπειδενδιό^{μό}
φενα ψήνει τοῖς αὖτοῖς αὐτὸν ιεροῦσιν,
καὶ καὶ αὐδόξιος· αὐτερέστια δὲ, καὶ ιερυ
εύμενον μὴ ποτε τέτο ποιήσειν, ταρσέ
τεσσα εἰς Βερεύν τῆς Θράκης ἀπάγεσθαι·
Μέλιον ὃ σὺν ταῦτῃ τερέφασιν εἶναι τῆς
Λέσβου Φυγῆς, καὶ τὸ μὴ ἐλέσθαι τῷ
περιαὐτανασίου κοινωνίᾳ δρῦσαδαν, αὐτὸ^λ
ωδίων, αὐτοὶ τέττα αὐτεπεν Βασιλεὺς, ἐπαι
τημένῳ αἰς ταῖς ἐκκλησίᾳς ἀδίκησε, καὶ τοῦ
τον αὐτοῦ φοῖ, τὸν μὲν προεύτερον ἀπώ
λετος κώνσαντα δὲ, δόσον εἰς αὐτὸν ἤκειν, εχ
θεῖν αὐτῷ καλέσησε· ταρσίχομένων δὲ τῷ
κειμον τῷ πανταχθεῖ, καὶ μαλισαὶ τῷ τύρῳ
καὶ αὐτῷ συνεληπτότων, τέτοις μὲν αἰς
καὶ πάντα τερέσ απέχθειαν καὶ χάριν
τοῖς Ιησούσαμένοις μη κελεύας τίθεσθαι
εἴσεις· εὔποτε ὃ τῷ μὲν ἐν κώνσῃ
ταρσίχομένοις πιστῶν ταρσογερεφαῖς τῶν πα
ταχθεῖ ἐπισκόπων καρελύνεσθαι, καὶ τὰς

E*T* ista quidem ad hunc modum continua serie, licet non eodem tempore, Athanasio & Alexandrinorum Ecclesiae post Constantis obitum contigerunt. Sed nos perspicuitatis causa, cuncta simul hoc loco narravimus. Porro Mediolanensi Concilio infectare dissoluto, Imperator eos quidem qui adversarii Athanasii contradixerant, exilio damnavit. Cum autem omni studio in id incumberet, ut omnes ubique Ecclesia in doctrina fidei consentirent, & sacerdotes inter se concordarent, Epilcos ex omnibus locis in Occidentem evocare constituit. Verum ob terrarum ac maris interiecta spatia, hoc difficile factu esse intelligens, habebat incertus quid ageret: nec tamen ab incepto penitus destituit. Manens igitur in eadem sententia, priusquam Romanum ingrederetur, & triumphalem Pompanum de hostibus superatis populo Romano, ut moris est, exhiberet, accersito ad se Liberio. Romanæ urbis Episcopo persuadere conatus est, ut cum Episcopis qui in ipsius comitatu erant, consentiret, inter quos erat etiam Eudoxius. Sed cum Liberius contradiceret, seque id facturum esse pertinaciter negaret, Imperator Berceam Thraciæ abduci eum jussit. Præter hanc alia quoque relegationis Liberii causa fuisse dicitur, quod scilicet ab Athanasii communione abstinere noluisset, sed hac in parte Imperatori fortiter restitisset, qui Athanasium incusabat quod Ecclesias injuria affecisset, & quod ex duobus fratribus suis, seniori quidem necis causa existisset: Constantem vero, quantum quidem in ipso erat, hostem sibi reddidisset. Cum autem objiceret Imperator judicium Episcoporum, qui ubique, ac præsertim in urbe Tyro congregati, Athanasium condemnaverant, his quidem utpote qui odio vel gratia aut metu adducti sententiam tulissent, assentiendum non esse Liberius dixit. Postulavit autem ut fides qua Nicæa exposita fuerat, omnium ubique Episcoporum subscriptionibus firmaretur: &

qui ob eam causam in exilio erant, revo- A
carentur. His vero ita confectis, ne forte
Episcopi molestiam aut damnum af-
ferten Provincialibus, nulli eorum aut
vehicula, aut pecunia darentur ex pu-
blico: sed cuncti suis sumptibus Alexan-
driam convenient, ubi & is qui injuriam
fecerat, & qui passi fuerant morabantur:
ubi crimina probari, & totius rei veri-
tas diligenter inquire poterat. Osten-
dens præterea Valentis & Ursacii testi-
monium de Athanasio, quod illi libello
comprehensum Julio Romanae urbis E-
piscopo decessori suo obtulerant, venia
deprecantes & acta quæ in Mareote con-
fessant, falsa esse indicantes: imperato-
rem rogabat, ne Athanasium absensem
condemnaret, neque iis qui tum senten-
tiam tulerant, assensum præberet, quippe
cum manifestæ essent infidæ. Quod
vero ad fratres attinet, orabat ne le ul-
cisci vellet fæcerdotali manu: quam non
ad hujusmodi facinus, sed ad sanctificationem, &
ad omne bonum ac justum
opus promptam ac paratam esse Deus
præcepit. Cum ergo Liberius mandatis
Principis minime obtemperaret, Imper-
ator cum in Thraciam deportari jussit,
nisi intra biduum sententiam mutaret.
At Liberius: mihi vero, inquit, ô Imper-
ator, nihil opus est deliberatione. Hæc
enim jam pridem à me persensa ac de-
creta sunt: & jam nunc iter ingredior.
Porro cum abduceretur in exilium,
ajunt Imperatorem quingentos aureos
ei misisse: Liberium vero eos apernatū,
dixisse illi qui attulerat: Abi, & nun-
tia illi qui hoc aurum misit, ut affen-
toribus & histriónibus quos secum ha-
bet, illud largiatur: quos præ insatiabili
cupiditate, continua egestas quotidie
urget ac cruciat, semper quidem appre-
tentes divitias, nunquam vero satiatos.
Nobis vero Christus, qui Patri in omni-
bus similis est, & annonas, & bona
omnia subministrat. Hac itaque de cau- D
sa Liberius Episcopatu Romanu spolia-
tus est, ejusque administratio commissa
est Felici cuidam, illius Cleri Diacono.
Quem quidem ajunt fidei Concilii Ni-
cæni perpetuo adhæsisse, & quod ad
religionem pertinet, omni prorbus re-
prehensione cariisse. Unum vero illud
in eo esse reprehensum, quod etiam ante
ordinationem communione cum here-
ticis sociatus fuisset. Ubi vero Imperator

καλεῖται: καθεδωθέντων ἐπέτην, οὐτε μόνον
οὐχιρές καὶ ἐπιζημίες δόξαι, σημονών
οὐχιμάτων ἢ χειριμάτων μὴ μελαθεῖαι τοι
αλλ' ιδίᾳ δαπάνῃ πάντας εἰς τὴν αἰγα-
δέσαν συνελθεῖν, ενθα διδύκηποντα καὶ
κηρύδοι, καὶ τῶν εκγιλμάτων οἱ ἔλεγχοι, τοι
ἀκελέος τὸ ἐπι τέτοιοις αἰγαδέσαις βασιλεῖς
ἐπιδικνύεις τε επὶ πατασίες εὐγενοφον μαρ-
εῖαις ζάλοις θεοῖς καὶ γένεσις, λεπιδεῖαις
ιελίαι τῷ τερεβήτοντος τῷ φωμασιον θεοῖς
Βεπιλεπτόστατη, συγγνώμην αἰτεῖται, καὶ
τοῦς αὐτῶν ἐν τῷ μαρεώπῳ πεποιηθεῖσαι,
ψυδῆ καταμηνύοντες, ηὔτε μὴ καταδι-
ζεῖν αὐτὸς δούλοις τὸν βασιλεῖα, μὴ δὲ τοι
Ἐπει Φισιαμένοις τελέσαι, αἴτιον
τῆς ἐπιβελῆτος ζήσεως ἔνεκα δὲ τοῦ αἰγαδέσαι
μὴ τερεσθονταν αὐτὸν ἀμύνεται διαβολή
καὶ χρεῖσθαι, λειπόμενοι τοι
αὐτὸς αὖτε, εφη γιλεείσθαι, οὐ βασιλεύει
εἰδεις δεῖται τάλαι γιγταῖτα διαμετέ-
τελοι καὶ δέδοχαι, καὶ τῆς οὐδὲ οὐδείς
ηδη ἔχομαι λέγειαι δὲ αἰγαδέσαι
τεντακοτές χρυσός αἴποσεῖλαι τοι δέ τοι
δεξαμένοις, εἰπεῖν τῷ κοινοῖσιν αἴποι,
καὶ αγγέλοντῷ πεπομφότιοχρυσοντο
δέναι τοῖς αἴμασι αὐτὸν κόλαξι καὶ τεκνο-
ταῖς, εἰς οὐτὸν αἴρησις, διλαγεῖσιν
οσημέσαι οὐχιέσσα κολάξι, αἱ χειριμά-
τεπιθυμητίας, μηδὲ πολεμούσαι μηδέ
τοι οὐχιρές οὐνταί αἴποι τοι δέ τοι
φυσικαὶ ταμιαὶ εἰς τὸν στόματον τοι
δητοιστος, αἵπατας καὶ λιθεροί αἴρεσθαι
φωμάτων σκληριτάς ἐπιπρεπεῖαι ὃ τοι
φίληξ διάκονος τοι διλαγαλλίες οὐρα
φορα φασι διαμεναι τῇ τηλπίσι τοι
τυκταῖσινεληνθεσιν, ἐπαίτελοις θεοκτίσι
ἔνεκα αἴρεγκην τοι τῇ μόνον εὐκαρπί-
ας στιγμὴ τερεβητοντος, καὶ κονκάνας εἰ-
ροδόξων αὐθέων πνεγέσθαι οὐς δὲ εἰσιπλα-

τερρώμιλος Βασιλεὺς, καὶ πολὺς ἦν ὁ ἐνθάδε
δῆμος τοῦ αὐτοκράτορος εἰπόσων, καὶ δύσμην τοῦ αὐ-
τοῦ διπλαῖσιν, βελούσα μὲν τῷ τῷ
συνόντιν αὐτῷ Ἀποκόπων, απεκείνα τοῦ
καπλαῖσιν αὐτὸν, καὶ τοῖς αὐτοῖς διπλώσειν
αὐτὸν, εἰ πεισθεῖν τοῖς συνέστιν αὐτῷ ιερού-
σιν οὐκοφερεῖν.

A Romam ingressus est, populus Romanus
crebris acclamationibus interpellare
eum pro Liberio non desstitit, & rogare
ut ipsis restitueretur. Itaque Imperator
adhibitis in consilium Episcopis qui cum
ipso erant, respondit revocaturum se il-
lum, & potentibus redditurum εἴσε, si
sacerdotibus qui in ipsius erant comita-
tu consentire vellent.

Κεφ. 16.

Περὶ αἵτινος τοῦ εἰπούσου τοῦ μηλίστη τοῦ αὐτοκράτορος
γενετοῦ, καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ εἰπούσου.

Capit XII.

De Aetio Syro, deque Eudoxio Antiochiae
post Leontium Episcopo, & de
conubstantiali.

B **P**er idem tempus Actius, quam de
Deo habebat opinionem palam do-
cuit. Erat istum Diaconus Antiochenensis
Ecclesiae, à Leonto ordinatus. Idem
autem sentiebat cum Ario, filium scilicet
creatui esse, & ortum ex nihilo, pa-
trique dissimilem. Sed cum supramodo
contentiosus esset, & in disputa-
tionibus de Deo audacior, variisque
ac firmis uteretur ratiocinatio-
nibus, ab iis ipsis quibuscum con-
sentiebat, hereticus est habitus.
Quam ob causam ex eorum Eccle-
sia ejectus, finxit se illorum communio-
nem ideo detrectare, quod cum Ario
contra Iasque communicasset. Aje-
bat enim Arium pejorative, tunc cum
penitentia ductus, Constantino Imper-
atori juravit, se profus idem sentire
cum Episcopis qui Nicæa confederant.
Et hæc quidem de Actio ita commemo-
ratur. Ceterum Imperatore adhuc in
Occidentis partibus commorante, nunti-
tus allatus est de morte Leontii Antio-
chenensis Episcopi. Eudoxius itaque, quasi
Ecclesia illa custode indigeret, petit ab
Imperatore ut in Syriam reverteretur.
Quod cum impetrasset, celeriter An-
tiochiam venit: ejusque loci Episco-
patum sibi assumpsit, nec Georgio Lao-
diceno Episcopo, nec Marco Arethuso,
qui tunc temporis inter Episcopos Syriæ
præcipui habebantur, nec aliis item
Episcopis penes quos jus ordinandi erat,
consentientibus. Fama porro est, id
illum egisse ex sententia Imperatoris,
suffragantibus Eanuchiis Palatij: qui una
cum Eudoxio opinionem Actii seque-
bantur, & Filium Patri dissimilem esse
afferebant. Postquam igitur Ecclesia il-
lius compos factus est, licentiam na-
etus, exinde opinionis illius patrocinium

Aaaa

palam suscepit. Et conventu Antiochia celebrato unā cum Episcopis qui eidem opinioni favebant, ex quorum numero erat Acacius Episcopus Cæsareæ Palæstinæ, & Uranius Tyri, unā cum similis substantiæ vocabulo consubstantialis etiam vocem reiecit; causatus Occidentales quoque Episcopos idem decrevisse. Etenim Hosius unā cum quibusdam illarum partium Episcopis, ad extinguendam Valentis, Ursacii, & Germinii pertinaciam, vi coactus apud Syrium, ut superius dixi, confenserat ut neque consubstantialis, neque similis substantiæ vocabulum usurparetur, & cuippe cum nec in sacris literis ea vocabula usquam reperirentur, & curiosa divinae substantiæ investigatio, humanae mentis captum longe superaret. Ad eos igitur, utpote qui Hoc super eare literas expressissent, Epistolam misit Eudoxius, gratias agens Valenti, Ursacio atque Germinio; eorumque ministerio adscribens, quod Occidentales recte sentirent.

CAP. XIII.

Quomodo Eudoxiores novas agitant Georgius Laodicenus literas misere, ut eum reprimere: & de missis ab Ancyram Conilio legatis ad Constantium.

Cum Eudoxius ad hunc modum res turbaret, multi ex Antiochena Ecclesia, qui ejus conatibus resistebant, ab eo ejectedi sunt, qui acceptis literis Georgii Laodicensis Episcopi, Ancyram Galatæ venerunt. Forte enim tunc Basilius ad dedicationem basilicae à se construxerat, multos vicinarum urbium Episcopos convocaverat: quibus Epistolam Georgii tradidit, qua sicut habet.

Dominis honoratissimis, Macedonio, Basilio, Cecropio, Eugenio, Georgius in Domino salutem.

Aetii naufragium totam penè comprehendit Antiochiam. Etenim Eudoxius discipulos execrabilis Aetii qui à vobis ignominia notati sunt, omnes suscipiens, in clerum promovet, ipsumque Aetium hereticum præcipuo honore prosequitur. Succurrite igitur tantæ civitatí, ne illius naufragio totus simul orbis abripiat. Et in unum congregati quotquot

σατο τῆς τοιάντης αἱρέσεως καὶ σωματικῆς ἀνιοχείᾳ ἄμα τοῖς τῷ τοιάντῳ φερόται, ὃν ἦσαν Σανδάκι· ὁ καταρεῖστος παλαιός επίσκοπος, καὶ ἐρανί· ὁ τύρες ἔργῳ δομοιογείᾳ καὶ τὸ ὁμοβούτον ὄνομα θέτει, τοῦ Φασιν τοιάνδρῳ ὡς καὶ οἱ διὰ τὴν δια-
έπισκοποι ταῦτα ἐψήφισαν· ὅτοι διαι-
τοι τῶν ἀνθεδέειερέων, Ἡπὲι κατατιθετο-
χάλεντος καὶ γέρσακίς καὶ γερμανίς φλο-
κίας, βιαστεῖς σὺν τηριώ, ὡς ἐρηταί, της
χώρης μήτε ὁμοζίου μήτε ὁμοιογείας.
γενέσις μὴ δὲ ταῖς ιεραῖς γραφαῖς ἐργα-
νων τῶν ὄνομάτων, καὶ ψευδέντεις θρησκε-
υσιαν Θεᾶς πολυπραγμονέν· ὡς κατέβησεν
ἡ πειτέτετρατάσσις γράμματα, τοξοπο-
έπισολὴν διεπέμψατο, χάλεντος καὶ γέρσα-
κος γερμανίας χάρειν ὁμολογεῖτε, οὐτε
δοξάζειν σὲν σὺ τῇ δύστῃ, τὰς αἴφορας τοῖς
ανατεθέντες.

ΚΕΦ. 17.

*C*οτὲ πατιρίσσοντες τῷ ιερῷ γέρματα ἵππους προ-
λαοδικεῖται, οὐτοὶ Μων αὐτῷ καὶ θεοὶ ποτέ σχετι-
προσέβαινον εἰς κατεύθυνσιν.

Eπεὶ δὲ ἐνεστέλλεται ἐνδέξεις, οὐτοὶ
λοιπῆς ἀνιοχέων ἐκκλησίας κατατε-
νοῦσι τὸ λαοδικεῖας ἐποκόπι, παρε-
νότοις ἀγγύρων τῆς γαλαπᾶς· ἐπιχε-
βασίλει· ἐπὶ κατεράσταις ἡς ἐδέμαλον
κηλοσίας, συγκαλέσας πολλάς τῶν ποπο-
χώρων ἐποκόπων, οἷς ἀπέδωκε τὴν γενη-
ἐπισολὴν· ἔχει δὲ ὁδόν.

*K*υείοις πριματότοις, μακεδονίᾳ, βασιλε-
κερεπίῳ, ἐνθρίνῳ, γεώργῳ σὺν κυρί-
χαριτον.

*T*ὸ αετὸς ναυάγιον, γεδέν πτερόπτε-
τεληφε τὴν ἀνιοχέων· σὲν δὲ τῷ τῷ
ἀπιμαζορδίας μαβῆτας τῷ δισκα-
δετίᾳ πάντας καταλαβὼν ἐνδέξεις
εἰς κηλεκής τερεβάλλεται, οὐ τοῖς μ-
λισα τελμητηρίοις ἔχω τὸν αἱρέσιον
πον· καταλάβετε δὲ τὸν τηλικατύπο-
λιν, μὴ τῷ ναυάγῳ αὐτῷ καὶ οὐκεν-
αλλασσοργῇ· καὶ εἰς ταῦτα γέρωροι, οἵτι-

CONSTANTIUS.

καὶ θρέψεγχωρεῖ, τοῦτον ἄλλων Ἀποκό-
πων ἀστυραφάς αἰπατίσαε· ἵνα οὐ δέπον
ἐκελητῆς αἴνοχέων ἐκκλησίας ἐνδόξιος,
καὶ αὐτός μαθήτας ὅντας, τοσχηειδῆς
εἰς κανόνας ἐπκόψῃ· οὐτὸν Ἀπομείνη μηδέποτε
ἀνθραιον καλῶν, καὶ σὺ τοῦτο τολμήτας
λέγεν τὸν μὴ λεγόνταν τοσχηειδῆς, οἰχε-
ται μὲν, ὡς Φθάστας ἔφεν, τέως οὐδιο-
χέων τάδε μην τοσχηειδῆν τὴν γέωργιαν Ἀποκό-
πη οἴτη ἐν αὐγίρια Ἀποκόποι, ἐπειδὴ αἴπε-
δεύθη ὁ εὐδόξιος νεωτερισμός, οὐτὸν τοσχηειδῆς
δημοτοῦ ἐγκέφως ἐψηφίσασθε μετ' ὧν ἐν
αἴνοχεία σωπήθε, δηλαζοταυτα τῷ βα-
σιλεῖ καὶ ἀξιωτέστεροι θρέψει τὰ τεργοναν,
οὐτὸν κρατεῖν τὰ ἐν Σαρδικῇ καὶ ἐν σημιώνη
ταῖς ἄλλαις σωβόδοις κεκερμάνα, οὐ αἰς
αἰνεόχει ὄμοιον εἶναι κατ' ἔστιαν τῷ πατρὶ^B
τοῦ γοῦ καὶ αἱρέτας τοῦ τέττα πεστελλεν
τῷ βασιλέα, ἀντός τε βασιτείος ὁ αὐ-
γεῖος Ἀποκόπη, οὐνταδιοίστερεςείας,
ζελσιού καὶ ζίκη, ζελούντος τορεσύτε-
ροι ἐν θαλαμηπόλεως βασιλικής ὡς δὲ
αρχικούσις τὰ βασιλεῖα, καταλαμβάνε-
το ασφάλειον τορεσύτεροι οὐδὲ αἴνοχείας,
οὐδὲ γαντοσδεστὴν τῆς αἴτης αἱρέσεως, οὐδὲ
τερέξαντα ἐφ' ὧν ταρεγήνετο, καὶ γράμ-
μα τῷ βασιλέως κομιστάρμον, επον-
ματι μέλλοντα· καταμενεθείσης ἢ τῆς αἰ-
νείων διὰ τῷ οὐδὲ αὐγκύρεστος τορεσύτεων, κα-
θεντοφίσετο) καντάντοις τῷ αὐτῷ τὸν αὐδό-
ντοντανακομίσετο) τοῦτο ασφαλίστην ιδιαν
ποντικῶν γραφαι ὃ τάδε.

Aconvenire potuerint, ab aliis Episcopis
subscriptiones postulate; eo consilio ut
Eudoxius & Aetium ipsum ex Antio-
chena Ecclesia expellat, & discipulos
illius in clericorum album telatos ex-
pungat. Quod si cum Actio filium pa-
tri dissimilem dicere perrexerit, eosque
qui istud dicere audent, iis qui aliter di-
cunt anteponere, persit vobis, ut jam
dixi, urbs Antiochia. Et Epistola qui-
dem Georgii hæc continebat. Episcopi
vero qui Ancyra convenerant, cum no-
vandi studium Eudoxii manifesti depre-
hensum esset ex conscriptione fidei,
quam ille una cum Episcopis Antiochiae
congregatis ediderat, rem Imperatori
significauit. Postularuntque ab eo ut
diligenter provideret, ut ea quæ in Ser-
dicensi, Sirmensi, aliisque Conciliis
decreta fuerant, firma ac stabilia per-
manentent: quibus in Conciliis defini-
tum erat communis consensu, filium pa-
tri similem esse secundum substantiam.
Deliguntur itaque ad Imperatorem le-
gati, Basilius ipse Episcopus Ancyra,
Eustathius Sebasteia, Eleucus Cyzici;
Et cum illis Leontius quidam, ex Im-
peratoris cubiculario Presbyter. Qui
cum ad Comitatum pervenissent, of-
fendunt illic Asphalium Antiochenæ
Ecclesia Presbyterum, ardentissimum
fautorem dogmati Aetii: qui confessis
rebus quarum causa advenerat, & literis
a Principe impetratis, redditum iam pa-
rabat. Verum indicata heresi per lega-
tos qui Ancyra venerant, Constantius
Eudoxium quidem cum suis condemnava-
vit: Epistolam vero suam ab Asphalio
recepit, ejusque loco ista scripsit.

CAPUT XIV.

D Constantii Imperatoris Epistola, qua Eu-
doxius, & qui cum eo erant, ju-
bentur expelli.

Victor Constantius maximus Augustus,
sancte Ecclesie qua est apud
Antiochiam.

Eudoxius non a nobis missus adve-
tit: nemō vestrum ita existimet.
Longe aliter affecti sumus, quam ut tali-
bus favere velimus. Quod si ut cetera, sic
istud quoque argute confingunt, mani-
festo produnt se divino numini illudere.
Quibus enim rebus sua sponte parcatit
ij, qui dominandi cupiditate accensi,

Aa aa ij

urbes invadunt, & ex alia civitate in A- liam transiliunt, tanquam vagi quidam, sediu*m* mutatores: plus habendi causa omnem recessum rimantes. Fama porro est, apud illos esse quosdam circulatores, quos ne nominare quidem fas sit: officinam impiam ac nequissimam. Intelligitis omnino per vos ipsi factio*n* illam. Plane ex verbis Aetium agnoscitis, & sectatores hæreseos illius: quibus hoc unum studium est, ut imperitam multitudinem corrumpant. Sed enim versuti illi, & ad quidvis audiendum parati, id apud quosdam impudenter ja*c*taturunt, grātā nobis esse ipsorum ordinationē, qua lemetipso*s* ordinarunt. Hec quidem ab iis ja*c*tantur, qui talia disseminate solent. Verum res ipsa nec omnino ita se habet, nec proxime eō accedit. Revocate quæ*s* in memoriam primos illos sermones, tunc cum de fide inquireremus: quibus demonstratum est, servatorem nostrum esse filium Dei, & similem patri secundum substantiam. Verum generosi isti, qui de Deo temere proferunt quicquid in buccam venerit, eo impietatis progressi sunt, ut & ipsi nova quedam alteri quam se res habet, opinentur, & alios ea docere conentur. Ac nos quidem plane persuasum habemus, id in caput ipsorum recalurum esse. Interim vero sufficiet, à ceteris Ecclesiasticis, & à publico conventu eos arce*r*i. Neque enim impræsentiarum dicere velim, ea qua paulo post passuri sunt, nisi à rabie ista temperaverint. Iam vero (quid enim mali quotidie non accumulant) pessimos quoque tanquam ex mandato in unum congregantes, illos, inquam, hæreseos duces atque autores, in clerum adscribunt, venerabilem cœtum hoc pacto adulterantes: quasi liceat ipsis pro liberto agere ac ferre omnia. Enimvero quisham mortaliū istos ferat, qui urbes quidem impietate referciunt: extēnam autem regionem piaculis inquinant: id unum studio habentes, ut omnibus bonis infestisint. Facili*ta* factio, & divinis thronis insidere desinat. Jam tempus est, ut veritatis alumni prodeant in lucem, & in medium procedant quicunque antea patriis sedibus extorres, metu cohibeantur. Deprehensia enim est illorum astutia: nec ars ulla excogitari potest, quæ

τὰς τόλεις Πτούντες, ἀτὰ διληνέας, πλην μεταποδώντες, ὥστε τὰς μετριαὶ τάντα μυχὸν πολυπέμποντες. Τυρία τὰ πλειον. ἐναὶ δὲ λόγῳ αὐτές αγύρται πνεὺς καὶ Σοφίας, ὅποις οὐρανῷ εἰνέμιστροι πομπεῖς δυνατεῖς εἰσιν. πάντως τὰς καὶ αὐτοὶ συντετοῦσιν τάντα πάντας ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Ιησοῦ ζειτεῖτε, καὶ σὺν φειδίᾳ μηδεποτε εἰσολακότας οἴς εὐ μόνον τοῦ γονέσι, τῷ διαφεύγειν τὰ πληνὶ αἱ κομψοὶ καὶ ταχεῖς τάντα εὐτολμοὶ, καὶ τοιάτον ταχεῖς πνεὺς εἰναιμένταν, ὅπου εγινόμην αὖταν τῇ χειροποίᾳ, ἢ εἰπεῖν εργόνταν ταῦτα πάπας ἐκείνων μηδεποτε τῷ τὰ τοιαῦτα θρυλλῶν εἰσθότων οὐδὲ οὐδὲ τὸν εὐτελέσταν τῷ ιησοῦ, οὐδὲ ἡγίαν τῷ προτεταρθέντι οὐδὲ τῷ οὐρανῷ καὶ τῷ οὐρανῷ πατέρι αλλ' οἱ γραμμοὶ καὶ φειδίας τοῦ λέγοντος εὐχερῶς τὰ ταξιδιώματα, εἰς τοστὸν περιπλόκον αἰθέλας, αἵσε καὶ αἷς πνὰ τῷ τὰς ὄντα νομίζειν, καὶ σὺν αἷς περιπλόκοις διδάσκειν οἴς στι μην εἰς κεφαλὴν τείνει), τάντα πεπιστεύαμό μηδεποτε τέως εἰργατεῖς σωμάτων αὐτές καὶ τοῦτο πονεῖ. μὴ γὰρ δὴ εἰπεῖν περιαχθεῖσα τασσόντι, οὐτα μικροὺς ὑπερσηνεῖσιν επιτελεῖται, ἢ μὴ τῆς λυσίσης ταῦτα πονεῖται. οἱ δὲ, καὶ πὴ γῆστι επεισάγοντα κακὸν σὺν πονεσταταῖς αἴστερες δέξονται, τετες δὴ σὺν τῷ αἰρεσεων δεκτήγας, εἰς τὸν κλήρον καταλέγοντες, γῆματι μηδὲν ὕτων κιεδηλεύοντες, ὥστε σύναυτοις αἴγενης φέρειν ἀπαλλαγαῖς κατοικεῖν εἰς τοιαῦτα τελῶν, τετες αἰνιχοῦ, οἱ τὰς μητρόλεις δυνατεῖς εμπιπλῶσι, τὸν δὲ οὐσερεῖν μηδαμον δοτοκύπιτον εἰς τέτο μόνον εργάτης ἔρρετω πανέργον τι συνημμένος θάρκοις ἐπιδύσαι νῦν αἴστερες αἰλιθείας τεοφίμεις εἰς Φάσης πάντες μηδεὶς τῷ ιθῶν ἐκφυγόντες, φόβοι κατέβαστα πάλαι τὰ γῆς δὴ Βοραὶ τετες οὐζερα καὶ μηχανῆς εἰδεῖς εἴσαι τεσπόντος καὶ οὐ.

Ἑλαιόνες^τ) τάττε τούς μυωτεῖς αὐθρῶν ἀ-
γαθῶν ζεύς, τῷ πίσει τῷ πατέρων συζεῦ, καὶ
ταῖς εἰπαρχίαις αὐτοῖς εἰρηνή. Τέλος ἐστιν οὐ πο-
λυπέμποντες ταῖς ανεγέρσαις σῇ αὐτῷ ταῖς
οὐ τῷ βασιλέῳ διφέποσι μελαθεμένας, θέ-
ματατη τῇ Φύσι, τὸν οἱ τὰ θεῖα Σφοί
πληγερεῖσθν^τ οὐ εὑφρίσαντε δεόντας Πτί-
ποτοις οὐδὲ σμένεις μὲν εἴ τετον τὸν τρόπον
παρ οὐδένον εἰκόνα μέσος καρδεῖν η τῷ αὐ-
τιών καλλιεργεῖσι.

A illis ab impietate possit exitnere. Bonorum virorum officium est, fidem patrum perpetuo retinere, eamque, uti dictum est, augere, ulterius vero nihil curiose inquirere. Libenter autem hotat eos, qui licet sero, ex hujus erroris barathro emergerunt, ut ei sententiae accedant, quam Episcopi divinarum rerum scientia praediti, rite atque ordine de Deo promulgarunt. Hoc igitur modo parum absuit, quin heres illa quæ dicitur Anomœorum, eo tempore prævaleverat.

三

KeO, 15

πέπτει τον θρόνον του. Είναι πάλι μετακαλείται
λίγοις, καὶ την φύσην αποκαθίσταντο· οὐ μεταρράπτειν δὲ
εἰς φίληκα δύναται.

CAP. XV

Quomodo Constantius cum Sirmium venisset, Liberum ab exilio revocavit, & Romanis restituit, jubens ut Felix una cum illo sacerdotium administraret.

ΟΥπολώδείς εἰς σίγμιον ὁ βασιλεὺς, πρεσβεῖοι μὲν τῶν δότης οὐδέποτε τοῖς δύσεως Πτοκόπον, μετακαλεῖται λιξέλιον ἐπί βεργίας· παροῖλαν τε τὸν δότης ἔω τῷρεσσεων, συναγαγὸν τὰς τελευταὶς ἀντιτελευταὶς ἐν τῷ σεργοπέδῳ ιερέας, ἔβιται τοῦ αὐτὸν ὁμολογεῖν μὴ εἶναι τῷ πατεῖ τὸν ψὸν ὁμοσίουν ἐνέκεντο· ἢ καὶ τὸν κρευτέντα ἐπὶ τέτο οὐκίναν, πλείσην τῷρι αὐτῷ παρροπίαν αἴγοντες, βασιλεὺς οὐκ εὐσάβιος καὶ ἐλευσίος· οἱ δὲ τότε μίαν γραφεὶς ἀρροσταῖτε τὰ δεδογμένα Πτολεμαῖον τῷρι Σαμοσάτων, καὶ φεγγῷ τῷρι σιρμίος, καὶ τὴν σκιτεθεῖσαν τὴν εἰς τοῖς ἔγκαινοις τῆς αἰγιοχέων σκιτελίας, ὡς ἐπὶ τοσφάσει τῷρι ὁμοσίοις παρακεντων τινῶν ιδίων σωματίσαντεν αἵρεσιν, προσκενεῖται σωματίσαται ταῦτη λιγεινοί, αθανάσιον τε καὶ ἀλέξανδρον, καὶ σεβελανού καὶ κείτηντα, οἱ δὲ αφεκτῇ ιερωνόμοις δὲ σωμήνται καὶ ἀργάκιος καὶ γερυπός σιρμίος, καὶ ταλις ὁ μεγεστῶν ἐπιτοπός, καὶ οἱ ἐπὶ τῷ ἔω τῷρον ταῖς οὐκολογίαις σκομισταῖται τοῦδε λιθερίας, ἀποκρυπταῖται τὰς μὲν κατ' ἔστιαν καὶ τῷ πάται ὁμοιοτῷ πατεῖ τὸν ψὸν διοφαίνοντας μίκη καὶ τινὰ ὅσια ἐπιτοπίους εἰδέχεντο εὐδόξιος· καὶ οἱ σωματίσαι εἰς αἰγιοχεῖα τῇ αετία αἱρέσει παραδίδονται· ἐλογοποίουν

Haud multo post Imperator ab urbe Roma Sirmium reversus, cum Occidentales Episcopi legationem ad ipsum misissent, Liberius Beroea ad eum accersivit. Cumque adessent legari Episcoporum Orientis, convocatis sacerdotibus qui in comitatu erant, Liberius cœpit compellere, ut Filium Patri non esse consubstantiale profiteretur. Instabant autem & Imperatorem ad hoc impellebant Basilius, Eustathius, & Elefusius, qui præcipua apud ipsum auctoritate pollebant. Qui cùm ea quæ contra Paulum Samosatensem & contra Photinum Episcopum Sirmii decreta fuerant, ac præterea fidei formulam in dedicatione Antiochenis basilica editam, in unum tunc libellum coniungissent, perinde quasi quidam sub obtenu vocabuli consubstantialis, propriam heresim stabilire conarentur, efficeruntur Liberius, & Athanasius, Alexander, Severianus, & Crescens Africæ Episcopi, ei formulæ consentirent. Conseruent pariter Ursacius, & Germinius Episcopus Sirmij, & Valens Mursæ, & quotquot ex Orientis partibus aderant Episcopi. Sed & confessionem à Liberio vicissim suscepserunt, qua eos qui filium secundum substantiam & per omnia patri similem non esse assererent, alienos ab Ecclesia pronuntiabat. Nam cum Eudoxius, & qui cum illo opinioni Actii favebant, Antiochia Hocii Epistolæ accipserint, sparsis rumoribus divulgaverant,

Liberium quoque consubstantialis vocabulum condemnasse, & Filium Patri dissimilem confiteri. His per Occidentalium legatos confessis, Imperator Romanus redeundi potestatem Liberio concessit. Scripturam etiam Episcopi qui Sirmium convenerant, ad Felicem qui tum Romanae Ecclesiae presidebat, & ad clerum ejusdem civitatis, ut Liberium susciperent, utque ambo Apostolicam fidem gubernarent, & simul laicordatio fungerentur absque ulla dispersione: & quicquid molestia acciderit propter Felicis ordinationem, atque absentiam Liberii, oblivioni traderent. Num Liberium utpote virum undequaque egregium, & qui pro religione Imperatori fortiter restitisset, populus Romanus impente diligebat: adeo ut ejus causa gravissimam愤editionem excitaverit, & ad caedes usque proruperit. Post haec vero cum Felix modico tempore supervixisset, Liberius solus Ecclesiam administravit. Quod quidem divina providentia ita dispensavit, ne sedes Petri dehonesta retinetur, à duobus Præfulibus simul gubernata: quod discordia solum, & ab Ecclesiasticis legibus alienum est.

οἰς ἐπὶ λέει @: τὸ δύματον απεδοξίμαστο, ἀνόμοιον τῷ πατεῖ τὸν κώνδοξά τοις ἑπεδί ταῦτα ὡδε καλόρθωστο τοῖς ἐκ τῆς θυσίας πρέσβεσιν, απέδωκεν ὁ βασιλεὺς λέπτη τῶν ἐπὶ ράμψη ἐπάνοδον γράφει τοις συρράπτοις, φίληκι τῷ πήγαμένῳ τότε τῆς ραμψίας ἐκκλησίας, καὶ τῷ εὐθάδει μητρῷ αμφετοῖς διοτολικον ἐπιτεσπένειν θρόνον, ἐκαὶ ιεράδεις μεθ' ὄμονοίας, αἱμνίατε τοῦδε ταῦτα συμβέδια αναραδία τὴν φίλην @, πολονίαν, καὶ τὴν λιβερίαν διοδημίαν οὐρανού τὰ ἄλλα καλὸν καὶ σύγχρονο τὸν λιβερίον, αἱδινοῖς ιστέρε τῷ δόγματι @ διέταντα τῷ βασιλεῖ, ηγάπα τὸν ρωμαίων δῆμον οἰς καὶ μεγίστην ανακυνθῆναι τάσσει, ἐκεῖ φόνων χωρῆται ὅληγον ἐχένον φίλην ἐπιειώσαν @, μόνῳ τῷ λιβερίῳ τὸν ἐκκλησίαν τοις διετίσατο· ταύτη πῃ Θεοῦ διοικήσας, ὠρετὸν τούτης θρόνου μὴ ἀδόξειν, ταῦτα πηγεμόσιν ιερούμφυον ὁ δικαιοίας σύμβολον ἔστι, ἐκκλησιαστικὴ θεσμοῦ ἀλόγοιον.

CAPUT XVI.

Quomodo propter heresin Aetii, & eorum qui erant Antiochiae, Imperator decrevit ut Synodus fieret Nicomedia. Sed cum terrae motus & alia multa intervenissent, primo quidem Nicaea, postea vero Ariminum & Seleucia Synodus congregata est. Item de Arsacio Confessore.

ET haec quidem Sirmii acta sunt. Eoque tempore ob metum Imperatoris, Orientales atque Occidentales consentire inter se in Doctrina fidei videbantur. Ob ea vero quæ Antiochiae tentata fuerant, & propter heresin Aetii, Imperator Synodum Nicaeum celebrare constituit. Sed cum Basilius ejusque affectus id reculassent, eo quod olim de fide illic tractatum fuisset, placuitut Nicomediae in Bithynia Synodus congregaretur: utque ex omnibus Provinciis Episcopi qui praeter ceteris prudentia valerent, & intelligendi dicendique facultate prædicti essent, ad præstitutum diem Imperialibus literis ocyus evocarentur, ita ut vice omnium Provinciarum Episcoporum in Concilio residerent &

Cap. 15.

Οὐτιδέποτε διάτινοι αἵρεσις, τῷ διατηρούσαις αἴρεσιν, οὐτε οὐδεὶς αἴρεσιν ἐντητούμενοι φύεται τοις μητροῖς ισπειστοις, φρότεροι μὲν οὐδεὶς διέτανται αἱρέσεως, ἐκείνεν ὁ βασιλεὺς ἐπετεῖται σωμάτον ἐν νησίσι τοῦδε τοῦ διαφορικοῦ βασιλείου διά το πατέαι σύντηλοι τῷδε τῷ δόγματι @ συμβέβαια Σπηλαῖον εἰς ράμψην ἡμέραν μὲν συζήτης κατέτων αὐτὸν ἔκαστον έθνος @ ἐπισκόπων, οἱ σωματικοὶ ἐπιληπτοτεροι μόδοικυ, οἱ νοεῖν καὶ γεννικοὶ οὐσε αὐτὶ πάντων τῶν ιερῶν έθνων, μετασχεῖν αὐτὸς τῆς σωμάτων.

τῇ κείσει παρέντας ἥδη δὲ καὶ τῷ πλεο-
νῷ τῇ τινι ὁδοπορίᾳ οἵτων, αὐγεῖται
τὸ νικομηδεῖας πάθος, καὶ οὐτε πᾶ-
σαν ὁ Θεός καθέστεν τῷ Πτολεμάῳ
ἢ ἄρδειν τῇ πόλει πανταχοῦ καθέστεντο,
πέρονοι καὶ ὁδὸν Ἐπικοπῶν ὡς γῆ φιλεῖ
ἡ φυμένη γάλαζας, ὅπερ αἰχθεὶ τῷ πεπο-
νηται τὰ δεινά τοῖς ἀπωθεῖν τῆλεταιν
τούτῳ τῷ γίνεται τε καὶ πέριθον, καὶ τὰς
πλησίου πόλεις, κοινωνίας τῆς συμφορᾶς
περισσέτεντο καὶ τῷ κανταύνετον πόλειν
ιδύπει τὸ συμβάν, καθόπι καὶ ἐκκλησία
μηγαλεπεπτῶς οἰκοδομημένη κατεστείδη,
καὶ περφασις ἐγένετο τοῖς ἀπεκθανομένοις
πρὸς τὴν Ιρισκείαν, αὐγεῖται τῷ βα-
σιν, ὡς Ἐπικόπων πλῆθος καὶ αὐδρῶν
κηπαίδων καὶ γυναικῶν ἀπώλειο, περι-
συγόντων τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπ' ἐλπίδι τῷ θύ-
σαδε. Συνέσθεταις ὅπερ ἀλιθῶς δὲ ταῦτα
εἶχε διάτερα γῆ ὄρα καὶ σωματίους ἡμέ-
ρας, ὁ στενμός ἐνέσκιψεν. Ἐπικόπων δὲ
μιθῷ κεκρέπιτο ὁ νικομηδεῖας ἀντῆς, ἢ
αλλῷ Διοκλητίῳ Βασιλέᾳ, τῆς ἐκκλησίας ἔξω-
την κατελείφθησαν. ἐν ἀκαεταιώ τε χερόν
κατεπιθίσσοντες τῆς πόλεως, εὖτε ἐνεδε-
γμόν διωδάσι μὲν τοῖς θεληταῖς ἀλληλούταις
αὐτοῖς αἴλλοις τῇ πόλει πείρα τῇ κιν-
δυνῳ αἱ Επίπαν ὅπῃ ἔτυχεν ἔκαστοις ἵστως,
τούτην, ἢ ἀπώλειαν. λέγεται δὲ τοιν
μᾶς ταῦτα τῷ συμφορᾷν, περι-
δροτάκιον δὲ τὸ μὲν γῆρας πέρονα τὸν
τητρανέτε τὸ διηρεκόμεν τῶν βασιλ-
κῶν λόιτων, ὅπερ αστηρίῳ τῷ ἐπὶ λικνίς
μαλαγοῦτος ἐγένετο καὶ τῷ σεργείαν κα-
τέπιον, ἐν τῷ ἀκρα νικομηδεῖας, ἐν-
τος τῷ τείχους κατάκει φιλοσοφῶν· εὐθα-
δι τοφανεῖσα αὐτῷ θεία ὅψις, ἐπέλθο-
σεν ἔκειται τῆς πόλεως, ὡς τειχεύμενης
πάπερον πέπονθεν· ἐκ τάττε τε πτεροῦ
καταλαβὼν τὴν ἐκκλησίαν, ἐπέστητο τοῖς
κηπεύοις ἐπιμελῶς ἐκέλεσται τὸν Θεόν, καὶ
ιαστεῖσας ἐπετέλεσται λίτιδες ἐπὶ λύτραις ἀπε-
λιθεύσοργής ὡς ἢ γόνη ἐπέδσει, γελοῖος ἐδό-
κι, ἀπεσσδόκια μειών πάσῃ, σινέστρεψεν
ἐπὶ τὸν πόρον, καὶ πεντηνής καταπεσὼν ἤκατον

Interea temporis orto terræ motu, ple-
rique perierunt; reliqui autem qui su-
perfuerant, in agros & in solitudinem
profugerunt. Etenim tanquam in opu-
lenta ac maxima civitate, ignis per o-
mnes domos erat accensus in foculis,
ac furnis, & in caminis balneorum,
eorumque opificum qui ignis benefi-
cio artes suas excent. Dejectisque
aedium tectis & lacunaribus, flamma
materiem corripiens, permixtis, ut
verisimile est, aridis lignis, & quæ-
cumque olei naturam habent, & ad
ignem celeriter concipiendum aptissi-
ma sunt, copiosum pabulum nausta est.
Serpensque passim, ac sibi ipsi con-
juncta ac coadunata, totam civitatem
instar unius rogi, ut ita dicam, effe-
cit. Ob hanc cauam cum domus in-
accessæ essent, ii qui ex terra motu in-
columes evaserant, ad arcem cucurre-
runt. Illic Arsacius in turre, quæ in-
conclusa steterat, mortuus repertus est,
pronus humi jacens eodem habitu,
quo se orationem inchoatus extende-
rat. Ajunt porro cum ante quam mor-
reretur, Deo supplicasse, morique
maluisse, quam oculis suis cernere rui-
nam urbis illius, in qua Christi notitiam
primum accepisset, & Ecclesiasticam
Philosophiam didicisset. Cate-
rum quandoquidem narrationis ordo
ad hujus viri mentionem nos deduxit,
sciendum est, illum ita Deo charum
tuile, ut dæmonas fugaverit, cosque
qui ab illis vexabantur purgaverit.
Quodam igitur die dæmoniacus, per
forum exerto gladio curstare ceperit.
Cumque omnes diffugerent, & civitas
tumultu plena esset, occurrerunt ei Ar-
sacius, prolatu Christi nomine cum
dejecit: statimque dæmonio liberavit,
& ad sanam mentem reduxit. Alia
quoque multa ab illo patrata sunt,
qua humanam vim superant: interque
& istud est. Draco, sive aliud serpentis
genus, viatores ante quam ab illis vide-
retur, afflatus suo perimebat. Nam in spe-
cu juxta viam publicam latitabat. Pro-
gressus eò Arsacius, Deum oravit: &
statim serpens sua sponte egressus est
e specu, & capite ad solum alliso, semet-
ipse interfecit, & haec quidem ita relata
sunt ab iis, qui ea se accepisse dicebant
a viris qui Arsacium ipsum viderant.
Episcopi vero, propter Nicomedia clau-
dem ulterius pergere ad Concilium pro-
hibiti, alii quidem novum Imperatoris

σὺ τότῳ ἐ τὸ σεισμὸς Πτολεμαῖος, μὴ πλείστη πάπλωντος οἱ διεφεύγοσθεντοι εἰς τὸν αὐρράς καὶ τὸν ἔσημον ἔφυγον· οὐδὲ τὸν εὐδαιμόνιον καὶ μεγάλην τόπον, καὶ ἑκάστην οἰκίαν πέρι ἡμιμύρον ἐπύγχυτον χυτεσούσθοις καὶ πνιγεσθοις, καὶ καρπούς βαλανείων τέ, καὶ τῶν ὄστρα ταῖς ἐμπόριοι τέχναις πονηστοῖς ἐρειπομένων τῷ φέροντι πεπλεισθεῖσα ταῖς ὑλαις ἢ φλόξ, πα-
μεριγμένων ὡς εἴκος Φρυγανῶν, καὶ τοῦτα ἀλαιώδη εἰσὶ καὶ τοῦτα τὸ κατεπιφρά-
διαν ἔχει τὸν Πτίδοσιν, αφθονεῖσα
B πανταχοῦ τε ἐρπαστα, καὶ τοῦτα εἰπο-
σιναπομένην, μίαν ὡς εἰπεῖν ταῦτα πάσαν πόλιν ἐποίησε· καὶ τὸ τέτοιον
οἰκιῶν ἀβάτων ὄντων, οἱ σεισμοί τοις
τὸ σεισμὸς, ἐπὶ τοὺς ἄκρας ἐδραμαῖοι
σάκιοι δὲ ἐν τοῖς αἰσεῖσι πόλις εὑρεσθαι
κρέος τορπεῖς καίμρου, οἷον εἰποτε εἴ-
σε τῆς εὐχῆς διεξάμρου· λόγου δὲ τοῦ
τελεθῆσαι τοτε αὐτὸν, τὸν Θεὸν ικέτειαν,
καὶ διπλανεῖν ἐλέσθαι μᾶλλον, η τυφλού-
σει τοῦ Χριστὸν ἐπέγνω, καὶ τῆς ἐκκλησίας
κῆς Φιλοσοφίας μετέχειν αὖτε εἰπεῖν
ημᾶς ὁ λόγος εἰς τὸν ἄνθρακα τότου ἥτη,
ισέον ὡς τὸν θεοφιλίας ικανὸν ἢ διη-
νατας αἰπελαύνειν, καὶ τὰς ὀχλημάτια
ἀντῶν καθαίρειν ἔτω γενναῖα πόλις
Φος απασμένος, αὐτὰ τὸν ἀγοραῖον Φο-
γόιων ἢ πάνιων, καὶ θορύβος τὸν πόλιν ἔχοι·
τοσανώμενος αὐτὸν τὸν Χειστίπεπομπα-
κή τοι λόγω κατέβαλε καὶ αὐτίκα ἀπολη-
σθεφενεῖς ἐποίησε· πεπόνητο ἢ αὐτὸν καὶ πολλα
ἄλλα τὸν εἰδη θρωπίνων δύναμιν, καὶ με-
καὶ τόδε δράκων ἢ, ἢ ἐτερον ἐπειδὲ οὐδε-
D τερρότον ψευδεῖς τὸν παροδίας τὸν φυσικὸν
ἀπώλυτες τελέα γλωσσόρου ἐφάλεσθαι
ταῦτη τοῦτο γλωσσόμρου διεσάκιος ἐνέστη,
οὐδέ τοι εἶδα φεύγοντα κεφαλὴν τοῦ φρεζαστοῦ
τὸν αἰνεῖται καὶ τὰ μὲν ὅδε αἴφυγοτα τοῦ
αὐτοῦ τὸν δράκοντος αὐτὸν θεαταῖσιν εἰ-
κόνειαν ἔφαταιν· οἱ δὲ ἐπίσκοποι ανακρί-
θέπι τὴν σινόδον σέμης διατονικοῦ
πάθος, οἵ μὲν πειρέμενον πάλιν τὰ δέσπο-

τῷ βασιλεῖ οἱ ἡ, πνέχοσι δόξαν φεί τῆς
πίσεως, διὰ γραμμάτων ἐδήλωσαν Δο-
ρῶν ἦ φεί τῇ περιθέσει ὁ καθεῖται, γράφει
βασιλεῖ, πυνθανόμενος, πί ποιει χεὶ^η
φεί τῆς σωμάτου ποιεῖ ὁ δὲ, ὡς εἰκός,
πὴ ἐνσέβεια διὸ Πτισολῆς ἐπανέστας αν-
τοι, καὶ ἔπει τῷ πάθει νικομηδείας τῷ σε-
μινθομένῳ δέ τοι παραγμάτων ιερῶν
ιερεών, παροπεννει Πτισαχωνία τὴν σωμά-
τον, καὶ μὴ καθυφῆναι, ὡς τούτῃ ἐνσέ-
βειας τῆς περιθέσεις ψόντος μὴ δὲ ἀπεργίας
δημοτέμναι σὺν ἐπὶ τέτοι συλλεγομένων
ιερεών, ἀπαξ ἐξεληλυθότας, καὶ καὶ τὴν
ιδητοποίησαν ὥστε δὲ τῇ σωμάτῳ τόπον
αλινικομηδείας τὴν νίκαιαν, ὡς εἰκῇ τὰ
περὶ πίσεως διορθωθεῖσαν, ἐντα καὶ γιντεῖδες
μέρεις καὶ βασιλεῖς τοιαδτα αἰλέγοντες,
τεκμηριμόρος ἀδέπη πικέασιον μήτρα βασι-
λεῖδηλωσαν, καθόπι καὶ αὐτὸς τὴν δέκτην τῷ νι-
καῖα διδοκίμασε γρύπος τὴν σωμάτον δεξιά-
μανος ἢ τὴν βασιλείας ἐπισολὴν, τὰ μὲν πέπτα
περιστέταξεν δέχομέν τοι πέρης σωμελθεῖν
αὐτὸς εἰς νίκαιαν, πλὴν εἰ μὲν πινες εἰεν τοῖς
σωμασιν αἰδενεῖς ἐπιπέμψαι ἢ τέτας ἀν-
δρῶν, τοις δὲ ἔλατον περιστέλλεταις ἢ διακόνους,
εστὴν διπτῶν γνώμων δηλώσαι, καὶ πεὶ τῶν
αυτοφέροντων βελεύσασθαι, Εἰ κανῆ τοι πάντων
ιαφεροῦσται δέκα ἢ δηπτῶν ἐπωσείων με-
ρῶν, τοστέτας δοτὸς τὸ ἔω, τοις αὖ κανῆ γνώμην
ἐπέδεξαν) Οἰσιωνίδες, αφικέας εἰς τὰ βα-
σιλεῖα, καὶ τὰ δόξαντα αἴφυγόσας ὡς εκαὶ^η
αἴσιωνδεῖν, εἰ καὶ τὰς ιερεῖς γραφάς συνέ-
ποιαλλήλοις, καὶ πεὶ τῶν περιθέσεων ὅπη αὖ
αεισαδοκῆ ἐπειλέσαι μῆδος ταῦτα βελεύ-
σαρνος περιστέταξε πάντας ἐνθα διὸ διάγω-
νιτο ταῖς ιδίαις ὄπιλοπιαις ἐπιμεῖναι, μέ-
ρηκαὶ δέριδειπνη τῇ σωμάτῳ τόπῳ, καὶ σημα-
νίεις τέτοιος αἴφικέας γράφει ἢ τῷ βασι-
λεῖος διὸ ἐπισολῶν πυνθάνεις πάντων τῶν αὐτῶν
πεπισκόπων, ὅπη ἐπιλεῖται τὸν σύνοδον περι-
ποντον ὡς εαροῦ δέχομέν, τέτοι πάσι γε-
νέδη δηλον τὸν νικαῖα γνῶ, ὡς κεκμηκότος τῷ
τῆς ἐθνεῖς παραγμάτῳ, δὲ καλῶς ἔχειν τῷ
δηλεῖ σωμάτον ποιεῖ ὁ βασιλεὺς ιδίαις ἐπι-
σολῶν περιστάξας τὰ βασιλέως γράμμα-
τα, τοῖς κατὰ ἔθνος ἐπισκόποις ἐδήλωσε

Bb bb

Provincias constitutis, ut quamprimum A apud se deliberarent, & locum qui ipsi videretur aptissimus, indicarent. Cum vero, sicut in ejusmodi rebus fieri solet, non unum eundemque locum omnes elegissent, Basilius ad Imperatorem profectus est, qui tum Sirmii morabatur. Ibi tum alios quosdam reperit Episcopos, qui propter privatas necessitates eo advenierant, tum Marcum Arethusium, & Georgium Episcopum Alexandriae. Cumque jam constitutum esset, ut Seleucia in Isauria Concilium haberetur, hi qui cum Valente erant: nam & iste tum aderat Sirmii: Anomoeanorum haeresi faventes, operam dederunt ut Episcopi qui in comitatu erant, paratae cui-dam fidei formulæ subsciberent, in qua nomen substantiae non continebatur. Dum Synodus ingenti studio acceleratur, Eudoxius, Acacius, Ursacius ac Valens, & qui cum illis erant, cum apud se reputarent, ex omnibus ubique Episcopis alias quidem Nicenam fidem constanter retinere; alios vero eam præferre, quæ in dedicatione Antiochenæ basilica edita esset: quarum utraque substantia nomen haberet, & Filium Patri undequaque similem assereret, ac si forte omnes in unum convenirent, opinionem Aetii quam ipsi probabant, eos proculdubio cōdemnatores, utpote à duabus illis fidei formulis dissentientem: id evicerunt, ut Occidentales qui-dem Arimini, Orientales vero Seleucia in Isauria congregarentur. Eo scilicet consilio, ut quoniam filius est paucis, quam omnibus persuadere, ipsi bifariam divisi, utramque Synodum, si fieri posset, in suam sententiam pertraherent: si minus, alteram faltem: ne communii omnium suffragio haeresis ipsorum condemnaretur. Ad has autem res perficiendas subsidio illis fuere, tum Eusebius Eunuchus, praepositus cubiculi, qui & necessarius Eudoxii, & ejusdem cum illo sententia erat: tum alii primores viri, qui Eusebio gratificari studebant.

απεδη̄ διασκέψαμζ, καὶ τὸν αρεβηλατόποιο
Ιάχει σημηταιοίσια ὃ φιλεῖ ἐπιτοιεῖσται
Τοῦ αὐτὸν τόπου Πηλεξαρμύων πάσιν, τοῦ
γνέλας τοσίς βασιλέας βασιλεος διεργεῖ
τότε ἐν σιρμιώ· καὶ καταλαμβάνει ὅπου
ἄλλας τέ πας Πηλοκόπις καὶ ιδασχεῖσαι
μάρκον τὸν Δρεθόσιον, καὶ γεωργούντο
τησπέντε τεσσαράκοντα ἀλεξανδρέων ἑκα
σίας δόξαν ἡ πόλις ἐν σελυναι τῆς οὐρ
είας θρέψας την σενόδον, οἱ αὖτις εἰπο
καὶ γένης τοῦ σιρμιών τοιεδήμει το
ἀνομοίων αἵρεσει χαίρεισι, απεδιζεν
τας τριπόδων ταρόντας ἐπικόπτες εἰπε
μόνη παναχαῖρα γραφεῖς πέσεως Κατοχρήσι,
οἱ το τῆς ζειας τοικ ἐνέκεισονοματοπο
μίνες ἐτῆς σιωπός, λογισάμφροι οἱ αὖ
ἐνδόξιοι γένης αἰκάλιοι, Εὔροτειοι καὶ ἔδει
ως τῷ παναχαῖρη ἐπικόπτων, οἱ μέτιοι
καίαπισιν οἴζηται Πηλοκόπιοι αφερεστάται
χέων ἐκκλησίας ἐπιτεθεῖσαν (πλάσιοι
τέρατε το τῆς ζειας ονοματεχεικού) πο
ταύμοιον τῷ πατερετόν καὶ Διοφανείην
εἰ πάντες εἰς ταυτὸν σιωπήθωσιν, έποιη
καταψηφίσεν^τ) τῆς αἰτίας δόξης, πιστα
ἐπίνεν, αὐλικρυς ἐκαίερεις απάδεται πα
τρέζοι σέν μὲν δὲ τῆς σύσεως, δὲ δέκα
σιωπεῖσι σέν δὲ δέπο τῆς ἔω, ἐν σειδαι
τῆς ισαυρίας· ἵνα παρέστησι οὐλής,
πάντας πειθεῖν, εἰ μην διώσαντο, τοῦτον
μετελέντες τελεστικιδάσως σοσισμού
φας θρέψας ἐκαίερεις σιωπόν εἰ γένη, θα
τέραν ὥς ει μὴ πάσας ψήφοις δοκοχρήσ
ναι τοιούτης αἵρεσιν σιωπέσαπον ἐδιτοῖσται
τα, εὐσέβεια ὁ το βασιλεὺς οἰκειοψεύδη
έννθη^τ, εὐδοξία ἐπιτήδεια^τ ἀ, καὶ το
ομόδοξ^τ, Κπολοὶ τῷ ἐν δωμάτι, καὶ
αὐτῷ εὐσέβια φέρεισι.

Κεφ. 15.

Πηρὶ τὴν ἀρχθίνταν τῷ οὐ δεμάντῳ σωσίᾳ.

CAPUT XVII.

De his qua gesta sunt in Concilio
Ariminensi.

Πειδεῖς δὲ ὁ βασιλεὺς, ὡς ἔτε τῷ δημοσίῳ λυστελεῖ διὰ τὴν δαπάνην, ἔτε τοῦ Ἐπισκόπους διὰ τὰς μακεδονίδας, εἰς ταῦτὸν πάντας σωμέθειν, διελετὸν τελόνον καὶ γράφειτοῖς τότε ἐν δημινῷ καὶ σεληνίᾳ, τὰ τοῖς τῆς πίσεως ἀμφίβολα ὠργιασθεῖσαι· ἐν τέλει δὲ διαλαβεῖν καὶ τὸν τῆς ἐκκλησίας θεσμὸν καὶ πεῖ τὸν αδίκων κατηρῆναι καὶ ἵστερεις οἰκεῖαν μεμφούσεν Ἐπισκόπων, ὃν εἰς ἣν κύριλλον οἰσθεῖται, καὶ τοῖς τῷ Ἐπισκόπῳ διάσαται κατηγόρουν γιᾶς αἱλῶν· γεωργίας δὲ αἰχιζόντος, αἴραντον καὶ ὑβρεων· Ἐπικεκεμένοις ἐπάπτονται, ἕκατον εἰκασθεντες καταλαβεῖν τὰ βασιλεῖα ἢ μιώσει τῷ γεγρυπόρῳ καὶ ταῦτα ἕκαστοι σωμέλευτοι ἔνθα σωμέθειν περιβαλλούσι· καὶ ἐφθανεὶς ἐν αἰγαλείᾳ συστασιονός· ἐτέλευτον δὲ εἰς αὐτῶν πλείστους ἀπεκάκοις καὶ πεῖ αἰθανασίας μηδὲν ἀναπτεῖν, ἀμένον εἰδοκίματαν οἱ τοῦτος αὐτὸν ἀπεκθῶσιν εἰχον· Ζητήσεως δὲ ἐστὶν εἰς ὃν τούτον πιστεύειν, παρελθόντες εἰς μὲν εἰλικρίνες τὴν καὶ βασιλικόν, οἵσι σωμέλαιαν· αὖτις γεγμενίος τε καὶ αὐξέντιον, καὶ γάρ οὐδὲ δημόφιλόν, τὰς μὲν ἥδη περιποταὶ πίσεως ψημένας γραφαὶ αἰγαλείαν· καρδιὲν δὲ ἣν καὶ φέρεται τὸν σωμάτιον φωνή, οὐδὲν μὲν ἔναι τῷ πατεῖ τὸν γαναγέτες γραφαὶ εἰσπυρόμενοι· ζώιας ἐπαγγελίας Πτολεμαῖος ποιεῖσθαι μηνύειν· ἔλεγον δὲ ταύτην καὶ βασιλέα επανέσται ξενίας δὲ καὶ τὴν σωμόν αἰαγκαίως περιστέας, μηδὲν τῷ λοιπῷ πολυπεριγμονέσταν τῆς ἐπιστολίας, ἵνα μὴ διχονομικὴ σάσθισται· πλεῖστην καὶ ἀπρίβην βασιλικὴν διαδοθεῖσαν τῷ ὄνομάτων ἀμένον γιᾶνται, αἰαγκεῖσθαι διαλεγομένας ὄρθως τοῖς Θεοῖς δοξάζειν, η̄ καινοτολίας ὄνομάτων ἐπεισάγειν,

Imperator itaque persuasum habens, nec reipublica propter sumptus, nec Episcopis ipsis ob itineris longinquitatem conducere, ut in eundem locum omnes convenirent; Synodum bifariam divisit: scriptisque literis ad Episcopos qui tum Ariminii & Seleuciae erant congregati, jussit ut primum quidem controversias de fide componerent: ad extremum vero de Episcoporum causis, qui se iniuste depositos aut in exilium missos esse quererentur, cognoscerent: ex quorum numero Cyriillus erat Hieropolymorum Episcopus: & de criminibus qua quibusdam Episcopis intendebantur, sententiam ferrent. Etenim alii alios accusabant, Aegyptii vero rapinas & contumelias objiciebant Georgio. Denique ut universis rebus dijudicatis, decem ex utraque Synodo ad comitatum venirent, nuntiaturi qua gesta essent. Secundum hanc Imperatoris mandata, singuli eo loci quo iussi fuerant convenire, Priorque congregata est Ariminii Synodus, in qua quadringenti & amplius confederunt Episcopi. Ac de Athanasio quidem nihil ultra agendum esse decreverunt, qui infenso in illum animo erant. Cum autem quarti cœptum esset de fide, prodeentes in medium Valens & Ursacius, adiuvantibus eos Germinio, Auxentio, Caio, atque Demophilo, postularunt ut reliqua omnes fidei formulæ qua antea scriptæ essent, abrogarentur: ea vero sola rata esset, quam ipsi non ita dudum Sirmii Latino sermone conscriperant, qua similem quidem Patri Filium esse juxta scripturas docebat; substantia vero in Deo nullam omnino mentionem esse faciendam. Ajebant porro, ipsum quoque Imperatorem eam formulam approbasse; eamque à Concilio etiam necessario fuscipi oportere, nec imposterum curiosus scrutandum esse, quid quisque sentiret, ne vocabulis in disputationem & accuratam examen revocatis, dissidia ac seditiones nascerentur. Satius enim esse, ut imperitus dissetendo, recte de Deo sentiamus, quam ut novitates nominum introducamus,

Bbb ij

affines dialecticorum argutiis. Innubant autem, immo vero aperte reprehendebant vocabulum consubstantialis, tanquam ignotum sacris scripturis, & plerisque obscurum. Hujus autem loco, similem per omnia Patri, juxta divinas scripturas dici volebant. Ubi vero formulam fidei, quam ipsi antea secum attulerant, ista complectentem recitarunt, complures quidem affirmabant, nihil opus esse nova fidei formula, sed sufficere sibi ea que à majoribus decreta essent: se vero idcirco convenisse, ut si quid adversus ea novaretur, obsisterent. Quærebantque ex illius formulæ auctoribus, ut dicerent, utrum ea quæ lecta erant, nihil adverlus illa majorum decreta innovarent: utque opinionem Arii palam damnarent, quæ ab illa ætate ad id usque temporis, omnibus ubique Ecclesiis tumultus causa exstisisset. Cum hanc conditionem reculassent Ursacius & Valens, Germinius item & Auxentius, cum Demophilus & Cajo, Synodus tum aliarum lectorum, tum eorum qui Nicæa in unum convenerant, expositionem fidei recitari jussit: ut hereses quidem condemnarentur; eavero quæ Nicæa decreta erant confirmarentur; nec in posterum ullus eademi reprehenderet, aut Synodus postularet, sed præteritis contentus esset. Absurdum enim esse, ut, quasi nunc primum credere incipientes, talia conscribant; superioris vero temporis traditionem reprehendant: quæ usi, tam ipsi, quam majores ipsorum, Ecclesiæ administrassent: quorum plerique in confessione ac martyrio extremum dicem obierant. Et isti quidem hæc in medium proferentes, contendebant, ne quid novaretur. Valentem vero & Ursacium non acquiescentes his, sed instantes, ut fides ab ipsis proposita prævalereret, deplouerunt; & formulam fidei ab iisdem recitatam, irritam esse sanxerunt. Nam & illud absurdum esse ipsi visum est, quod hæc illi formulæ præfixa erat inscriptio: Exposita est Sirmii, præsente Constantio æterno Augusto, Eusebio & Hypatio Coss. quemadmodum Athanasius in Epistola ad familiares suos scribit: addens ridiculum esse, Constantium quidem Imperatorem æternum appellare; Filium autem Dei nolle æternum dicere; & certum tempus ei formulæ

διαλεκτικῆς τερθρέας συγχενῆς ἔσχοντο
Ζ δὲ μᾶλλον καὶ Φανερῶς δίβαλου τὸ
όμοστον ὄνομα, ὡς ἀγνωτὸν ταῖς ιερεῦς
Ὕραφαις, καὶ τοῖς πολλοῖς αἰσθαῖς από
τέττα, ὅμοιον τῷ πάντα τῷ ψυχιστῷ.
γεντὸν καὶ τὰς θείας γραφαῖς ἐπιτά^η
ταῦτα αἰσθάνσαν καὶ τὴν περιουσίαν
ταραχὴν τὸν γερεφὸν αἰνέγνωσαν, οἱ μὲ
πλεῖς μηδὲν δεῖδαν νεωλέσσες πίσσας οὐ
εἶζον. ἀλλ' ἀρχεῖται τοῖς καὶ θέσα^η
σι τερψὶ ἀπὸν· σωεληνθενταὶ δὲ νῦν, οἱ
εἴπι καινοτομοῦτο τῷ τέτταν, καλύπτο^η
εὶ δὲ μηδὲν ἀρδεῖ ταῦτα καινοτομοῦ^η
αἰνέγνωσθεντα, λέγειν εὔχται τὸν εἰσηγη^η
τὰς ταῦτης τῆς γερεφῆς, καὶ Φανερῶς διπ^η
κηρύσσειν τὸ δρέπανόν τοῦ σόγμα, ὡς θορύβεα
εἴσεται νῦν ἐξ ἑπτῶν γνωμάτων ταῖς πι^η
τερχῇ ἐμπλοσίαις διποφυγόντων δὲ το^η
τεργάτων ἔργαις καὶ ἔπλεισθ, γρα^η
νίας τὲ καὶ αὐξεντίας, καὶ δημοφίλες, οὐδὲ
ἐπέλθετεν η σωματοῦ αναγνωσθει^η
τενθεσιν τῷ ἀλλων αἱρέσεων, καὶ τῷ εἰπ^η
τικαίᾳ σωεληνθεντότων ὥστε ταὶ μικάλαι
διποκηρύξαι αἱρέσεις, ἐπιψήσασθε τὸν
καίσαρα δεῖδομένοις, καὶ φειδεῖς τῷ αἰτοπ^η
λοπτῷ μηδένα εὑκαλέντες η σωμόν αὖτις,
ἀλλ' ἀρχεῖται τοῖς Φθάσασι ἀποτομῇ εἰπ^η
ώς νῦν δεῖδομένοις πισεύειν, τοιαῦτα συ^η
γερέφεν, καὶ τῷ περιελαΐστῳ χειρὶ το^η
τεργάτοις διαβάλλειν, η κεκρυπτοῦσι
τοι τε καὶ οἱ τερψὶ αἰτῶν, ταὶς ἐπικυνταὶ^η
ἐπεπερόμενα, οἱ οἱ πλεῖστοι εἰπ^η
καὶ μαρτυρίοις τὸν βίον μετέλαζον καὶ
μὴν τάδε τερψιγόρμοις, εἰδὲν πέπεντα
Ζ ζεν μὴ πέθομέντες οὐδὲν αἰματούσαται
ἔργαιον, ἀλλ' ἐνταμέντες κεφαλαὶ το^η
χούτη πίστιν, καθειλον, ἀκυρεγεῖται τὸ πο^η
μόνοις ην αἰνέγνωσθεν γραφήν καὶ τὸ δίκην
πον αὐτοῖς ἔδοξεν εἶναι, περιεργούσαται
τῆς, ὡς εἰ τοιμίων δέστερον τοπόντο^η
ταντὸν τὸν αἰώνιον αὐγάστη, οὐδὲν διότι
σείσις καὶ πατήσις ὀπερεῖται αἰθανάσιο^η
τὸν ἐπιτηδίεις γερεφῶν Φησί, γελάσιον
βασιλέα αἰώνιον τὸν καντάνιον ὄντα
αἴδον δὲ λέγειν τὸν καὶ Θεός τερψ
αἵτινες καὶ ἤπτον χέρνον περιτάσσειν τῆς γρα

ταῦτης, Πήδιασεολῆ τὸ πέσεως τῶν παλαιότερων καὶ τῶν πεζῶν τούτων ἔπειτα τὰς εἰσινιών ἐγένετο, οἱ μὲν ἀμφὶ τὰς εἰσινιών τοις θρακίοις χαλεπώς Φέργυλες οὐδὲν περιέστη, απεδήπ περιόδος βάσιστα παρεγένοντο.

A præfigere, ad reprehendendam fidem majorum, & eorum qui ante id temporis initiati essent. His rebus Arimini gestis, Valens & Ursacius depositionem suam iniquo animo ferentes, statim ad Imperatorem advolatunt.

$K \in \mathcal{O}_n$, m' .

Ἐπιστολὴ τῆς ὁμιλίας συνόδου θρόνος τὸν βασιλία
κωνσάντιον.

C A P. XVIII.

Ariminensis Concilii Epistola ad Imperatorem Constantium.

B *S*ynodus vero viginti Episcopos com-
muni suffragio delectos, legatos ad
Imperatorem misit, & per eos ista scri-
psit, quæ ex Latino sermone in Grecum
translata sunt. Iubente Deo & præce-
pto pietatis vestra creditus esse dis-
positum, ut ad Ariminensium locum
ex diversis Provinciis Occidentalium
Episcopi veniremus: ut & fides clare-
sceret omnibus Ecclesiæ Catholicæ,
& hæretici noscerentur. Dum enim
omnes qui recte sapimus contractare-
mus, placuit quidem ut fidem ab anti-
quitate pérleverantem, quam per Pro-
phetas, Evangelia & Apostolos, per
ipsum Deum & Dominum nostrum
Iesum Christum, Salvatorem impeii
tui, & largitatem salutis tuae ac-
cepimus, & quam semper obtinuimus,
teneamus. Nefas enim duximus, re-
cte & juste sancitorum aliquid muti-
lare, & eorum qui in Niceno tra-
statu concenterant una cum gloriose
memoria Constantino, patre pietatis
tua. Qui tractatus manifestatus est
& insinuatus mentibus populorum, &
contra hæresin Arianam tunc opposi-
tus inventitur, ut non solum ipsa, sed
etiam reliqua hæreses inde sint expu-
Dgnatae. A quo si aliquid demptum
fuerit, venenis hæreticorum aditus
panditur. Ideo Ursacius & Valens in
suspicionem ejusdem hæreses Arianæ
venerunt aliquando, & suspensi erant
à communione. Sed rogarerunt ve-
niam, sicut eorum continent scripta:
quam quidem meruerunt tunc tem-
poris à Concilio Mediolanensi, adisten-
tibus etiam legatis Romanæ Ecclesiæ.
Γάρ τοι οὐδέποτε πατέσθηται τοι τούτη
απόλλων φειδῶ γεγόνει, τούτην εἰχα-
στήσθε, ὅτε ἐν μεδιολάνῳ τὸ συνέδριον
τεσσερων τριτῶν ρωμαιών ἐκκλησίας.

CONSTANTIUS.

In hoc igitur tractatu cum magno exame
mine fuisse conscriptum Constanti-
no praesente, quod tenens baptizatus ad
quietem Dei commigravit, nefas pu-
tamus inde aliquid mutilare, & tot fan-
tatos & confessores & successores Mat-
tyrum, ipsius tractatus conscriptores,
in aliquo removere; cum & ipsi prae-
teritorum Catholicæ Ecclesiæ scripto-
rum cuncta servaverint. Manefisque
usque in hæc tempora, quibus pietas
tua à Deo Patre per Deum & Domi-
num nostrum Iesum Christum, poten-
statem regendi orbis accepit. Verum
miseri homines, & infelici sensu prædi-
ti, ausu temerario se præcones impia
doctrina renuntiarunt, & nunc etiam
conantur convellere, quod fuerat po-
situm ratione. Etenim cum pietatis
tuæ litera jusserint tractari de fide, of-
ferebatur nobis à supradictis turbatori-
bus Ecclesiæ, associato Germinio,
Auxentio & Caio, novum nescio quid
considerandum, quod multa perverse
doctrina continebat. At vero cum
viderent dispicere, quod offerebant
publice in Concilio, putaverunt ali-
ter esse conscribendum. Et quidem
hæc brevi tempore sepe mutasse, ma-
nifestum est. Sed ne Ecclesiæ frequen-
tius perturbentur, placuit instituta ve-
tora, rata atque inviolabilia servari:
supradictos vero à communione nostra
removeri. Ad instruendam igitur tu-
am clementiam, legatos nostros direxi-
mus, Concilii sententiam per literas
nostras nuntiaturos. Quibus hoc ipsum
solum mandavimus, ut non aliter lega-
tionem perferrent, quam statuta ve-
terum permanere firmissima; ut & sa-
pientia tua cognosceret, non hoc quod
promiserant supradicti Valens & Ursia-
cius, Germinius & Caius, si sublatum fu-
isset quidpiam, pacem posse compleri.
Quo enim modo pax servari possit ab
iis qui pacem subvertunt. Magis enim
turbatio cunctis regionibus, & præcipue
Ecclesiæ Romanae immissa est. Ob
quam rem tuam rogamus clementiam,
ut placidis auribus, & sereno vultu uni-

τεργυε πάντων τοῦ παρεκελυστέμενα, τὸ τὴν αἰλίθειαν πιστόσας ὄπτην πα-
άρχαιών δικαίως ὠρεσμένων οἵ την σὸν ἀναδιδάξσοι ὅσιότητα, ὅπλον τῶν
των ἔργων. Εὐάλης, ἐγαειρήνη, εἴπει τὸ τῶν δικαίων ἀναπατεῖν πᾶς μέρος
οἵ τε ἄγειν, σὺν τὴν εἰρήνην καταλύοντας. μᾶλλον γὰρ εἷς καὶ ταραχῇ
των σωμάτων λοιπαῖς τῷλεστοις πρόστιν σὺν ἑπο-
κειαν ἀπειδίκαμεν, τὴν γνώμην τὸ σωμα-
τιον τὸ ἐπιτολῆς μελύσατε. τοῖς ἀπειστο-

A versos legatos nostros & aspicias & audi-
dias: neve permittat clementia tua, iura
vetera convelli; sed manere ea quæ à
majoribus nostris accepimus; quos &
fuisse prudenter, & sine Spiritu sancto
Dei non egisse confidimus. Quia ista
novitate non solum fideles populi per-
turbati sunt, verum etiam infideles
ad credulitatem vetantur accedere.
Oramus etiam ut præcipias, ut Episcopos qui Atimino detinentur, inter
quos plurimi sunt, qui ætate, & pauper-
tate defecti sunt, ad suam Provinciam
re meare; ne destituti suis Episcopis la-
B borent populi Ecclesiarum. Hoc etiam
frequentius postulamus, ut nihil inno-
vetur, nihil minuatur; sed maneant
incorrupta, quæ patris sanctæ pietatis
tuæ temporibus, & tuis religiosis sæculis
permanerunt. Nec jam nos fatigari,
aut convelli à sedibus nostris tua
sancta prudentia permittrat: sed
quieti cum populis suis Episcopi va-
cent semper postulationibus, quas ha-
bent pro salute tua & pro regno tuo,
& pro pace quam tibi divinitas pro me-
ritis tuis profundam ac perpetuam lar-
giatur. Legati autem nostri, & subscri-
ptiones & nomina Episcoporum vel le-
gatorum perferent; sicut iidem alii
scripturæ instruent tuam sanctam reli-
gio lamque prudentiam.

C A P. XIX.

*De Legatis Concilii, & de Imperatoris Epis-
tola: Et quomodo Episcopi tandem con-
senserunt formula illa, qua ab Vrfacio &
Valense prolatâ fuerat: & de Antisplum
exilio. Item de Synodo apud Nicenâ factâ, &
quas ob causas Synodus Arimini
detentæ est.*

ad tenta ej.
E T hæc quidem scripta sunt ab Ari-
minensi Concilio. Ursacius autem
& Valens, cum legatos à Concilio missos
prævenissent, conscriptionem fidicâ se
perlectam Imperatori ostenderunt, &
Synodus acculare ceperunt. Impera-
tor vero indignatione commotus, ob id
fortasse quod fidem illam fulciperre re-
cusasent, quæ Sirmii coram ipso com-
probata fuerat: Ursacium quidem ac
Valentem honorifice exceptit: legatos
vero despectui habuit, ac tametsi diutur-
nia mora fatigarentur, nullam eorum
curam gescit. Serò tandem scripsit ad
Synodus, excusans se quod propter ur-
gentem quandam contra Barbaros

expeditionem, legatos ipsius videre A
minime potuisset. Ceterum jussisse
se, ut legati redditum ipsius Hadriano-
poli exspectarent: quo negotiis publicis
rite prius constitutis, ipse curis omnibus
liber, negotium ipsorum audire &
examinare posset. Eum enim qui de
rebus divinis dilceptatus sit, animum
à reliquis negotiis vacuum afferre
oportere. Et Imperator quidem scri-
psit in hunc modum: Synodus vero
his literis respondens, constanter affir-
mavit, se ab iis quæ decreta essent,
minime discelluram: idque se jam
scripsisse, & legatis suis mandasse.
Rogavitque ut eos cum benevolentia
aspicere, eorumque mandata audire, &
literas legere vellet. Nam & i-
psi judicio, acerbissimam rem fore,
si tot Ecclesias ipso regnante, Episco-
pis suis destituantur. Ipsos igitur ante
hyemem, si ipsi quoque id placuerit, ad
Ecclesias suas reverti oportere. Hæc
cum scripsissent, & supplicationis more
modoque, ut par erat, Epistolam con-
texissent, paululum adhuc temporis
substiterunt. Sed cum nihil ipsis re-
scriberetur, ad suas quisque urbes re-
versi sunt. Et initio quidem Episcopos
Ariminensis Concilii decreta Ni-
cenæ Synodi cprobasse, ea quæ
diximus abunde testantur. Iam vero
quemadmodum formula à Valente &
Urtacio prolatæ postea consenserint,
commemorandum est. Quod quidem
diversimode relatum compéri. Alii
enim dicunt, Imperatorem Episcoporum
ab urbe Ariminensi discelum
contumeliam loco ducentem, eo quod
citta consensum ipsius discellissent, Va-
lenti & iis qui cum illo erant, permisisse,
Occidentalium partium Ecclesias pro
arbitrio suo ordinarent: & formulam
fidei Arimini perfectam promulgaret:
nos vero qui formulæ illi sub-
scribere tenuissent, Ecclesiæ ejercent,
& in eorum locum alios constituerent.
Istos vero, hinc licentiam nactos,
adhibita vi compulisse Episcopos, ut
fidei illi subscriberent: eos autem, qui
resisterent, Ecclesiæ suis exturbasse,
ac primum omnium Liberum Episco-
pum urbis Romæ. Deinde Episco-
pis Italæ hunc in modum vexatis,
Orientis quoque Ecclesias pari modo
tractare adortos esse. Et cum per Thra-
ciam transirent, Nicen pervenisse, quod
est oppidum illius Provinciæ. Ibi collecta

CONSTANTIUS.

τὸς βαρβάρων ὁδὸς, οὐδὶα τέτοτε πρόσ-
εις ιδεῖν & διών. ἐκέλευσε δὲ αὐτὸν πόλει επανίστασθαι τὸν Πηλεύναν οὐ πέποι-
τα κοντά τοιγματα διατεθέντας, οὐδὲ
θερῷ ἀν Φεργυλίδων, τὰς τοις τῷ προστιθ-
άντον καὶ δοκιμάσῃ προσήκει γὰρ τοις
τῷ θέων διαλαμβάνει μέλοισι, καθαυ-
τοῖς τῷ πλάνων τὸν ψυχὴν. καὶ μὴ τοι-
δέ ἔγραψε πρὸς ταῦτα οὐδὲ σωθε-
αῖσθαι πλάνωσεν, οὐχιεὶς οὐδὲν μηδὲν
χωρεῖ τῷ δεδομένῳ, καὶ τέτοιο γράψει
B τοῖς πρόστεσσον ἀντεῖλας καὶ αἴσιος
μετ' ἑννοίας αὐτὸς ιδεῖν, καὶ αὐτὸν εἰδεῖν
δι' αὐτῶν ἐπακεῖται, καὶ ταγματα δι-
γνῶναι χαλεπὸν γῆγεντα φανεῖσθαι
ταῖς ἐκκλησίας χωρεῖς Πηλεύναν εναπέκ-
ρο τῆς αὐτῆς Βασιλείας χειναι δὲ εἰκα-
σιαδοκεῖ, εἰς τὰς αὐτῶν ἐκκλησίας προ-
χειμένῳ ἐπανελθεῖν τοιαῦτα γρά-
τες, καὶ οὐδὲ εἰκὸς οὐ, σὺν ικεσίας ταῦτα
ονόματι τὸν ἐπιτολὴν συλλέξαντες, διη-
C χρόνον ἐπέμεναν οὐδὲ οὐδὲν αὐτοῖς αἱ
δύλιωσεν, ἐπὶ τὰς αὐτῶν ανεχώρησαν
πλεῖστοι οὐδὲν δέρχεται τοις σὺν ονο-
μάτοις καὶ οὐ σύνδεμοντα συλλόγοις εὐ-
φίσαντο, μαρτυρεῖ τὰ εἰρημένα ὑπὲν
υπὸ οὐπως οὐσεργον τινίσαν τὸ πατριοῦ
σηγραφῆ τῷ πλάνῳ αὐτῷ εἰσελαγκυρρι-
κιον διάφορῷ οὐ λόγῳ αὐτοῖς τετελεῖσθαι
πλάνοις οἱ μὲν γάρ Φασι, προφατούρει
Βασιλέα ποιούμενον τὸν Θεογόνιον
τὸν δέρματα τῷ Πηλεύναν δοπνιαν
Πηλεύναν γάλανην καὶ τοῖς συναπτο-
D θέλωσι τὰς πρὸς δύσιν ἐκκλησίας διοικεῖ-
νται τὸν αναγνωρισταν σὺν δέρματα πατρι-
σιδόναις σὲν οὐ ταυτογράφου ταῦτα προ-
τεύμενος εἰσελλεῖ τὸν ἐκκλησιῶν αὐ-
τὸταν, ἐτέρας χειρογόνειν αδέιας οὐ οἴτη-
σεν λαβούμενος, βισσας ταῦτα τὸ
πατριοῦ σηγράφαι πολλοὺς οὐ μὴ πενθαμένοι
ζαμτοῖς Επιλεύσθαι, καὶ πέσωτον λαβεῖν
ρωμαῖον Πηλεύναν ἐπειδὴ τὰς προ-
τεύμενος τὴν ιταλίαν ἐπερχεται, Βαλεσσας
ταῖς αὐταῖς τοις ὡς ἐκκλησίας τοις οὐδὲν
τρόπον διοίταις οὐ τὸν Θράκην, προφατού-
ρεις νίκην, πόλιν τετδε Θεῖνας καὶ συνει-
σθεῖν

οὐδέποτε καθίσαντες, τὸν ἀναγραφεῖσαν
ἐκ δημινώ γραφῶν εἰς ἡλάσδα μεταβα-
λεῖν φωνεῖ, καὶ σημοποιεύσαντες βεβαιῶ-
σαν καὶ λεγοποιεῖν, ὡς οὐδὲ τῆς οἰκε-
μυκῆς σωόδε, ή ἐν νίκη πίστις ἡση-
χρεύθη καὶ ἐδοξάσθη ἔπιπλος δέ τάδε ἐν
τοις τεσσάραις, καὶ ὡδε ἐπεδρυμῆσαι, ὡς εὖ
αποτελεῖται ρεδίως πειθεῖται ταῦτη τῇ πί-
στι σωματινῇ, ταῦτα τῷ αὐτοπλοσίῳ τῷ ὄνομα-
τον αἴτιον μένεντος, τοῖς οἰκεμένοις ταῦτα
εἰσ τοὺς οὐκαίσια βεβαιωθεῖσαν γραφήν
ταῦτα μὴν ὡδε λέγεται οἱ ἩΦασιν, ὡς τῆς
ἐκ δημινώ σωόδε τῇ απεσεδρίᾳ ταλαι-
πωρεύεται, ὡς τῷ Βασιλέως μὴ δύσκολε-
τος αἴτιον τοῦ Θεοῦ Πιστοπότας, μήτε ἀνα-
γκαῖται συγχωρεῖται, οἱ δύο τῆς ἑναυλας
αἴτιοις απεδρυμοί, καθηκάν πιάτα συμβε-
λούνται, ὡς τοῖς αἴτιον ἐνὸς ὄνοματοι τοῖς
τῆς θείας ἐνεκαὶ διαφέρειται τοιαῦτα ἢ κομ-
ψύσιον τοντὸν διαλαλιῶν, πειθεῖται τοὺς
σωόδον σωματίσαται τῇ απεδρυμεῖσῃ συγ-
καθῆ τοῖς αἴτιοι τοῖς χρτάκιον δείσαντας
πιέτες, μὴ ταχαγρύμοις οἱ αἴτιοι τῆς
σωόδε δύσκολεντες τορεῖς βασιλέα πέσε-
ται, δύλιεν ποιόσωσται τῷ δύλικῷ ἐπισκόπῳ
τοῦδε χρήσταισιν, η τὴν αἵτιαν τὸ ὄνομα
σωματίσεταις τοὺς ὄδοιποριαν πεισταὶ
τηλαγραφεῖσαν παρ' αὐτῶν γραφήν, ἐν
τηλαίων μεταφράσαι φωνῆς, καὶ ἐπλειστὶ^D
σωματίσαν ἐκπέμψαι τοῖς αἴτιοι τὴν ἐφέ-
ποτοις ἔτω γδ συμβίσειται, τὸν μὴν γραφὴν
καθρέψαι αὐτοῖς τὸ απεδρυμόν τοῦ σκοπον
συγκεμένων μὴ φωρεύθησειται ἢ τὸν δόλον
τοῦ τοῦ ἐλεγχόντων, ὡς τοῦ ἐκούσεος οἱ ἐν αρι-
μησιον ὄνοματοι τοῦ θείας απέστοσαν, αλ-
λα διὰ τοῦ εἰς τοῦ αναβλικές σκηνῶν, ὡς
δύσκολε φοιτεῖται τὸ σωματίσειται στοιχεῖον
φωνῆς ἐπύγχανε τάντας γδ πλὴν ὅλην,
καταστάσια ὄμοιον εἶναι ταῦτα πατεῖ τοὺς ὕπο-

A Synodo, formulam fidei quæ Ariminii
recitata fuerat, in Græcum sermonem
transtulisse, eamque à se confirmatam
publicasse, rumorem ubique spargen-
tes, hanc Nicæ fidem ab universalis
Concilio conscriptam ac decretam fu-
isse. Hec porro de industria apud
Nicens eos egisse, atque ita favorabili
vocabulo appellasse, ut simpliciores ad
consentiendum huic fidei faciliter ad-
ducerentur, decepti nominum simili-
tudine, & hanc ipsam esse formulam
existimantes, quæ Nicæ olim fuerat
confirmata, & hæc quidem dicuntur
ab istis. Alii vero affirmant, cum
Ariminensis Concilii Antistites nimirū
morā fatigati essent, eo quod Imperator
nec responsum ipsis dare dignatus est,
nec ad sua reverti permitteret; ab
Arianæ opinionis fautoribus submissos
esse quosdam, qui monerent, æquum
non esse ut unius vocabuli, substantiæ
videlicet, gratia, omnes ubique Epi-
scopi inter se dissident: cum licet
similem Patri Filium dicere, & con-
tentio[n]is causas abolere. Quippe
Orientales, nunquam nisi sublatu substantiæ
vocabulo, acquieturos esse. Hæc
cum isti Conciliatores jaſtarent, Epi-
scopos qui in Concilio erant, eorum fu-
sionibus inductos, formulæ fidei ab Ur-
faci asseclis tanto studio propositæ con-
sensisse dicunt. Urtacianos autem ve-
ritatos, ne legati qui à Concilio ad Impe-
rаторem missi fuerant, reversi, & Occi-
dentalium ab initio constantiam, & cau-
tam cui Consubstantialis vocabulum
sublatum esset patetfacerent, legatos
apud Nicen Thraciæ detinuisse; tum
propter hyemem, tum ob jumentorum
publici cursus fatigationem, iter diffi-
cile fore prætextentes. Persuasiſſe eti-
am illis, ut formulam fidei ab ipsis re-
citatam, ex Latina lingua in Græcam
converterent, atque ita interpreta-
tam ad Orientales Episcopos mitterent.
Sic enim futurum esse, ut hæc formula
ad scopus ipsorum composta, id quod
studiebant perficeret; dolus tamen ab
illis minime deprehenderetur, absen-
tibus scilicet iis qui convincere pos-
sent, Ariminensem Synodum à consub-
stantialis vocabulo non suâ sponte re-
cessisse, sed Orientalium causa, quippe
qui vocem illam averlarentur. Quod
quidem perspicue fallum erat. Omnes
enim de multis admôdum paucis, Filium
Patri similem secundum substantiam

Cccc

afferebant. In hoc autem solo dissentiebant, quod ali quidem filium Homou-
fion, id est confubstantialem, dicebant : alii vero Homœusion, id est simili sub-
stantia. Hæc igitur ab aliis quidem hoc modo, ab aliis autem illo gesta esse di-
cuntur.

C A P. XX.

*De his que Orientis Ecclesias contigerunt :
Et quemadmodum Marathonius & Ele-
sius Cyzicus ac Macedonius , Homonstia-
nos Ecclesias exturbarunt. Item de Ecclesie
Novatianorum , quomodo translata sit : Et
quod Novatiani cum Orthodoxis*

communicabant.
Dum ista quæ diximus, in Italia geruntur, gravissimi tumultus in Orientis partibus excitati sunt, priusquam Synodus Seleucia congregaretur. Acacius enim & Patrophilus pulsò Maximo, Hierosolymorum Ecclesiam Cyrillo regendam tradiderunt, quos Macarius primum ordinaverat. Macedonius vero Constantinopolim & civitates finitimas turbavit, adjutores habens Elefum & Marathonium. Quorum alterum qui jam ante Diaconus ipsius Ecclesiæ fuerat, & industris curator Prochotrofiorum, & Monasteriorum utriusque sexus, Episcopum Nicomedie constituit. Elefum vero, qui prius in palatio splendide militaverat, ad Cyzicenum Episcopum promovit. Horum uterque vir bonus fuisse dicitur: ambo tamen in vexandis iis qui Filium Patri consubstantiale profitabantur, acerrimi fuere, licet non eodem modo graffati sint quo Macedonius. Nam iste quidem eos qui communicare ipsi detrectabant, non fugavit modo, verum etiam in vincula congecit, & judicibus tradidit. Quosdam vero etiam invitatos communionem secum inire compulit. Mulieres etiam & parvulos nondum sacro lavacro tintos, per vim rapiens baptizabat. Multas quoque Ecclesiæ passim destruxit, Imperatoris mandatum prætendens, quo Ecclesiæ illorum destrui jubebantur, qui Filium Patri consubstantiale assererent. Hanc ob causam Ecclesia quoque Novatianorum Constantiopolii juxta Pelargum sita, solo æquata est. Quo quidem tempore, lecta illius homines fortissimum facinus perpetrasse dicuntur: Catholicis fortasse eos, utpote idem cum ipsis sentientes, adjuvantibus. Nam cum hi quibus id

KεΦ. σγ.

Περὶ τοῦ ταῖς θείαις ἐκμηλωπίαις συμβάντος οὐ μὲν
νικός, καὶ διένεστο ὁ τούτους, καὶ μακρόθυντος, οὐ πεπονι-
ώμενος τὸν δοκίμοντας τούτους τοὺς εἰκαστάτους πονητανικούς
αἱ μετεπίθεται οὐ μὲν τῷ τούτῳ ὄρθοδόξῃ ἐκ-
ταρτοῦ.

ΕΝΩ^τ τὰ τοῖς ιταλίαν, ὡς εἴρηται ἐξ
τοῦ, πειν συντῆσαν τὴν ἐν σεληνίκεια σω-
δον, μέγιστα τα εργάσια^τ, τὴν ἔω σωθῆσαι
οἱ μὴν γράμφι αἰκανοὶ καὶ πατέροι φίλοι, φί-
λοι μὲν μάξιμοι τὴν Γερεζέλουν ἐκπο-
σταν κυρίλλῳ ἐπέτειον Φαν^τ μακεδόνι^τ την
κανταύλινόπολιν, καὶ τὰς πέντε πόλεις τη-
ερπίνεν^τ ὡς πρέσβατος χειροθένειν οὐ μακάριον
συλλαμβανομένες ἔχων ἑλεύσιον ἐπι-
θώνιον ἀν τὸν μὴν ἥδη το εργάσια^τ ἐπι-
πον τοις βασιλείοις στρατευσάμενοι ομοίω-
σαν τοις γυμναικῶν, ἐποκοπονηκομισ-
καλέσποντεν^τ ἑλεύσιον ἐκ κυρίων, οὐδὲ αστικά
ἐν τοις βασιλείοις στρατευσάμενοι ομοίω-
σαν αγαθῷ γένεσι τὸν βίον περιδι-
κανθῶσαι τοὺς ὄμοιόσιον τῷ πατέρᾳ τῷ
δοξάζοντας, ἀλλ' ὡς^τ αὐτοῖς επιτιθέμενοι^τ οὐδὲ μονον πλαισιετες τοις
τρέμενας αὐταὶ κοινωνεῖν, αἱλλα καὶ δεσμο-
ταὶ εποίειν, καὶ δικαστᾶς παρεδότες^τ τὴν
αἰκονίας κοινωνεῖν εἰσιάζειν^τ παῖδας τε^τ γε-
ναικας αἵμυντες αἱρπάζειν, ἐμισαγγύρι-
μην^τ αἱλλα καὶ πολλὰς πολλαχῇ ἐκκλησίας
καθεῖτε, βασιλέως τοις ταῦτα γιναποιοῦμεν
καθαιρεῖτε πεσοσάπιον^τ οὐδὲ εὐκηρεῖτε^τ τοις
τῶν ὄμοιόσιον τῷ πατέρᾳ τοῖς γονεῖς εἰργα-
ζομένων^τ ἐν δὴ τῆς τοιωτῆς αἰτίας, καὶ
πολλές τῷ καλεσμένῳ πελάργῳ^τ τοι
ταῦτα πόλει ναυαγίαν^τ ἐκκλησία κα-
ρέθει^τ ηνίκα δὴ λέγεται τές δὲ ταῦτα τη
αἱρέσεως, αὐθρεῖον ἔργον ἐργάσασθαι^τ
τοι^τ καὶ οἱ δηπτῆς καθούτων^τ ἐκκλησίας οἱ δέ
Φεροτις σινελάσσοντες^τ Πατερίσσιων γ

τέτο φρεσέτακό δύεν τέτον τὸν οἶκον, πανοικὶ συνελθόντες, οἱ μὲν τὰς ὑλας κατέβαλλον οἰδὲ εἰς τὰς διώπερον συκάς μελέκομφον καὶ ἐν τάχει πέρας η̄ αὐτοῦ ἔργον ἐποιῶνται οὐδὲ έργα ζημονὸν αὐθόρες, ἀλλακὴ γωνίκες καὶ παῖδες ἔκαστοι γράυτοι, Θεοὶ τούργον φεστφέρων, ιστερφωνὶς τρούψυμετροῖς τοιαύτης η̄ αὐτοῦ τὸν ιστρόν τεσπόντον καὶ ἐν συκλοπίᾳ αἰνενώθη, καὶ τὸ οὖτε σκέπαι τὸν συμβάνθρο, αἴναστια αἰνόμασαι τελυτοῖσι οὐδὲν κανονικάς, διαδεξάμφροις ιστανοις τὴν Βασιλέαν, τὸν τόπον τοῖς ναυαγοῖς αἴρεδωκε, καὶ τὴν συκλοπίαν οἰκοδομῆσαι επέπεσε φεν, οὐκ εὑρέσθε, οὐ λαζαρεῖς οὐλαβομένην, καὶ τὰς αὐτας ὑλας ἐκ τῆς συκάν μετακομίσανθροι. καὶ τὰ μὲν ὕστερον ἔργον οὐδὲ τὸ πλάτος μικρές ναυαγανοὶ καὶ διπλὸς τῆς καθόλου συκλοπίας πνεύθησαν οὐοις γράψει τὸ θεῖον δοξάζοντες, καὶ κοινῇ ἰαναρθροὶ, καὶ ἐν ὁμοίᾳς συμφοραῖς οὗτες, διαιτήσθησανταί καὶ εἰς ταυτὸν συνεστάτε, καὶ συνήχοντο τοῖς γράπτοις τὴν καθόλου συκλοπίας ἐνήκεισθροι. Καὶ οὐδὲν οἶκος, ἀλλὰ πάντες τερεῖς τῷ τὰ δέρεις φεργυένων αἴφροις καὶ ως εἰκός, οὐτὸς συνεχόεις οὐμίλιας μάτιοι διαφέρεις τερεῖς σφάσις λογισάμφροι, καπνοῖς διλλόις εἴεντευοι. Καὶ οὐδὲ τέτοιργοντες, εἰ μὴ Βασιλεία διλίγων οἶμα τοῦ πλήθες τρεψυμιανέελασθεν, δέχαιον μη λόγον ισχυρομένων τρεψιτεῖσθε τέτοιοι.

A negotium mandatum fuerat, disturbari Ecclesiam juberent, omnes in unum collecti Novatiani, alii materias dejicere cœperunt: alii eas ad suburbanum Sycense, ex adverso situm, comportarunt. Opusque illud celeriter ad exitum perductum est. Non enim virti solum, sed etiam mulieres ac patruli, operam suam contulerant; quippe singuli corum, perinde ac si opus suum Deo offerrent, incredibili alacritate ferebantur. Par studio ac celeritate Ecclesia illa ad eundem modum instaurata est, & ab illo deinceps tempore Anastasia ex facto nominata. Etenim post obitum Constantii, Julianus imperium adeptus, locum illum Novatianis restituit, utque Ecclesiam illic aedificarent permisit. Quod quidem factum est, multitudine populi alacri animo operam navante, easdemque materias ex Sycensi suburbano iterum transferente. Et hæc quidem postea gesta sunt in hunc modum. Tunc temporis vero, parum absuit, quin Novatiani & Catholici adunati sint. Nam cum de Deo idem sentirent, & simul exagitterent, easdemque calamitates tolerarent, mutua se benevolentia completebantur: & in eundem locum conveniebant, ac simul precabantur. Nam Catholicis nulla tunc erant oratoria; sed Ariani cuncta illis ademerant. Cumque ex assidue consuetudine, uti vero simile est, frustra in invicem dissidere cernerent, inter se deinceps communicare decreverant. Quod quidem factum fuisset, nisi alacritati multitudinis obstituisse paucorum invidia, qui affirmabant vetus preceptum esse, ut id facere detrectarent.

Κεφ. κα'.

D CAP. XXI.

De his que Mantinii gesta sunt à Macedonio: Et quomodo ob translatum Constantini Magni feretur, sua sede expulsus est. Item quomodo Julianus Cæsar factus est.

KΑΙΔὲ τέτον τὸν χρόνον, καὶ ἐλεύσις τὸν συκλοπίαν ναυαγανῶν ἀρδον καθίλετε τέτον ἡ τῷ κακῷ οὐ τὰ μάλιστα μέλειον οἰκεῖτες, καὶ ἀλλοι ταφλαγόνες μαθὼν γρά μακεδόνιος οὐδὲ πλεῖς ὀνταδετὰ ναυάτα φρονεῖν, μηδὲνας

Per idem tempus Elefius quoque Ecclesiam Novatianorum in urbe Cycico funditus evertit. Hujusmodi porro mali exagitati sunt, tum reliqui Paphlagones, tum iij præcipue qui Mantinium incolebant. Cum enim comprehendere haberet Macedonius, plerosque illic Novati sectæ adhætere, & ad eos

Cccc ij

inde expellendos solam Ecclesiasticorū manum non sufficere; persuasit Imperatori, ut quatuor militum cohortes ad id perficiendum mitteret. Sic enim futurum existimabat, ut homines minime armis assueti, simulatque armatos conspexissent, statim perterrefacti ad ipsius opinionem transirent. Verum res aliter evenit. Nam plebs Mantiniensium in unum coacta, arreptis falcibus & secubibus, & quo quisque potuit armorum genere instruta, adversus milites progressa est. Gravique prælio conseruo, ex Paphlagonibus quidem plurimi occubuerunt: milites vero propè omnes interfecti sunt. Quia de cauſa multi ex familiaribus Macedonium reprehendebant, utpote auctorem tantorum malorum. Imperator quoque eum aversatus, non amplius benevolo erga illum animo fuit. Nam & alia quædam gravioris odii cauſa accesserat hujusmodi. Constantini Imperatoris arcam alio transferre volebat Macedonius. Aedes enim illa in qua arca erat reposita, ruinam minabatur. Ex plebe vero, alii ut id fieret consentebant: alii contra obſistebant, impium id facinus existimantes, nec fecerūt ac si tumulus effoderetur. His autem seſe adjunxerunt iij, qui Nicenæ Synodi Doctrinam ſequabantur: qui nec corpus Constantini violari fuitinebant, utpote qui ejusdem cum ipsis fuisset ſententia: & Macedonio, ut equidem opinor, adverſari ſtudebant. Verum ille nil cunctatus, arcam tranſtulit ad basilicam illam, in qua ſepulchrum est Acacii Martyris. Plebs vero in duas partes diuīta, hi factum approbantes, illi contra reprehendentes, in ipsa basilica adverſus ſe mutuo irruerunt. Ipmam denique Ecclesiam & vicina loca ſanguine ac cædibus compleverunt. Imperator vero, qui in Occidentis partibus adhuc morabatur, his audiatis graviter commotus est: & contumeliam patris ſui, plebisque miſerabilem cladem Macedonio imputans, adverſus illum excanduit. Cumque ad Orientis partes pergere decrevifset, statim iter arripuit. Et Julianum patruelē ad ſe accerſitum, Cæſarem conſtituit, atque in Gallias misit.

A τὲ μόνας εἶναι τάτους οὐδὲ ἐκκληſιαſικῶν πελαύεν, ἐπεισετὸν βαſιλέα τέοτας θρ. μαζατῶν σερινωτῶν ἐπιέμψας τέτυχεν ὁδε γένετο, δεῖγαντας τοὺς τελεῖς τὸν δόξαν μεταβοτεμα. οὐδὲ αὐλῶς ἀπέειπε τὸ γένετον θυματεῖσθαι θρονῷ ψρόμποι, φρεπάναις τε καὶ πελεκη, ἀλλαζῆσθαι, ἔκαστος σφαῖς ὅπλοις σιωμέμεν τοῖς σερινωταῖς κατεργαζομένοις τῷ δέ σερινωτὸν χρεὸν πάντες διτεθεν ὡς τηλικότων συμφορῶν αὐτοῦ μακεδόνιον, πολλοὶ τὸν θητηδέαν τούτον φονοῦ διπορεύεται δέ τοι γένετο βασιλεῖσθαι οὐδὲ τοῦτος αὐτὸν εἴχεν ἐπειδή τὸ γένετον θρονῷ απερχθείας πρόφατος τούτος τονίκης τονίκης βασιλεύσαντος τονίκης τηλικότων μακεδόνιον ἐτέρωθι μεταφέρεν πάντας πλάνον ὁ τούτων καλύπτων οἰκοῦ τονίκης μὴν ὁδε γένετος σιωμέχωρεν οἱ δέ αὐτοί, αὐτοῖς εἶναι τὴν γένετον, καὶ τὸ ἀνώτατον δρόμον: σιωμέλαμβάνοντο δέ τέτοις εἰποῦσι τὸν τοιαῦτην καλύπτων οἰκοῦ τονίκης τονίκης μητέ οὐδὲ γένετος καντανίνης τὸ σῶμα διεγέρεις αὐτοχόρδον, μακεδονία οἷμα σκαλισταῖς σπερδαῖσθαις: ἀλλ' οἱ μῆδοι μηδὲν οὐδεταῖς, μετεκόμισε τηλικήν εἰς τὴν ἐκκληſιαν, ἐν δὲ ἀκανθῇ μακεδονίᾳ εἰν τὸ τάφον τὸ γένετον, οἱ μῆδοι τὸ γεγονός επαπλέψας, οὐδὲ, μεριφόμποι, καὶ αὐτὴν τηλικήν εἰς αὐλήλας ἐτράπησαν καὶ τελεσταῖς, αὐτὸν τε τὸν ἐντήριον οἰκον καὶ τὸν πέρι τοῦ αἰμάτων καὶ τὸν φόνων ἐνεπλησσαν δέ βασιλεὺς ἐπι διάγων τὸν τῆς τορεῖς μῆδον γένετον, τάδε μαθανέχαλέπαινε τονίκης οὐδεὶς μέντοι τοπατρός, τονίκης πειρατῶν καὶ τολματῶν, ἐπηγένετο μακεδόνιον, καὶ διαγένετο βαλδυσάριμος δέ τονίκης εἰχε τῆς οἰδης μετακατεγάριμος ιεριανὸν τὸν αὐτεψίον, καίσαρα καὶ επονταῖς τονίκης τορεῖς μήδον γαλάτας πέποιφα.

Κεφ. κβ.

Πηρὶ τὸ σελινοῦ τωνδια.

CAPUT XXII.

De Seleucienſi Concilio.

ἘΝ τέτω ἡ οἰ Δόποτῆς ἔω Θήσοποι ἀμ-
εικασίον ἐξήκοντα ὅντες, εἰς σελεύκειαν
τὴν τῶν ἰσανθρεπτῶν ἐποτὴν ἐν ᾧ
ταῦταν εὐσέβειά τε καὶ ἀσπάσθησαν
τὴν ἀυτοῖς ὑπενθύμησαν, ἐν δεξιώματι λαμ-
πεῖς εἰς τοὺς βασιλεῖον τερψθεῖμεν. οὐ δὲ
τρεσδιματορίᾳ κανταντί τῇ σωμάτῳ πα-
ρην, ὃς εἴπειν αὐτὸς ἦν θύματος τοῦ δόγμα-
τος τοῦ πατέρος τοῦ λαυκείου, οὗ τῶν τρα-
νιδῶν τὸ έθνος ἤγειραν, εἰ πάντοι τοῦ
οἰκουμένου. ὁ πατέρος τοῦ βασιλέως
ἐπέταθε γράμματα περὶ τὸν πρώτον σύλ-
λογον, ἀπολιμπάνοντα ἐπεργίαν της Θήσοπο-
παι, καὶ πατέροφιλον τὸ συνθοπόλεως, καὶ
μακεδονοῦ ὁ κανταντί πόλεως, καὶ βα-
σιλείου ὁ αὐγκύρας τοῦ φασις δὲ γέγονε
τοις μὲν ἄλλοις ἄλλῃ πατέροφιλῷ τὸ οὐρανοῦ
καὶ μακεδονίᾳ νόσος. Ταῦτα δὲ τὸν ὕπο-
θειοτερούς εὐκλήματα κατηγόρων, καὶ παρεγέ-
νοτοτε τοῦ θεωρεμάτων τὸν ἄλλων διὰ
τητῶν αἵρεσιαν, σχέσειν τὰ αὐτοῖς
εἶδε, καὶ τοις ἐπέλθοις λεωνᾶς τὰς ζητή-
ταις κινέντες ἐντεθέντες οἱ μὴν περιτερεργον τὸ
θύμα σχετάζειν οἱ δὲ, σὺν βίσση ἀνακε-
ντῶν κατηγόρουμένων εἰς αὐτοῖς. Ὡν τὸν κύ-
ψιον ιεροσόλυμων, καὶ ἐνσάντος ὁ σεβα-
στος, ἀναγνῶντος ἐλεγοντος τοῦ φασιν τὸν
βασιλέως ἐδίδικτο γράμματα, πῆμαν
θεωρεῖται ἐπειδὸν δηλεγνόντα τοῦ λαύτης τὸ τῆς εὐε-
ργετείας δέξαμενον, σκέπτοντος τοῦ φασιν
αὐτοῖς αὐτοῖς εἰς δύο διηρέθησαν ἐνεργετεῖ-
σιν, περιτερεργον περὶ τὸ δόγματος τὸν δια-
λεξιν ποιεισθεῖσαν ἐπειδὸν εἰς εὖ τοιτέτοις καθί-
σαντο λόγοις, τοῖς μὲν ἐδόκει πανιελῶς τὸ
περιστατικόν αὐτοῖς ὄντοια, περισχομένοις τὸν
περιστατικὸν τὸ σίγμαν ὁ μάρκος
σωθῆκε, κατεδέξαντο ἡ οἰ θεωρεῖταις
εἰ τοῦ σοσσόπεδον, μεθ' ὧν τὸν καὶ βασι-
λεῖον τῆς αὐγκύρας ἐπίσημον τοῖς
πλεονέπειρασθεῖσαν ἡ ἐκτεθεῖσα πάτης Πτη-
τῆ τελεστργίᾳ τῆς αἰνοχέων ἐκκλησίας.

Interea vero Orientales Episcopi centrum circiter ac sexaginta, Seleuciam Ilauriæ convenere. Annus hic erat quo Eusebius & Hypatius Consulatum gesserunt. Advenerat porro unā cum illis Leonas, qui splendido quodam officio in Palatio fungebatur. Quem quidem Imperator Concilio interesse idcirco justerat, ut eo præsente de Doctrina fidei inquireretur. Adcerat etiam Lauricius, Dux & Praeses Provinciæ, si quid opus foret præstitus. Nam ut hoc ministerio perfungeretur, Imperator suis literis præcepérat. Primo confessu, absuētum ali quidam Episcopi, tum Patrophilus Scythopoleos Episcopus & Macedonius Constantinopoleos & Basilius Ancyra. Et alii quidem aliam absentia sue causam pretendebant. Patrophilus vero oculorum dolorem, morbum autem Macedonius causabantur. Sed suspicio erat eos dedita opera abfuisse, ne ob crimina accusarentur. Cumque ceteri ob istorum absentiam detrectarent controversias de fide examinare, nihilominus jussit Leonas ut quæstiones agitarentur. Hinc alii quidem, Doctrinam fidei ante omnia excutientiā esse dixerunt: alii vero, quæstionem prius habendam esse de vita ac moribus eorum qui inter ipsos accusabantur: ex quorum numero erat Cyrilus Hierosolymorum Episcopus, & Eustathius Sebaste. Contentionis autem causam eis præbebant ipsa quoque Imperatoris literæ, quibus nunc hoc, nunc illud mandabatur. Ab hujusmodi contentione semel exorsa, non amplius mutuā se benevolentia complectebantur: sed in duas partes discessere. Prevalevit tamen ut prius de Doctrina fidei disputaretur. Ubi vero ad hujusmodi ventum est disputations, aliis quidem placebat, ut nomen substantiæ proutus ē medio tolleretur, pretendebantque formulam fidei, quam paulo ante Marcus Sirmii composuerat, & quam tum alii suscepserant Episcopi qui tum erant in Comitatu, tum Basilius Episcopus Ancyra. Plures vero eam præferabant fidem, quæ in dedicatione Antiochenis Ecclesie fuerat promulgata.

CCCC iii

Priori sententia patrocinabantur in pri-
mis Eudoxius, Acacius & Patrophilus;
Georgius item Alexandrinus, & Uranius
Episcopus Tyri, aliique triginta duo.
Posteriori vero Georgius Laodiceæ
Syriæ, Eleiusius Cyzici, & Sophronius
Pompejopolis Paphlagoniæ, quos
major pars Antistitum sequebatur.
Porro non levius suspicio erat, Acacia-
nos de industria in doctrina fidei ab
aliis dissidere, coque prætextu qua-
stionem quæ de criminibus ipsorum ha-
benda erat, eludere. Nam cum antea
scriptis literis ad Macedonium Con-
stantinopolitanum Episcopum, Filium
Patri per omnia similem, ejusdemque
esse substantia confessi fuissent, tunc
perficta fronte priorem confessionem
suam impugnabant. Post multa ingeni-
ti contentione utrumque agitata, Sil-
vanus Episcopus Tharsii proclamavit,
ferendum non esse, ut nova fidei for-
mula induceretur, præter illam quæ
Antiochiae probata esset: eamque so-
lam ratam esse oportere. Acaciani
vero id moleste, è Concilio discesser-
unt. Residui tum quidem ea quæ An-
tiochiae decreta fuerant, recitarunt.
Postera die in Ecclesiam convenientes,
fores occluserunt, remotisque arbitris,
decreta illa suffragis suis confirmarunt.
At vero Acacius, ea quidem quæ sic
gesta erant, reprehendit. Privatum ve-
ro Leonæ ac Lauricio formulam fidei
pro qua ipse propugnabat, ostendit.
Tertio die idem turius convenient, &
una cum illis Macedonium ac Basilius,
qui superioribus diebus absfuerant. Aca-
cius vero & qui ab illius partibus sta-
bant, in confessum venire recusarunt,
nisi prius Episcopi ab ipsis depositi ac-
cusatique, è Concilio egrederentur.
Idque ita factum est. Nam qui ex
altera parte erant, id fieri permis-
serunt, cum existimarent Acacium hanc
dissolvendi Concilii occasionem capta-
re, quo & heresis Aetii imminenter
examini subtraheretur, & ipsi quaestio-
nem de criminibus quorum arcessen-
tabantur, effugerent. Postquam universi
ad tuere, Leonas libellum se habere di-
xit traditum ab Acacianis. Erat hic li-
bellus, formula fidei cum procemio
quodam: idque ceteros omnes latebat.
Nam & Leonas idem cum Acacio sen-
tiens, eum libellum de industria in
occulo habuerat. Ubi vero recitus est
libellus, ingens in conventu Episcoporum

συσταύτε ἐ μάλιστα τῆς περίφεραν μη-
μπονέυδόξιο, Κακάνισθε, καὶ πατρόφιλοι,
καὶ γεώργιος ὁ αἰλεξανδρεῖας, καὶ θεοφίλοι,
καὶ επεροι πειάκοντα δύο τῆς ἐθνέζε-
γεωργιοῦ ὁ λαοδικεῖας τῆς συείας, καὶ
ἐλδίσιοῦ ὁ κυζίκιος, Κασφερίοῦ ὁ ποι-
πιάς πόλεως τῆς παφλαγονοῦ, οἰσιπάπε-
επονοῦ ιστενοθέλοιο ὃ οἱ αἱμφι ἀκάκιον επε-
δεις περὶ τὰς ἄλλας τοῖς τὸ δόγμα δι-
φέρεις, καὶ περφάσειται την ταῖς καὶ αὐτοῖς
εὐθύνας αἰναρεῖν καθόπι τοῖν δια ἀγρα-
Φαν μακεδονίᾳ τῷ κανταύλιαν πόλεως την
σπότῳ, σωμολογήσαντες καὶ πάλαιοι
ἔναι τῷ πατέρι τὸν γένοντα τῆς αὐτῆς στοιχίας
αἰνέδην νῦν αἰτεμάχοντο ταῖς περίθεση
όμολογίαις ἔρεισκως ἐ πολλῶν κινθεῖται,
Ἐκ ανεκτὸν ἔναι αἰνεόντος σιλβανὸς ὑπερ-
πίσκοπο, καὶ νῦν ἐτέρης πίσεως ἐπει-
γεν γραφὴν τοῦτα τὸν εἰν αἴνιοχεῖαι δια-
μαδεῖσαν ταύτην ἐ μόνη χεῖναι κα-
τεν. Ἐπὶ τέτω ἐ χαλεπῶς συεγκριθεῖ-
αἱμφι ἀκάκιον, Κακάνισται οἱ ἀτεργο-
τε μὴν αἰνεγνωσανταὶ εἰν αἴνιοχεῖαι διέση-
τη ἐ οὐσεροῖς συνελθόντες εἰν τῇ σκιλη-
ταῖς θύεις ἀπέκλεισαν. καὶ καὶ αὐτοῖς
θρόμβοις ἐπεψιφίσαντες τέτης διαυ-
δὲ ταῦτη εἴτε θρόμβους διεβαλεῖν ιδιαῖ-
λεωναὶ καὶ λαοεπιών τοὺς περσαζούμενο-
αἴταρ γραφὴν ἐπέδειξε τέτης εἰ παλιν-
ρα, οἱ μὴν ἄλλοι σωμῆλθοι, μακεδονί-
κυβασίδιοι τοῖν διπολεμοφίλες ἀκάκιοι
οἱ καὶ οἱ αἱμφι αὐτὸν, σοκοῦξιν τὸ σύν-
γε κοινωνεῖν, εἰ μὴ περτερον δεῖται
οἱ περὶ αὐτῶν καθηρημόις καὶ κατηρη-
θέντες καὶ τέτο ἐγνέστη συεχειρεῖ-
οι δέπο τε ἐτέρης μέρες, ταῦλαῖσι
ἀκάκιον ταύτην περφάσην θηρεῦσαι
λόσαι τὴν σωμόδον, ὡς εἰ τοὺς αἴνι-
σιν τὴν παρεπταν ἔξετασιν διαφυγεῖ, η-
σφαῖς αὐτὺς τὰς εὐθύνας τῷ κατηρη-
θνον ἐπει. ἐ πάντες παρῆσαν, θεοίσιν
λεωνᾶς ἔχειν, Ἐπιδοθεν τοῦτον αἱμφι αὐ-
τοῖς τὸ δέ, πίσεως οὐ γραφὴ σὺν πε-
μίῳ τοῖν καὶ σὺν ἄλλας ἐλαύνωσεν
γῆτετο καὶ λεωνᾶς αἰτεκρύψασε, τὰ δικαια-
φερονται· ὡς εἰ αἰνεγνώσθη, θορύβος πορ-

σύντομος Θεογονεί ἐδίλαχθε, ὡς βασιλέως
πρεσβάται Θεού μηδὲν ἐπεισάγει τῇ πίστῃ
ἄρχαται οὐδεὶς γραφαῖς, ἐπαγόρυμοι τινὲς
τοῦ καθηρημένους ἐπὶ διαφόρων ἔθνῶν, καὶ τὰς
θραύματα Πτοτοπότες καλασάντας, ἐτάχθη-
ζυντὸν σωμάδον ἢ τὰς μην αὐτῶν οὐεισαν·
τέλει λαλεῖ καὶ σωμεγάροταν σφᾶς δὲ, τινὲς
ἐκλεθεῖσαν πίστιν ἐν αὐλοχείᾳ μὴ δοτοφυγεῖν,
εἰ καὶ τῷ τότε συμβάσαν ἥπτον, οἱ
σωληθύντες ἐκεῖτε ταῦτα τὰ γραφὴν εἰσ-
γόσαντες ἐπειδὴ τὸ ὄμοστον, ἢ τὸ ὄμοιοστον
ἴστιν νῦν πολλὰς θορυβεῖ, διστίως δὲ καινο-
τεῖν πίνεις Πτιχιερῆσι τὸ αὐτόμοιον Θεόν
πρεστὸν πατέρεσσι διὰ τέτο τὸ μην ὄμοστον
καὶ τὸ ὄμοιοστον ἐκείλλεται χειρῶν, ὡς ἀλλό-
ρου γραφῶν διποιηρύθειν ἢ τὸ αὐτόμοιον τὸ
ἔρωμαν νῦν τῷ πατέρεσσι Σαφῶς ὄμολο-
γεῖν ἔτι γέ, ὡς περ φοῖ ΠατέλΘεος ὁ διποιο-
λΘεος, εἰκὼν Θεοσύττε Θεός· ταῦτα τερεο-
ματαρύμοι, ἐξης πίνεσσι Πτιχιερῆσι
γραφῶν, μήτε τοῖς ἐν νηαῖς, μήτε τοῖς ἐν
αὐλοχείᾳ δόξας σωμάδεσσαν αὖτε ἀπλῶς
τετογκεμένης, ὡς καὶ τὰς ταῦτα δέξεις, καὶ
τὰ δεῖτα Φερενῆτας μηδὲν δοκεῖν αἰμαρ-
τανεῖν, εἰ καὶ δέ πιστός τις θεοφραμόντες γέ-
ται ὄντας αἱ ὅν τινες δέξεις δόξαν ἐκβάλ-
λουν οἱ ἐν νηαῖς σωληθύντες σωπήσαν-
τες καὶ ὡς αὐτολοιώτος ἐστι τῆς θεότητος ὁ
νος, ἐστατέτε Κρελῆς καὶ διωμεως καὶ δό-
ξας πατέλλατος εἰκὼν Θεότητος, οἷα τῇ ἐν
αὐλοχείᾳ σωμάδω εἰρηνή· ὄμολογοταν πι-
στεῖσι πατέρεσσι, πιστεύειν ἢ καὶ εἰς τὸν γὸν,
κατηγόριον πνεύματι ἐφ' ἐκάστῳ τῆς Πτιχιερῆτος
διμοσιοῖς τοισι γενταρύμοις, αἱ μήτε αἰ-
τη, μήτε τοῖς ἐνηντια δοξαζόσιν ἐμάρχον-
τες ἀλλως πιστεύοντας αἱ αἰλοτεῖς τῆς κα-
θολικῆς ἐκκλησίας εἰνφρίσαντοισιδε μην τὸ
τῆσα Λεωνᾶ τερεκομισθὲν Βιβλίον τελεί-
κεν τὸν τοπόντος ἀκαίτην τῷ αὐτῷ πειθομέ-
νην τελεγεγαμιμένον μὲν τὴν τέτυ αὐτονο-
μην, αἰαβοντας σωφρένι Θεού παθλαγῶν, εἰ
τοξειστημένας, ἐφη, ιδίαν ἐνικεῖται Βε-
λητον, πίσεως εἰν ἐκθετις, Πτιχιερῆτης ή
τὸν ἀληθείας αἰειβεῖται ιερυριζόμενος δὲ αἰα-
κογραφῶν, εἴης αἴπαξ καὶ ή ἐν νηαῖς

A tumultus exstitit. Indicabat enim hic libellus, quod cum Imperator jussisset ne quid novi præter sacras lcripturas in fidem invehiceret, nonnulli tamen ad ductis secum Episcopis ex variis Provinciis, quorum alii depositi fuerant, alii vero illegitime ordinati, Concilium perturbascent, & alios quidem ex ipsis contumelia affectissent; alios autem loqui prohibuerent. Se porro fidem Antiochiae expositam non repudiare, licet illi qui tum in ea urbe congregati sunt, propter questionem tunc excitatam, eam formulam considerint. Ceterum quoniam hæc vocabula Homoousion & Homœusion, multos etiamnum turbarent, & quidam paulo antea dissimilitudinem Filii cum Patre inducere cœpissent, idcirco eas voces Homoousion & Homœusion, tanquam alienas à sacris lcripturis, rejici oportere; Anomœon vero condemnandum esse: & similem Patri Filium aperte confundendum. Est enim, ut Paulus Apostolus alicubi dicit, imago Dei invisiibilis. Hæc præfati, fidei formulam postea subjiciunt, nec cum Nicæna, nec cum Antiochenæ decretis consentientem: sed ita omnino compositam, ut neque Ariani, neque Aetiani quidquam peccare sibi viderentur, si eo modo crederent. Prætermis enim vocabulis, quibus Nicæni Concilii Patres ad rejiciendam Arii opinionem utuntur: omisis etiam iis quæ ab Antiochenæ Synodo dicuntur, Filium scilicet deitate immutabilem esse, & substantia, consilii, virtutis & glorie Patis imaginem, nullam re discrepantem: confessi sunt se credere in Patrem, credere item in Filium ac Spiritum sanctum. Ad singulas autem personas adjectis vulgaribus quibusdam Epiterhis, quæ nec iuxæ ipsorum, nec adversariorum sententias repugnarent, eos qui alter crederent, ab Ecclesia Catholica alienos esse decreverunt. Et libellus quidem à Leonaprolatus hæc continebat, cuium Acacius ipse, tum reliqui ejus selectores sublcriperant. Post cujus recitationem, Sophronius Paphlago exclamans dixit: Si quotidie propriam sententiam exponere, fidei expositio est, veritatis regula nos destituet. Cumque Acacius contenderet nihil obstat, quo minus alia fidei formula concriberetur, quandoquidem ipsa quoque Nicæni Concilii

fides semel immutata esset, ac post et iam saepius id contigisset; respondens Eleusius dixit. At Synodus nunc congregata est, non ut discat ea quae jam dicit, neque ut aliam fidem suscipiat, quam illam quae olim ab Antiocheno Concilio comprobata est. Hancce fidem ad extremum usque spiritum retenturos esse. Procedente hunc in modum disputatione, ad aliam questionem progressi sunt: Et Acacianos interrogarunt, qua parte similem Patri Filium confiterentur. Cumque illi dixissent voluntate tantum, non autem substantia similem esse, reliqui omnes B substantia quoque similem esse contenderunt. Et Acacium ex libro quem ipse conscriperat atque in lucem ediderat, convicerunt, quod idem cum ipsis antea sensisset. Cum autem neminem ex libris suis arguendum esse Acacius diceret, & disputatione ad maiorem contentionem progrederetur: ad extremum Eleusius Cyzicenus dixit: an Basilius & Marcus clanculo aliquid gesserint, & an privatim se mutuo de quibusdam rebus accusent, tum illi, tum Acaciani, nihil interest Synodi: nec utrum fides ab illis exposita, recte, secusve le habeat, curiosius inquirere necesse est: sed illam sequi oportet, quae à nonaginta septem Episcopis qui istos aetate praecesserunt, Antiochiae confirmata est. Si quis vero aliud quid præter ista introducebit, is à religione & ab Ecclesia alienus sit. Postquam omnes qui cum illo erant, hæc dicta faustis acclamatiobibus prosecuti essent, Concilium tum quidem dimissum est. Postridie vero qui cum Acacio & Georgio erant, in Concilium amplius venire recusarunt. Sed neque Leonas licet vocatus, interfuit: jam enim aperte eorum sententiam sequebatur. Certe qui ad eum missi fuerant, Acacianos in ejus aedibus deprehenderunt. Cumque rogareretur ab illis & invitaretur ad Synodum, minime obtemperavit, causatus Synodum duas in partes divisam esse: Imperatorem vero ipsi in mandatis dedisse, ut omnibus consentientibus & in unum convenientibus interesset. Cum tempus frustra tereretur; ceteris quidem Episcopis Acacianos crebro vocantibus: Acacianos vero interdu quidem postulantibus ut certi Episcopi in xdes Leonæ convenienter: interdu vero alletterantibus

CONSTANTIUS

πίσις μέτεποιηθή, καὶ μῆτρα πομπής τολαβών ἐλεύσις, αὐλή πομπῶν, σωματεργίθην νῦν, ἐχίνα μάθη ἀ μημάθικεν, εἰδίνα πίσιν ἐτέρους τολαβῶν τοῖς τὴν ἡδὺν δοκιμασθέσιν τῷ τοῦ οἰνοχείᾳ σωμελθόντων καὶ μέχεισιν; καὶ θανάτῳ ταῦτης ἔχεσθαι σφᾶς ὡς τοξικοῖς τῆς διαλέξεως, ἐπὶ ἑτέρων μελέσαις Σύντοσιν καὶ ἐπισυνάντητῶν ἀμφὶ αἱράκι, Καὶ τὸ ὄμοιον τῷ πατέρι τὸν γονώμοιού τοῦ δὲ, καὶ βέλησιν μόνον, εἰ μηκατεῖσιν οἱ μὴν ἀλλοι πάντες, καὶ κατεῖσιν μοιον ἀυτὸν ιχνεύσοντο: καὶ τὸν αἱράκι ἡλεγχον διὰ τὸν λογον ὃν σωμελθάσαντο εἰπέδωκεν, ὡς ὁμοίως ἀντοῖς ἐδόξαζε ποτε τερροῦ δέ, μὴ δεῖν ἀπὸ συγγραμμάτων εὐθύνας ἐπάγειν λέγοντο, Στῆτης διαλέξεις ἐπὶ μᾶλλον ἐρειπώς τορρείσσοντο, τὸ τελετῶν ἐλεύσις, καὶ κυζικεώς, εἰ μη, εἰ μη, βασιλείος ἢ μάρκος καθ' ἑαυτὸς πατεράκας, οὐδὲ πότερον καλλιέργειας ἐχειν ἢ ἐπιλεγχούσα πάντας πατέρας, πληρεσχυμονέν ἀναγκαῖον τῇ μόροι τῷ παλαιότερων ἐνενήκοντα καὶ ἐπέιδην εἰς αἴνοχείᾳ κυρωθήσηται εἰπεῖν εἰποῦσιν, αἱράκι τὸν εἶναι εὐσεβείας καὶ τῆς ἐκκλησίας οὐδὲ τέτοιος οἱ σων αἵτινα πάντες ἐπευφημούσι, τότε μὴν ὁ σύλλογος διελυθή τὸ δευτερία, οὐκέτι εἰς ταῦτα συμιενεῖσθον οἱ τοῖς αἱράκιον καὶ γεώγυσον: οὐ μηδὲ λεωνᾶς κλιπτεῖς ταρεχθεῖσι φραγμῶν γαρ εἴδην τὰ τέτων ἐφέρειν αὐτοῖς οἱ τοεῖς αἵτινοι αἱράκιοι διερμάτων δέ καὶ καλέσθων αὐτὸν ὅπερ τὸ σύλλογον, εἰχίνησον ὡς τῆς σωματικῆς διχονούστος αὐτὸς δέ ταρεναιακούσθητο, τολλάκις μὲν τῷ αἰλαντοῦ εἰς ταῦτα συμιότων ἐπειχέντος, τολλάκις μὲν εἰς τὴν λεωνᾶν οἰκίαν ῥιτρός συνελθεῖσθαιντον πῆρεν εἰς αὐτὸς κελευθερωτὸν αἱράκιον

Ιερουαρίμιος αὐτὸς Βασιλέως Ἐπιτελός
χρήσις τοῦ πάτερος πίστον μολογεῖν οὐείλον-
το, οὐ πει τῷ εὐχαριστάντω διπλογεῖδος, γέτε
εἰς τὸν καὶ πειλατὸν ξέτασιν αὐτούργεος
πινέκοντο, οὐ αὐτοὶ καθεῖλον καὶ οὐ κατεπείγον-
το πάντα καθαυρόσιν ἀλλαξτέ πνας, Καὶ γεώρ-
γιον τὸν ἀλεξανδρεῖας Ἐπίσκοπον, καὶ αὐτού-
ντον καπταρεῖας, καὶ ψεύσιν τὸν τύχον, καὶ
παπούφιλον τὸ σινθοπόλεως, καὶ ἐνδόξιον
τὸν αὐλοχεῖας σὲν τὸ πλείστης ἀκονιωνήτης
ἐποίσαν, αὐχεῖς δὲν τοὺς τὰ ἐπαγόμυρα
εὐχάριστα διπλογεῖσιν καὶ τὰ τρα-
χεῖατον εκάστη ταρσικά εὔραψαν αὐτὶ δὲ
ἐνδόξια, αὐλοισὸν ἔχειραί οὖντας αὐλοχεῖας
Ἐπίσκοπον, τρεσβύτερον οὐαὶ τὸν εἶτε κλή-
ρον συλλαβόντες ἢ τύπον οἱ αὐτοὶ αὐλοισον,
τεωναὶ λαυρικὴν παρέδωκαν οἱ δὲ, τότε
μητρὶ τεσσαράκοντα Φραρά αὐτοὺς εἶχον ὑπερηγο-
ῦ, ταρσεῖαν αὐτὸς Φυγεὶς κατεδίκασαν
τέτοτεσσες οὐς ἐν βρούχαι, οὐ διατελεῖσα
οὐδοῦ οὐχεῖν οὐ διφλῶν αὐτοῖς τὸ καθ-
ιαστον εἰδένειν, οὐ τῷ ἐπὶ τύποις τρεσερχέν-
των ἀπομημάτων, εἴτε Τοῦ, αὐταχυράφοι
παρέγίτες αὐτερψαν.

C

Κεφ. κγ'.

CAPUT XXIII.

De Acacio & Actio: & quomodo Imperator
operam dedit, ut legati utriusque Synodi,
Ariminensis & Seleuciensis, unum idem-
que sentirent.

His ad hunc modum confectis,
Acaciani ad comitatum Principis
celeriter profecti sunt: reliqui ad suas
sedes se receperunt. Decem vero
communi suffragio, sicuti mandatum
fuerat, electi, qui ad Imperatorem
proficiiscerentur, decem alios ab
Ariminensi Concilio millos offendunt.
Offendunt quoque Acacianos, qui
jam ipsos palati Proceres in suam
sententiam traxerant. Eorumque
opera benevolentiam Principis sibi
conciliaverant. Etenim ex aulicis,
ut terebatur, alii quidem ejusdem
cum ipsis erant opinionis: alii Eccle-
siarum opibus corrupti fuerant: alii
verborum blanditiis, & suadentis au-
toritate in fraudem inducti. Etenim
Acacius haudquaquam spernendus
Ddd

videbatur: quippe qui suæpte natura, A cùm ad intelligendum, tum ad loquendū promptus, & adea quæ decreverat perficienda gnarus atque industrius es- set. Idem præterea illustri præsidebat Ecclesiæ, & Eusebium Pamphili, cui in Episcopatu successerat, Magistrum se habuisse gloriabatur, & ob ejus librorum famam, ac successionem, doctior ceteris videri volebat. Et hic qui- dem cum esset ejusmodi, quæcunque cupiebat facile perfecit. Cum igitur deni ex utraq; Synodo legati essent Constantinopoli, una cum aliis Episcopis qui tum forte in eadem urbe verba- bantur; primum quidem de quaestio- ne Actii judicium ferre jubetur Ho- noratus, assidentibus Senatorii ordinis viris: quem quidem Imperator paulo antea ab Occidentis partibus reversus, primum omnium Praefectum urbis Constantinopolitanæ creaverat. Postea vero cum Constantius ipsem unà cum Magistratibus eandem causam ex- minasset, comprehensus est Actius male sentire de fide: adeo ut tum Im- perator ipse, tum reliqui, impiis ejus sermonibus offenderentur. Ajunt porro Acacianos, cum initio simula- rent se hujusmodi erroris penitus igna- tos esse, de industria operam dedi- se, ut Imperator cum proximis de hoc negotio judicaret. Quippe Actium verbis inexpugnabilem fore exaltima- bant, & idoneum qui persuadendi vi auditores percilleret, & heresim suam invitis adversariis stabiliteret. Ve- rum ubi res contra quam speraverant, illis successisset, tum vero formu- lam, quæ Arimino allata fuerat, pro- posuerunt, utque legati à Seleuciensi Concilio missi eam susciperent, postularunt. Cumque isti constanter asseverarent, substantiæ vocabulum nunquam se repudiatus, Acaciani interposito jurejurando eis persuase- runt, se nequaquam dissimilem substan- tia filium asserere; paratosque esse eam heresim condemnare. Verum quoniam Occidentales apud Ariminum nomen substantiæ expunxissent, acceptissimam sibi esse hujusmodi formulam affirmab- ant. Nam, ut ajeant, si hæc prævalue- rit, cum nomine substantiæ vocabulum etiam consubstantialis simul involvetur silentio; quod tamen Occidentales An- tistites ob reverentiam Nicænae Synodi plurimi faciebant. Quin etiā Imperator

Φύσει τὲ δενδὸς ἦν νοεῖν, καὶ λέγειν, καὶ τὰ βεβελουμένα εἰς ἔργον αὔγειν καὶ ἐπο- με τεργεστὸς ὀμηλυτίας, καὶ ἐνσέιν τα- παμφίλα, μεθ' ὃν αὐτὸς τὴν θῆται τὴν πόλιν, διδάσκαλον ἀνέχων, καὶ τῇ δια- στὶ ἐδιαδοχῆτῶν αὐτὸς βίβλων, πλέοντας ἄλλων ἀξιῶν εἰσένει: καὶ ὁ μὲν τοιότερος πρεδίως αὔγε εἴσελεσθε διεσκόδαζεν οὕτως δὲ ἐν κωνσαντινοπόλει τῶν ἡλίου ἐκατέραι- σινόδες εἴκοσι, καὶ ἄλλων στεγεστοῦς εἴκο- σι διημέντες, τὸ μὲν πρώτον ἐπιστρέψαν- δικάσαι τῇ καὶ δέτιον ἑπτήσει, παρεγ- τῶν διπλὸν τῆς μεγάλης βαλῆς ἀξάρχου- ονωρεύτερος, ὃν βασιλεὺς καὶ τεργεστὸν τῆς πόλεως δύσιν δέχεται εἴσιν ἐπανιδο- πρώτον ὑπαρχον κωνσαντινοπόλεως απο- φνεν: ὑπερεγν δὲ καὶ αὐτὸς κωνσαντινο- τοῖς ἀρχαῖς διαγράφεται, Φαρεταῖς αὐτῷ κακόνες ἦν τοῖς τελεί την πίσιν, οἷς καὶ την βασιλέα καὶ τοῦ ἄλλας, οὓς ἐπὶ βα- φήμοις αὐτὸς λόγοις χαλεπῶν δέρη- δὲ τοῖς τοῖς αἰδίοις, αἴγοναι σπά- μέροις την δέχεται τῆς τοιαύτης αἵρεσιν, Πάτινδες παχαδάσαι τὸν βασιλεῖαν καὶ τοῦ ἀμφ' αὐτὸν δικάσαι, ακαλαράχηται- θει τοῖς λόγοις τὸν δέπιον οἰνοῖς, οἱ ικανὸν πεθεῖς αἰάγηται τοῦ ἀκέντας ἐντός καὶ ἀκούνι καρδιάνατ τὴν αἵρεσιν: εἰσι- τέτο παρ' ἐλπίδας αὐτοῖς ἀπέστη, τοῦ κομίται τὴν ἡλίου δέχεται εἴσιν γραφεῖν, καὶ τοῦ αἰτειαμένε- τοῦ τῆς ἐν σεληνείσι σωιδὸν ἀξι- σαι τοιαύτην καταδέξασαι: ισχυρο- νες δὲ μηδαμῶς τὸ τῆς ζοίας οὐρα- προστατάνειν, ὄρκοις πεῖται, οἱ οὐρα- μον κατ' ζοίαν τὸν γὸν δοξάσω- έτοίμως τὲ ἔχουσι ταῦτα διπλά- τεν τὴν αἵρεσιν: ἀλλ' ἐπει τοῦδε οἱ δύτικοι τὸ τῆς ζοίας ὄνομα παρε- πον ἐν αἰεμίνῳ, φειτούδαιοι πο- τοῖς εἴναι ιχνεύσοντε την τοιαύτην πο- φνί: εἰ γαρ Φνοι καρδίσει, πάνως πε- τῆς ζοίας ὄνοματος, συσιωπήσεται τὸ τοῦ ὄμορσιον, ὃ δὴ μάλιστα οἱ α- τὴν δύσιν ιερεῖς αἰδοῖ τῆς ἐν παίασι πο- δε τοῖς πολλές ἐποιεῖστο: ποτέ τετοῦ

CONSTANTIUS.

καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐπέιδη ταύτην ἐπαι-
γεῖ, τὴν γραφήν λογίζομεν τὸ τῷ ἐν δι-
μηφι σωμελθόντων πλῆθος· καὶ ὡς σὸν αὐ-
τῷ αὐτῷ ὅμοιον ὄμολογον Ἐσόμορφον καὶ μη-
δὲν αὐτῷ διαφέρειν καὶ ἔνοιαν, εἰ ὀνόμασι
ἀγράμματα τῇ ιερᾷ γραφῇ μὴ χειρότο, ἐνισο-
διαμένῳ τῇ ἀναμφίβεβον ὀνόματι τὸ
ὄνομα, τὴν αὐτὴν σημασίαν ὄμολογον·
ετοῦς εἰς ἔχων γνώμην, ὄμονοεν ἐπελθετες
Ἐποκόπες περὶ τὴν ἐμβεβεῖσαν ἡπὸν τῷ ὅν
δημιουρούσιελθόντων ἑτοιμαζόμενος τε τῇ
ἰερείᾳ τοῦτος ἵστακτον πομπὴν, καθάρω-
μασις ἔθος ἐν τῇ νυμφείᾳ ἐπαρτοῖς
ιανασίεις μηνὸς, πάσαν τὴν ἡμέραν καὶ πολὺ
τὸ ἐπιλαβέσθης νυκτὸς αναλάθται μεσάξῃ τῷ
Ἐποκόπων, διαγινώσκων εἰσότε δὴ τῇ διε-
κυνθήσθαι τὸ δεινόν την γραφήν καὶ οἱ σε-
ληνείας ἀφιγμοὶ ἵστεροι φαν.

A ipse ad eam formulam approbandam in-
ductus est; cum apud se reputaret multi-
tudinem eorum qui Arimini convener-
rant: Et quod nequaquam aberraverit is
qui similem confiteatur aut consubstan-
tialem: nec ullum apud se discriben sit
quoad sensum, si quis nominibus qui-
dem ignotis sacræ Scripturæ minime
utatur: æquivalente autem vocabulo &
extra controversiam posito, simili vide-
licet, eandem sententiam confiteatur.
Cum igitur Imperator animo suo ita sen-
tiret, præcepit Episcopis ut in fidem ab
Ariminensi Concilio expositam conser-
tent. Cumque postridie ad solennem
Consulatus pompam se pararet, sicuti
moris est apud Romanos Calendis Ja-
nuarii, totum diem, & in sequentis no-
ctis maximam partem consumpsit cum
Episcopis, disceptans donec legati qui à
Seleucensi Concilio advenerant, for-
mulæ fidei ab Ariminensi oppido allatæ
subscripsissent.

CAPUT XXIV.

Κεφ. κδ.

Οὐλοῦ ἀδεκτος τῶν ἐν αὐτῷ λεεῖται τοιούτοις· καὶ
μελοῦσθαι τοιούτοις αρχιερέων, καὶ οὐ ποιεῖ
ἐργάλημασι.

Quomodo Acaciani Ariminensem Syno-
dum comprobaverint. Item nomina Epi-
scoporum qui depositi sunt, & crimi-
na propter quæ sunt depositi.

Οἱ δὲ ἀμφὶ αἰκάλιον ἐπιμείναντες πνε-
χέργον ἐν πνευματικόπολει, μετεκα-
λοῦσθαι εὖ ἐν Βιθυνίᾳ Ἐποκόπες· ἐν οἷς
ἴκαμάεις ὁ χαλκηδόνιος, Ἐγελφίας ὁ
τὸ γότθων πεντίκοντας ἢ ὅντες, εἰς ταυτὸν
εὐλόγον, Ἐβεβαίωσαν τὴν ἐν δημιουρ-
ῳ ἀγράμματαν γραφήν, ταραθέντες, Ἐλε-
τρίσιαν ἡ Καρδασιον ἐπὶ Θεοῖς ὄνομαζέν μηδ'
μηδὲ ταῦτα τὰς γραφὰς διποκεκ-
ράμησαν πάσαν ἀλλον, ἢ ψυρμόν τὴν μέλλα-
σαι εἰπὲ ἐταῦτα ἐπειδεῖν, καθαιρέσον διε-
μοντῆς διακονίας, οἵς εὐειπόντες καὶ τοῦτος
εἰδεῖν Θρίας ἐκκλησιαστικῆς ταραθίσεως
παρθέσης, συγχειφοντά τε καὶ τὰς δια-
λέξεις δυσφήμιας ποιεύμενον, ταραχής τε
καὶ σάσσων ταῖς ἐκκλησίαις αἴτιον· λέγε-
ται δὲ τοῦτον, ὡς σὸν δότο γνώμην
τέτοιο καθεῖλον, ἀλλ' αφοιτήμενον καὶ ταῖς
τοῖς αὐτῷ δόξαις ταραχῆς βασιλέα· διε-
βαλλοντο γαρ τὰ αὐτὰ φεγνεῖν διποκη-

Porro Acaciani cum aliquamdiu
substituerint Constantinopoli, Epi-
scopos ex Bithynia evocarunt: inter quos
erat Maris Chalcedonensis, & Ulfila Got-
thorū Episcopus. Cumq; essent numero
quinquaginta, in unum collecti, formu-
lam fidei quæ Arimini recitata fuerat,
suffragiis suis comprobatarunt, hoc tan-
tum adjecto, ne quis in posterum sub-
stantiam in Deo aut hypostasi diceret;
utque prater hanc formulam reliquæ
omnes, tam quæ antea scriptæ, quam
quæ postea scribenda essent, conden-
narentur. His rebus confessis, Aetium
diaconatu exiunt, utpote qui li-
bros contentiosos & ad ostentationem
scientiæ, à more institutoque Ecclesiarum
alienæ, compositos scriberet, & in
disputando impiis vocibus uteretur, tu-
multus denique ac seditionis in Eccle-
siis auctor fuisset. Sunt qui dicant, eos
non sponte, neque ex animo Aetium
depositisse; sed ut apud Imperatorem
purgarent se ea suspicione, qua de ipsis
concepta erat. Accusabant enim quod
cum Aetio idem sentirent. Posthac
Dddd ij

abutentes Imperatoris ira , qua ille A
adversus Macedonium ob ea quæ su-
pra diximus , erat incensus , Macedo-
nium Episcopatu abdicant: ac præter-
ea Eleusum Episcopum Cyzici , Ba-
silium Ancyra , Heortasium Sardium ,
& Dracontium Pergami . Ac licet in
doctrina fidei inter se dissidenter , ta-
men dum istos deponerent , fidem eo-
rum nullatenus reprehenderunt . Sed
crimina illis objiciebant , in commune
quidem omnibus , quod Ecclesiæ per-
turbassent , & adversus Ecclesiasticas
leges deliquissent . Privatum vero sin-
gulis objiciebant : Basilio quidem quod
Diogeni cùdam Presbytero Alexan-
drino per Ancyram iter facienti , char-
tas abstulisset , & verbera intulisset :
quodque Provinciarum rectoribus pre-
cepisset , ut clericos quosdam Antio-
chenes & ex Provinciis ad Euphra-
tem sitis , Cilicas item & Galatas &
Asianos , indicitæ causâ , exilio aliusque
suppliciorum generibus condemnata-
rent : ita ut illi ferrea perpessi sint
vincula , ac præterea facultates suas mi-
litibus ipsos deducentibus , redem-
ptionis loco dederint , ne contumeliis
afficerentur . Accusabant etiam il-
lum , quod cum Imperator Aetium
& quosdam ejus asseclas ad Cecropium
duci jussisset , causam dicturos de crimi-
niibus quæ illis intentabat , persuasi-
set Basilius ei cui ea res ab Imperato-
re commissa fuerat , ut ea quæ ipse
vellet exequeretur : quodque ad Her-
mogenem Praefectum Prætorio & ad
Consularem Syriae scripsisset , quinam
& quo loci deportandi essent : & quod
postea cum Imperator illos ab exilio
revocasset , id ille non permisisset ;
Principibus ac sacerdotibus sele oppo-
nens . His addebat , quod clerus
Sirmiensis Ecclesiæ adversus Germini-
um concitasisset : & cum eodem Germi-
nio & Urfacio ac Valente communio-
nem se habere scribens , eos tamen apud
Episcopos Africae insimulasisset : eaque
de re accusatus , negasset ac pejerasset :
convictus vero , perjurium cavillando
eludere conaretur . Ad hæc quod Il-
lyriis , Italis & Africis dissidii ac tumultus
causa existisset , & eorum quæ Roma-
næ Ecclesiæ contigerant , auctor fuisset .
Item quod cum ancillam in vincula con-
jici curasset , fallum confiteri adversus
dominam suam adegit : & quod turpis vita hominem , qui mulierem

γάμος γυναικὶ συμβιοῦσα, ἐβάπτισέ τε καὶ διακονεῖ τῷ Θεῷ ιερίωσεν αὐτοῦ ψρόμηδρον, εἰκὸν ἔχοντος τῆς ἐκκλησίας· καὶ στὶ γε ὡρὰ τῇ ιερὴν τεσπεζαν σωματοσίας ἐποιέετο, ψρόμηδρος τε, καὶ σὺν κληρικοῖς ἐπόμηνται φωτισθάζων· μὴ κατηγορεῖν ἀλλήλων· εἴναι δὲ ταῦτα τέχνηις τῶν ἀυτὸν σφεσώτα τῷ κλήρῳ, τὰς τῷ ἑγκαλεύντων κατηγορίας διαφυγεῖν· βασιλείαν μὴρ ἦν, ὡς ἐν Βερσαχεῖ εἶπεν, τάδε αἵτια τῆς καθαρέσσεως ἐποιεῖτο· ἐνσαβίου δὲ, οὐ πρῶτον μὴρ ὡς ἡνίκα τρεσούτερος τῷ αὐτοῦ κατεγγόνων αὐτὸς ἐνλάβετο· ὁ ταπετηρεῖς, καὶ τῷ ἑυχῶν ἀφέωτεν, Ἡπειροπόταν τῆς ἐν τῆς ἐν καππαδοκίᾳ ἐκκλησίας καταγρείας· μὴ δὲ τότε ἐν νεοκαταρείᾳ τῷ τόντου, καὶ σωμόδυος αἰκονιῶντος· ἐγεγόνει καὶ τῷ ἑντεῖον τῷ κηνσαντικούτωλεως Ἐπισκόπου καθηρέθη, Ἡπειροκήποτοι ποιοὶ αἱς ἐπετερψάντης καταγοδεῖς· ἐπειτα δὲ ὡς καὶ δέον διδάσκοντες τῷ καὶ τερψίνοις καὶ φρεγνών, ἀφηρέθη τῆς Ἐπισκοπῆς ὥστε τῶν ἐν γάγγραις σωματελεῖστων· Ἡπειρός τε τῆς ἐν αἰγαλοειδείᾳ σωμόδυος, Ἐπισκοπίας ἑάλω· καὶ στὶ ἀνατερψτεν Ἡπειροπόταν τῷ δόξαντα τοῖς ἐν μελίνῃ σωματελεῖστοι καὶ πλειστοὶ ἐγκληματοὶ ἐνοχῇ· οὐν, δικαστὶς ιερίς εἴναι, καὶ ἐπεροδόξεις σὺν ἀλληλοπεποίησι· ἐλεύτοις δὲ καθεῖλον, ὡς ιερεύλοις πνεο τύχον τὸ χρύσον, ιερέα τοιτάδες περικλέους ψρόμηδρον, Ἡπειροπόταν γραφέντα, καὶ Σητητέον δύτα, τηδιὰ τέτο Φυγάδα ἐν κυζίκῳ διακονίᾳ, διακονίας Θεῷ αἰσθεσκόπιας θύμησε, χειρισμούντων σωματομηδόνος καὶ εἰς τοιτον ὄντα μῆτρα ταῦτα μαθών, τῆς ἐκκλησίας ἔχωσε· καὶ ὡς ὡρὰ μέση τῷ χαλκιδόντος Ἐπισκόπου, δὲ ἐποιησάντας τῆς σωμόδυον, αἰδοῖς καλεγμονιδίρες, εἰκόνισιν αἴφιονιδίρες, ἔχεισθοντες αἰκεῖτος· εορτάσιον ἐν καθεῖλον, ὡς Ἐπισκοπον σύρθειν ψρόμηδρον μητσωμανεσάντων τῶν ἐν λυδίᾳ Ἐπισκόπων· δρακόνιον ἐν τὸν περγάμον, ὡς τερψτερον ἐν γαλαπάτα ἐπισκοπεύεται.

A nequaquam nuptiali fœdere sibi copulatam domi habebat, sacro lavacro tinxisset, & ad diaconatus officium promovisset. Præterea quod medicum quandam circumforaneum, qui multarum cædium auctor exstiterat, ab Ecclesia non segregasset. Postremo quod ad sacram mentiam conjurations facere solitus esset, diras imprecatio[n]es concipiens, & clericos jurare compellens, nunquam se mutuo accusatu[ro]s. Hęc autem callide ab ipso fieri dicebant, ut ipse qui universo clero præerat, criminantium accusationes effugeret. Et hec quidem sunt causæ, ut compendio dicam, ob quas Basilium à se depositum esse scripsierunt. Eustathius autem depositus est, primum quidem propterea quod cum Presbyter esset, pater ipsius Eulalius Episcopus Cæsareæ Cappadocia, ipsum prius damnaverat, & à precum communione separaverat. Postea vero eo quod apud Neocæsaream Ponti urbem excommunicatus fuerat à Synodo: & ab Eusebio Constantinopoleos Episcopo depositus, eo quod in quibusdam dispensationibus ipsi commissis, parum fidelis deprehensus fuisset. Deinde tanquam fecus quam oportet prædicans, & agens, & sentiens, à Gangreni Concilio Episcopatu[m] exutus fuerat; in Antiocheni autem Synodo perjurii convictus erat. Et quod decreta eorum qui Melitinae congregati fuerant, subvertente conaretur: quodque ipse multorum criminum reus, tamen judex esse veller, & alios hereticos appellaret. Eleusum vero idcirco deposuerunt, quod Heraclium quandam patria Tyrium, qui flamen Herculis illic fuerat, & accusatus maleficii, atque ob id perquisitus, fugiens Cyzicum se receperat, temere ad diaconatum promovisset, cum is Christianam religionem se colere simularet, cumque illum ejusmodi esse postea didicisset, eum tamen ab Ecclesia minime præcidisset. Item quod nonnullos à Mari Chalcedonis Episcopo qui etiam huic Synodo interfuit condemnatos, cum Cyzicum venissent, inconsulte ordinavisset. Heortasius autem ideo distinctus est, quod absque consensu Episcoporum Lydiæ, factus esset Sardiorum Episcopus; Dracontium vero Pergamenum ideo deposuerunt, quod in Galatia prius Episcopatum gessisset.

Dddd iii

Proinde utramque ordinationem, ut potest illegitima infirmarunt. Post haec iterum convenientes, Silvanum depo-
nunt Episcopum Tarsi, & Sophronium Pompeopolis in Paphlagonia: Elpidium item Satalorum, & Neonam Episco-
pum Seleuciae in Isauria. Ac Silvanum quidem deposuerunt, propterea quod vesaniae auctore ac signifer ceteris exti-
tisset, tum Seleuciae, tum Constantino-
poli: & quod Cattabalenii Ecclesiae Theophilum quandam præfecisset, qui prius ab Episcopis Palæstinensibus Eleuteropolis Episcopus fuerat ordinatus, juramentoq; sele obstrinxerat, nunquam se alium Episcopatum suscepturnum absque illorum consensu. Sophronium vero abdicarunt, tanquam avarum, & quires Ecclesiae oblatis vendere, & in questum suum vertere conaretur: & propterea quod post secundam ac tertiam vocatio-
nem ægre comparvens, de criminibus sibi illatis causam apud ipsos dicere no-
luisse, sed extraneos judices elegisset. Neonam vero ideo deposuerunt, quod ut Annianus Antiochenum Episcopum in sua Ecclesia ordinaretur, impense itu-
disset. Et quod nonnullos sacram scripturarum & Ecclesiae legum penitus ignatos, cum decuriones essent, inconsiderate Episcopos ordinasset. Qui postea opum suarum possessionem sacerdotio prætulerunt, scripto que testati sunt, male se bona sua retinendo publicis muneribus fungi, quam bonis suis exutos, Episcopatum gerere. Elpidium de-
nique abdicarunt, eo quod ad tumultum excitandum Basilio sele adjunxi-
set, & auctorem ac magistrum se præ-
buisset immodestia: quodque contra decreta Melitinenis Synodi, Eusebium quidem qui Presbyterii gradu motus fuerat, in pristinum locum restituisset: Nectariam vero quandam, quæ ob pa-
ctorum ac jurisjurandi fidem violatam à communione suspensa fuerat, ad diaconatus officium promovisset; cum tamen juxta leges Ecclesiae, nullum ei honorem capere liceret.

A καὶ ὡς τοῦτον τὸν ἐφ' ἑκάτερῳ χιλίῳ ἔλυσαν. Τῇ τέτατης ἀνθίσι σωματίου, οὐ-
ταιρεῖσι σιλεανὸν τὸν ταρσόν ἐπισκοπον, καὶ
σωφρένιον τὸν πομπήν επόδιας τῆς πα-
φλαγόνων, ἐλπίδιον τε τὸν σαλατινὸν
νέωντα τὸν σελινίατης ισαυρίας καβ-
λον ἐτηλεανὸν, ὡς δέχηγον ψρόδρομον δι-
νοίας τοῖς ἄλλοις, ἐν τε σελινίᾳ καὶ κα-
τανικτόπολει καὶ θεόφιλον περγαλατίας
καταβάλοις ἐπικλησίας, ἐλσινεργείας
ἐπισκοπον χειροτονίας περγαλατίας
ἐπισκόπων παλαιών, καὶ ἐπομοναν
τοῦ γνόμων εἶρεν μὴ ταπειναμέτο-
πνον σωφρένιον ἐ, ὡς πλεονεκτεῖν καὶ πα-
λέσιν ἐπιχειρεῖσα τὰ περγαλατίας
ἐπικλησίας, καὶ μὴ πλῆσιν πρότερον καθ-
ερεν, ἐπειδὴ μόλις ἀπίνηπος, μὴ εθείσαι
παρ' αὐτοῖς ἀπολεγόντας περγαλατίας,
ἀλλὰ σὲν ἔξωθεν αἱρεῖσθαι δικασ-
τείας ἐ, ὡς ἐπὶ τῆς ιδίας ἐπικλησίας πα-
τάσαντα δύναμον χειροτονίαν αἰνιχι-
έπισκοπον καὶ ἀπειράς πνάς ιερῷ ψρῷ
καὶ θεομήρῳ ἐπικλησίας, αἴσικέπιος πό-
τενομάρτυς ὄντας, ἐπισκόπιος καταστά-
σι οὐ ταῦτα χειμάτων ήποτε τῆς ιδί-
ας περγαλατίας περγαλατίας, Καὶ ἐμέρφως ἐπι-
τάς εὐθίας ἔχοντες λείτρηγεν, ηδίκατο-
των ἐπισκοπῶν τὸν δὲ ἐλπίδιον, οὐ βε-
σιλείω ἐπὶ ταρσοῦ συμμίχασα, καὶ κα-
γηλεῖ ψρόδρομον αἴταξις. Καὶ ταῦτα
ζαντατῇ τὸν μελίνην συνόδῳ, ἐνθέσιν με-
τανόρα καθηρημένον πρεσβύτερον πονο-
τασίσαντα νεκταξίαν δὲ τινὰ διατάξα-
σεις σωμηνῶν Καὶ ορκων ἀκονόμωτον γνωσ-
τιν, διακονίας ἀξιωσαντα, μὴ μελοντι-
μῆς καὶ τετράνομεστρον ἐπικλησίας.

Κεφ. κε'.

Αἵτις οὐ καθαιρέσσων κυρίλλῳ τὸν ἵερον θάνατόν πεποίησε, καὶ
ἔπειτα τῷ αντικαθεῖται μητρίῳ τῷ τόπῳ θεμέλιον θάνατος
ἐώς μελίτιον. ὑπὸ ἀριστανῶν χειροθεοῦσι, αὐτοῖς
σαβίστεσσις ταπεινόστεσσι.

ΣΥΝΤΕΤΟΙΣ δὲ καὶ κύειλλον τὸν ἵερον θάνατον καθαιρέσσων, ὡς ἐνταθίσῃ καὶ ἐλπίδιον κεκοινωνητότε, ἐναντία παθεδάσσοτοῖς εἰς μελίνην σωμελθέστι, μεθ' ὧν καὶ
αὐτὸς σωμελπλύθει· καὶ ὡς μὲν τὸν εἰς παλαιστίνην καθαιρέσσων, ποιηνίας μεταχόνειας βασιλείων, καὶ γεωργίᾳ τῷ λαοδικεῖον Πτικοπῶν ἐπειδὴ ἐπετεῖπον τὸν
ἱερογολύμων Πτικοπὸν, φέρει μητροπολιτικὴν δικαιίων διεφέρετο τοῖς ἀκάκιον τὸν
καταρέσσας, ὡς διποδολικὴ Θρόνῳ πήγαμεν· ἐπειδὴ εἰς τοῖς αἴτιοις τοῖς πατέρεσσι τέ εἰς αἴτιοις κατέστησαν, καὶ αἱλίλιας διέσαλον, ὡς εὖχος ὑγιῶς
θεοῦ Φερνοῖσιν· καὶ γὰρ τοῖς εἰς τοῖς αἴτιοις εἴκατερ οὐδὲν, οὐ μὲν ταῖς δύο μαζαῖς κύειλλον δὲ, τοῖς δύο οὐδούσιον τῷ πατέρᾳ τὸν γὸν εἰσογεμέδροις ἐπόρθη· εἴτω
δὲ ἔχων γνώμην αἰδίνων, σὺν τοῖς τὰ
πάτερας Φερνοῖσι Πτικοποίοις τοῖς ἔθνεσσι, φθάσας καθειλλον κύειλλον Πτικοπάσσοις τοιχεῖοις
λιμεῖς καταλαβόντες τὸν ἵερον θάνατον
χρεού, ὡς σις Πτικοποίοις ἔβλεπε τὸ τῶν
παιένων ταλπῆν, τῆς ἀραγκαίας τροφῆς διποδούμδρου· ἐπεὶ δὲ ζευματαὶ τούτη
οὐ μητροφερεῖς ἔδει, καὶ μήλα καὶ ἵερος ταξι-
πέματα απέδοτο· εἰς τέτον τὸ λόγον·
τὰ Πτικοπάναι σικέτον αἰδίνηα γνωμα-
ικῶν ἐπὶ θυμέλης ημιφερούμδρους τολυ-
περιμοῦσαι τέ οὐδὲν ἔχοι, καὶ ἐνρεῖς ἐμπο-
ρεῖσθαι διποδούμδρους· τῷ δὲ ἐμπόρῳ τὸν
πτικοποίοις αἴτιαν εἰς ταύτην παρειχόμδρουν,
καθελεῖν αὐτὸν αἰδίκιον· καὶ τὰ μὴ,
ὡς ἐπιθόμεια, ὡδὲ ἔχει τοὺς εἰς δηλωθέν-
τας, ὡς εἰρηται, καθαιρεθέντας οὕτιλασσαν
οἰδίφη αἰδίκιον τῆς κωνσταντινουπόλεως τοὺς
δὲ συν αὐτοῖς, οἱ ταῖς καθαιρέσσων ταυ-
γράφειν τούτον, δέκα τὸν δηθμὸν
οὗτας, καὶ ἐστίσσεις εἶναι τέως παρεκκεν-

CAP. XXV.

Quas ob causas depositus sit Cyrilus Episcopus Hierosolymorum: & de multis dis-
sensionibus Episcoporum, qui in aliorum
locum sufficiunt: & quomodo Meletius
in locum Eustathii Episcopus Sebastie ordi-
natus est ab Arianis.

Cum his vero Cyriillum quoque ex-
cautorarunt Episcopum Hierosolymorum, propterea quod cum Eustathio & Elpidio communicasset, qui decreta Melitinenis Synodi, cur ipse quoque interfuerat, abrogare studuerant.
Et quod post depositionem in Palastina factam, communionem iniisset cum Basilio, & Georgio Episcopo Laodiceo. Etenim post suscepimus Hierosolymorum Episcopatum, de jure Metropolitanu adversus Acacium Episcopum Cæsareae controversiam moverat, tanquam Apostolicam sedem obtinens. Ex quo factum fuerat, ut inimicitias inter se luctiperent, Iesecq; mutuo accusarent quod non recte sentirent de divinitate.
Nam & antea uterque eorum in suspicionem venerat: Acacius quidem quod cum Ario idem sentiret. Cyrilus vero quod eos sentiret, qui Filium Patris similem secundum substantiam assertabant. Cum igitur ita sentiret Acacius, unum cum Episcopis Provinciae Palæstinae, qui idem cum ipso sentiebant, Cyriillum præveniens depositum hujusmodi ob causam. Cum Hierosolymorum regionem famas occupasset, egentium multitudine necessariis alimentis destituta, in Cyriillum utpote Episcopum ocoulos conjectit: cum autem pecunia deficere, quibus subveniri posset egentibus, Cyrilus thefauros Ecclesiae & sacra vela dividendit. Ajunt igitur quandam postea donarium suum agnovisse in muliere scena, quæ illo amicta erat: inquirentemque curiosius unde illud haberet, deprehendisse mercatorem qui illud mulieri vendiderat; mercatori vero Episcopum venum dedisse. Hanc ergo causam prætexens Acacius, Cyriillum depositum: & hæc quidem ita gesta esse auditione accepi. Porro Episcopos illos quos depositos tum tuisse supra retulimus, Acaciani Constantinopoli expulerunt. Decem autem Episcopos ex suo numero, qui depositionibus subscribere detrectabant, separatim agere iusterunt,

& neque divino ministerio fungi, neque A Ecclesiæ suas gubernare, donec depositionibus illis subscriptissent. Quod si intra sex mensium spatum non resipuerint, nec omnibus Synodi decretis ac gestis consensissent, ipsos quoque depo ni jusserunt: utque Episcopi uniuscun que Provinciæ simul convenientes, in eorum locum alios subrogarent. Cum hæc ab illis consulta & ad effectum per ducta essent, omnibus ubique locorum Episcopis & clericis scripserunt, ut hæc ob servarent, & executioni mandarent. Itaque haud multo post, alii in aliorum locum substituti sunt ab Eudoxianis. Et in Macedonii quidem locum Eudoxius ipse suffectus est; in locum autem Basilii Athanasius; Eunomius vero, is qui postea nominis sui hæresin condidit, in locum Eleusii est subrogatus; deniq; Melletius Sebastia Ecclesiæ vice Eustathii regendam suscepit.

CAPUT XXVI.

De obitu Macedonii Constantinopolitani Episcopi: Et quid in prima concione dixerit Eudoxius: Et quomodo Eudoxius & Acacius Nicænam & Ariminensem fidei formulam abolere omni ope conati sint: Et quantus ex ea re tumultus Ecclesiæ contigerit.

Cæterum Macedonius Constanti nopolitanus spoliatus Ecclesiæ, in locum quendam juxta urbis regiæ portas se recepit: ibique extreum diei obiit. Eudoxius vero ejus loco Ecclesiæ obtinuit, Constantio Augusto decies, & Juliano Cælare ter Consulibus. Quo quidem tempore cum primum plebem colligeret in dedicatione magnæ Ecclesiæ quam Sophiam vocant, consenso sacerdotali suggestu, utpote concionaturus ad populum, hæc in ipso sermonis exordio dixisse fertur: Pater quidem impius est, filius autem pius. Cumque plebs tumultuaretur: conquiescite inquit, Pater quidem impius est, propterea quod neminem colit. Filius vero pius, quia colit Patrem. Quo dicto, auditoribus risum movit. Porro tam ipse, quam Acacius, simul juncti, omni ope laborarunt, ut eorum qua Nicæa statuta fuerant, memoriam ex omnium animis abolerent. Et fidei formulam qua Arimini recitata est, una cum additamentis qua ipsi tanquam eam correcturi adjecterant,

σαντο, καὶ μήτε λειτουργεῖν, μήτε τὰς ἐκκλη σίας διοικεῖν, ἀλλαὶ σὺ ταῦτα ὑπορ φωτινοῖς εἰς δὲ μὴ μεταρρευθεῖν σύνος μηδε εἶ, καὶ πᾶσι τοῖς δόξασι καὶ πεπχαγμένοις ὃ τῇ σωμάτῳ ταύτη συνανέσσωσι, καὶ αὐτοῖς καθαιρεῖσθαι. οὐδὲ Ἰησοῦς ἡμεράς συμβούλιος, αὐτὶ αὐτῶν χαρεσθεῖν εἴρηται ἢ ταῦτα αὐτοῖς ἔεισε λόγιο καὶ εἰς φραγ μέλο, γράφεσθαι τοῖς πανταχοῖς Ἐπισκόποντο καὶ πατρικοῖς, τάδε Φυλάτιν καὶ ἐπιτελέντα τάττετε, & πολλῷ υπερεγναντίκαβισσον τῷ ἀμφιτὸν ἐνδόξιον, αλλαὶ ἄλλῳ μα κεδονίῳ τὲ αὐτὸς ἐνδόξιος, καὶ βασιλεῖς αἴναστος. Καὶ ἐλθοτά εὐόμινος, οὐδὲ γος μητρὸς ταῦτα ἐγνώσθω τὸν αὐτὸν καλεσθείσας αἴρεστος αὐτὸν ἐνσαπίε, μετέπειτα σεβαστίᾳ ἐκκλησίαν ἐπερέπτη.

Κεφ. ΙΣ'

Τιλευτὴ μακεδόνιος καρκωτίνη πόλις, καὶ τὸ μετανοεῖν τὸν ἐνδόξιον. Εἰδένει μέριος καὶ αὐτοῖς πλῆσαν ιερούντων τοῖς νικαῖς πάσιν, καὶ πᾶν ἐν ἀγράνταις ὅπερ μηδενὶ μετέδινε, καὶ δόσεις τάροχος ἐσθένθει ταῖς ἐκκλησίαις θηταῖσιν.

AΦαιρεθεὶς ἢ μακεδόνιος τὴν καταστα τὴν πόλεως ἐκκλησίαν, εἰς τὶς αὐθαπίδια χωρίον διέτριψεν ἔνθα καὶ ἐτελετοῦσεν δόξιος. Τὴν ἐκκλησίαν κατέσχει πάντα δι καρκωτίνης τὸ δέκατον, καὶ ιεραις γένεσισι παντού τὸν τοῦ μετανοεῖν τὸν πατέρα τοῦτον τὸν αὐτόν, τὸ πάτερον ἐκκλησίας ὃν ἐπὶ τῇ τελετηργίᾳ τοῦ μεγαλέστηκαντος, ἵνα Καρίαν ὄνομα γένεται, λέγεται. Τὸ τετράετον αὐτοῦς βῆμα, οὐδὲ δὴ τοι λαδίδασκων, δεχόμενος τὸν λόγον εἰπεῖν μηδὲν παλινέ αὐτεῖν. οὐδὲ γὰρ εὐσεβεῖς θορησαντος δετε τὸν πλήθες, ἥρεμετες, οὐδὲ πατέρης αὐτεῖν, οὐδὲ εὐσεβεῖς οὐδὲ γένεσις, οὐτιστατέρα σέβεις καὶ οὐ μηδὲν πάντα, εἰς γέλωια στῦν αἰκενοῖς μετέβαλον, καὶ οὐδὲν ἢ σπάνια μάλιστα αὐτὸς τε καὶ ἀκα πάσταν ἐποιεῖντο μετρίαι, εἰς λίθους αἴρει πάντας τὴν ἐκκλησίαν δοξάνθων καὶ τὸν αὐγωνεῖσαν σὺν δομοῖς γραφοῦν, με ων αὐτοὶ προσθεῖσαν αὐτὸς διορθωσάν.

αὐτὸν τὸ ιωάκουον ἐξέπεμψαν καὶ σὺν τῷ πάντῃ μὴ ιωαγράφονταις, ἐπέλθουν ιωαρεσίᾳ φυγῇ ζημισθῶσι, καὶ τοσόταγμα τὸ βασιλεῖον ὡδὲ γαρ φοιτεῖσθαι αὐτοῖς, λογιζόμενοις ἀκονίτησθαι εἰδῆς Ἰησοῦν Χριστὸν τὸ οὗτον δεχόμενοις αὐτοῖς τούτοις συμφορῶν· ἐμφερήσειν τοῖς ερωθίνοις τὰς αὐτοῖς οὐκέτι εἰσιν ταῖς πανταχούς ἐνικλησίας διωγμὸς εἰχει μανοντὶς τοῦτον τοῖς πεντὶ τὸν εἰλικτῶν βασιλέων· εἰ γὰρ ταῖς εἰς σῶμα πινείσιας μετειώτεροι εἴδοκεν, χαλεπώτεροι εἰσότως τοῖς εἰς Φερνύσσοις, διὰ τὴν αγχώλιαν ἐφάνετο· ἀμφοτεροὶ γὰρ, ὅτε διώκωνται οἱ ιωακούμδηροι, εἰποτες εἰς τὴν εἰκλησίαν τοστότον αἰχθεγούν τὸ κακὸν, διότι τοις ποιοφύλαξ τὰ πολεμίων δρῶν, καὶ τοῖς ἀλλοφύλαξ τοις τρεῖς εἶναι, ὁ ιερολικὸς Θεομόρφος γένηται.

A ad omnes Imperii Romani Provincias militabant: eosque qui hunc fidei subliberare renuissent, in exilium ablegari iussi sunt ex Imperatoris mandato. Id enim illi studierant, cum existimarent se hoc pacto ea quae vellent facile perfecturos esse. Verum ea res gravissimum calamitatum causâ exstitit. Nam per universum orbem Romanum, tumultus non dissimilis iis quos supra retulimus, exortus est, & omnes ubique Ecclesias quædam quasi persecutio occupavit, cujusmodi olim sub Ethnicis Imperatoribus grassata fuerat. Etsi enim hæc quod quidem ac cruciatus attinet, remissior videbatur, prudentibus tamen viris propter infamiam vila est acerbior. Utrique enim, & is qui persecutus est, & ille qui persecutionem sustinebat, ex Ecclesia erant. Tantoque turpis erat id malum, quanto gravius est adversus tribules & cognatos, ea quæ hostes solent perpetrare: cum tamen divina lex prohibeat, ne adversus extraneos ejusmodi animo simus.

Κεφ. κζ.

Πίκρη τὸ ἑκτῆτα τὸ θρόνον, μακεδόνιον τὸ κράτος τὸ ἀγίου Ιελαφίου ποιεύματος. Καὶ σπίτι μαραβύνοις τὸν αἵλιον τὸν διείστην αἱρεστὴν πονηταν.

CAP. XXVII.

Quomodo Macedonius postquam è fide sua ejectus est, aduersus Spiritum sanctum impie vocatus sit: & quo pacto Marathonius una cum quibusdam aliis, ejus hæresin auxit.

Novitas autem cum laudaretur, magis magisque increvit, & ad res quotidie novandas processit: fastuque & arrogantiâ elata, despiciens patriis constitutionibus, privatas leges constituit. Nec eadem cum vetustioribus sentite deo sustinuit: sed peregrina indies dogmata excogitans, nova novis accumulare nunquam destitit. Quodquidem etiam tunc accidit. Postquam enim Macedonius Constantinopolitana exuta est Ecclesia, non amplius eandem cum Acacio & Eudoxio opinionem tenuit. Docebat enim, Filium quidem Deum esse, per omnia similem Patri, adeoque secundum substantiam. Spiritum vero Sanctum ejusdem honoris & dignitatis expertem esse assertebat: famulum ac ministrum cum appellans, & quæcumque alia quispiam de Angelis dicens, non aberraverit. Eandem cum illo opinionem amplexi sunt Eleusius & Eustathius, & reliqui omnes qui eo tempore à contraria sententia assertoribus

Eccc

depositi fuerant Constantinopoli. Qui-
bus haud exigua pars populi adhæsit, tam
Constantinopoli, quam per Thraciam,
Bithyniam & Helleponum, finitimas-
que Provincias. Nam vivendi ratio,
quam vulgus potissimum spectare solet,
haudquaquam in illis culpanda erat. Ete-
nim incelus quidem eorum gravis: di-
sciplina vero, Monasticæ similis fuit. Ad
hæc sermo non invenustus; & ingenium
ad perluendum accommodatum.
Cujusmodi tunc fuisse dicitur Mar-
athonius: qui ex rationario publico offi-
cii Praefectura Prætorianæ, cum opes
maximas sibi comparasset, finitâ militiâ,
agrorum ac pauperum sub eodem teſto
degenitum curam gessit. Postea vero
suas Eustathii Sebastiæ Episcopi, Mono-
sticam amplexus est vitam: & Iodahitum
Monachorum instituit Constantino-
poli, quod ad nostram usque ætatem
continua successione perseveravit. Hanc
porro hæresin, tum studio, tum opibus
suis tantopere adjuvit, ut sc̄tatores Ma-
cedonii quibusdam Marathoniani ap-
pellentur: nec immixto, ut equidem
censeo. Hic enim solus una cum sodali-
bus suis perfecisse videtur, ne hæc hære-
sis Constantinopoli penitus extingue-
retur. Etenim ex quo depositus fuerat Ma-
cedonius, nec Ecclesiæ deinceps, nec
Episcopos ullos habuerunt Macedonia-
ni, usque ad Principatum Arcadii.
Quippe Ariani id nequaquam sinebant,
à quibus omnes qui contraria ipsis sen-
tirent, extrudebantur Ecclesiæ, & gra-
vibus suppliciis afficiebantur. Ac diffi-
cile quidem fuerit, omnes Episcopos qui
tunc temporis sedibus suis expulsi sunt,
sigillatim recensere. Nulla enim Pro-
vincia Imperii Romani, ut equidem ex-
stimo, hujus calamitatis expers fuit.

D

CAP. XXVIII.

Quomodo Ariani divinum Meletium op-
inionis sua favere arbitrati, à Sebastena sede
Antiochiam transtulerunt: cumque ille Ca-
tholicam fidem libere professus esset, pudore
suffusi, Eusofium ejus loco constituerunt.
Meletius vero separatis conventus Eccle-
siasticos habuit, cum Homouiant illum
aversarentur, utpote ab Ariani
ordinatum.

Per idem tempus cū Eudoxius Con-
stantinopolitanam Ecclesiam obti-
neret, multi Antiocheni sedem ambi-
te

EN δὲ τῷ τότε ἐνδοξίᾳ καθολικῷ
κωνσταντινοπόλεως ἐκκλησιαν, τὴν
τὸν ἐν αὐλοῖς Φροντίτης, οὐ τὸν ἐγρίπτην
οὐδὲ τὸ δομούστον Φροντίτης, οὐ τὸν ἐρευνητήν
οὐδὲ ἀραιτον κυριοῦ θέλητα.

Κεφ. η'.

Οὗτοι ὅριστοι ἡς διδόθεντα λογιζόμενοι τῷ Σωτῆρι
ἐν τιμῇ τιμῇ προσέκαλοι: τοῦ δὲ διδόθεντο
παρρησιασμολογητῶν καταχώντες, οὐ καθάπερ οὐ
ἰεράτεις ἵγκαντες τῷ Θρόνῳ μελετίσκοις διδόθεντο
οὐδὲ τὸ δομούστον Φροντίτης, οὐ τὸν ἐγρίπτην
οὐδὲ ἀραιτον κυριοῦ θέλητα.

CONSTANTIUS.

ἐπειδὴ ζονταῖς καὶ ὡς εἶχος Πᾶν τεργύμασι τοῖτοις, Φιλονεκίᾳ καὶ σάσσεις διαφορῇς καλύπτει τὸ λαζ σωτηρίου ἔκαστοι γὰρ τὸν ὄμοφερνα φέρει τὴν ιδίαν πίνην τεργόδοκώμην, ἥρεντες τῆς ἐκκλησίας ὄρχεν τὸ πω γυναικεμόρμοντος πάσαν τὸ φέρει τὸ δόγμα διαφορῆς, εἰδὲν εἰ ταῖς Φαλαμωδίαις σωτηρίαν αἱλλήλων τεργύματες δὲ την οἰκείαν δόξαν, εἰς τοῖς πάροδον εἰρητοῦ), μεθύρμοζον τὸ γυναικόμρμον τὸ παχεμόρμητος τῆς αὐλοχειαν ἐκκλησίας, ἐδόξε τοῖς αἱμφί τὸν εὐδόξιον, καλῶς ἔχειν μετασηταῖς ἀνθάδε μελέταις ὃν τῆς σεβαστίας, οἷα γε λέγειν τέ καὶ πένθειν ικανόν, καὶ τὰ φέρει τὸν βίον αὐγαστὸν, καὶ ὁμόδοξον ἀντοῖς τὸ πεῖν ὅσαι τῷ πάντῃ γὰρ ὕποντο, τῇ δοκίστει τῷ ἀνδρὸς τεργύματος αἱρεσιν θηράσσειν τὸν αὐλοχειαν οἰκοτήρες, καὶ τὰς πέριξ πόλεις καὶ μαλισα τὸν καλεμόρμητον εὐσα-διανύει, οἱ τῇ τὴν αὐλόδοστον τῆς ἐν νηαία σωτήρα τὰ φέρει Θεοὺς ἐδόξαζον· ἔμελλον δὲ ταῦτα πολλοὶ τῆς ἐλπίδος πολεύεσθαι ἐπει γὰρ καὶ εἰς αὐλοχειαν, λέγεται δήμικες πόλης σωτερίων τῶν τὰ δρεῖς φροντύτων, καὶ Παυλίνῳ κοινονέων· οἱ μὲν, ισορροπεῖς τὸν αὐθόρα, ὅτι πολὺ κλέψονται αὐτὸν τῷ τεργῷ τῆς παρεστίας οἱ δὲ, μακρούμετρα τιασφέρει, καὶ τίσιν Πατρὸν Φιλοψίες· οὐδὲν γὰρ δισφοίται, ἐπανέτειν αὐτὸν εἴναι τὸν πολεύεσθαι τὸν μὲν γὰρ δεχόντων, τὸν καλεμόρμητον πολικές λόγυες δημοσίᾳ ἐδίδασκε. τολμῶν δὲ, αναφανδόν τῆς αὐτῆς δόσιας τῷ πατερὶ τὸν γὸν ἀπεφίνατο λέγετο) δέ, τεργόδομον ὁ δέχειδιακονος, δὲ τότεν τὸν αὐλοχειάρχη, ἐπτέτο λέγοντο Σπιταλῶν τὴν ποσεβοτεν αὐτὸν τὸ δόματον δέ, τῇ χειρὶ ταῦτη φωνῇ τὴν γνώμην κατεσήμανε· ξητεῖ μόνος εἰς τὸ πεισφανές διακύλας σπεῖραιν, εἰς ταῦλὸν δὲ πάλιν τέττας σωτελεγε, καὶ τὸν ἑναρθρὸν τῷ δέχηματι τῇ χειρὶς εἴκονίζον τοῖς πλήθεσιν ἀπειρέοφρόνει, καὶ λέγειν ἐπειχεῖτο ὡς δέχαμηχανίσας ὁ δέχειδιακονος ἐπελάσσετο τὸ χειρός, τῷ δόματος αἱφέμενος, ἐλευθερώθεις τὸν γλώσσαν, ἐπιμάλλον μετάληφων Σαφεσεργαέδηλον αὐτὸν δόξαν·

A cœperunt. Utque in ejusmodi rebus evenire solet, varia cleri ac populi contentiones ac seditiones inde exstiterunt. Eum enim unusquisque ad regendani Ecclesiam deligebat, quem iperabat secum in fide consensu[m] cl[er]icu[m]. Quippe dissensiones de doctrina fidei nondum inter ipsos cessaverant: nec in psallendo inter se concordabant: sed ut supra dictum est, singuli Psalmos ad suam sectam ac sententiam accommodabant. Cum igitur Antiochenis Ecclesia in hoc statu esset, Eudoxiani commodum fore judicarunt, ut Meletius Sebastia illuc transfretetur, quippe qui ad dicendum & ad persuadendum idoneus esset in primis, & ob uitæ integritatem probatus, & ejusdem cum iplis opinionis jam pridem haberetur. Etenim futurum omnino sperabant, ut tanti viri fama atque auctoritate, cives Antiochenos ac finitimas civitates ad suam opinionem allicerent: præcipue vero Eustathianos, qui de divinitate ita sentiebant, ut à Concilio Nicæno traditum fuerat. Verum ea res longe aliter eventura erat quam sperabant. Nam cum ille Antiochiam venisset, ingens populi multitudo confluisse dicitur, tam ex Arianis, quam ex iis qui cum Paulino communicabant: quorum alii hominem videre cupiebant, cuius tanta fama etiam ante ipsius adventum permanaverat: alii discere volebant quidnam dicturus, & quorum sententiam probaturus esset. Iam enim fama percrebuerat, fidem Nicæni Concilii ab illo comprobari: idque verum esse, exitus rei declaravit. Nam initio quidem morales duntaxat præceptiones publice expotuit: tandem vero Filium ejusdem cum Patre substantiæ esse, palam asseruit. Ajunt porro Archidiaconum qui tunc in eo clero erat, statim accurrisse, & injecta manu, adhuc loquentis os obturasse. Illum vero manu sua clariis quam voce, sententiam suam significasse. Tres enim duntaxat digitos initio protendit. Deinde iisdem retractis & compressis, unum tantum porrexit, manus figurâ designans multitudini, ea quæ ipse sentiret, & quæ dicere prohiberetur. Cumque astuans Archidiaconus, dimisso ore manum Meletii apprehendisset, ille liberam linguam natutus, elata voce sententiam suam apertius quam antea declaravit:

Ecce ij

auditoresque hortatus est, ut Nicæna Synodi decretis adhærescerent, protestatus eos qui aliter sentirent à vero aber rare. Cum autem hæc eadem dicere, & manu significare alternatim non definiret, pro eo atque Archidiaconus ipsum impediens, & contentio inter utrosque esset, non dissimilis Pancratius; Eustathiani exclamare, gratulari & præ gau dio exsilire cœperunt. Ariani vero animos demisere. Quibus auditis Eudoxiani graviter commoti sunt: operamque adhibuerunt, ut Meletius civitate expelleretur. Eundem tamen postea revocarunt, ad ea quæ dixerat corrígenda, tanquam penitentia ductum, & contraria amplum sententiam. Sed cum ille sententiam non mutaret, Imperator eum Ecclesia expelli & in exilium deportari jussit. Quo facto Euzoius qui jam pridem unà cum Ario depositus fuerat, Antiochenam sèdem regendam suscepit. Fautores autem Meletii, sese ab Ariani segregantes, eorum conventus egerunt. Nam qui ab initio consubstantialis fidem sequuti fuerant, communicare cum illis detrectabant, eo quod Meletius ab Ariani Episcopis ordinatus fuisset, sacerdotesque ejus ab his modi sacerdotibus essent baptizati. Et isti quidem ob hanc causam inter se divisí sunt, quamvis in doctrina fidei consentirent. Imperator vero cum Persas res novas moliri accepisset, Antiochiam perrexit.

καὶ τὸν ἐνηκαία δεδογμένων ἔχει ταρεστό. Εἰς μεταρύπετο σὺν αὐτοῖς, αμαρτίαν τὸν αἴλιθειας σὺν αἷλαις Φεργυνταῖς, εἰς τὸν ἀνεδιδυτὰ ἀντά λέγων ἡ τῇ χειρὶ πονήσαντος αἵμοισαδόν, αἱς ἐνεχάρει τῷ τελείῳ θεραπείᾳ παγκρατίᾳ εἰς Φερνη, μαρτυρίῳ οἱ εὐταθιανοί, καὶ ἐχεισθεὶς αἴνεπνδων οἱ ἡδρείς, κατηφεῖς πάντας αἱς σαντες ἢ οἱ αἱμφί τὸν ἐνδόξιον, ἐχαλέπιον, καὶ ἐλαθῆναι τῆς πόλεως τὸν μελέποντα δασαν καὶ πάλιν μετεκαλεῖτο, αἱς Τηλεφρέτης θώσητον εἰρημένων μεταμελέρμον, ἀγναντία δοξαζονται μη μεταθέμψοντο τούς μης, ἐκβάλλεας τῆς σκιλησίας, καὶ τηρεῖαν οἰκεῖν ταρεσταξεν ὁ βασιλεὺς ἐπιτεττο γέγονεν, Πριτηπέλαι τὸν αἴνοιχεν δι νον ἐν ζωιᾳ, οἱ αἱματρείς περτερευομένοι καθήρητοι οἱ ἡ μελείς επανέταπον, διπλωμένοι σφαῖτῶν τὰ ἀρέις Φεργυνταῖς, εἰς σκιλησίαζον οἱ γνόμονεσσιν ἐξ ἀρχῆς ταῦτα πατεὶ δοξαζοντες, παρητένοι κοπεῖ αὐτοῖς, αἱς μελεπίς ταρεσδεμανῶν σπηπανοχειρονθέντοι, καὶ τῶν τοτεσσιν οἱ τοι βαπτισθέντων ἐπομένων αὐτῷ. Καὶ τοῦ τερέφασιν τὸν διήρυτο, κατέ οἷς φεργυντες ὁ ἡ βασιλεὺς ἀκόσια, τῷ τερεσεῖται, ἥκεν εἰς αὐλόχειαν.

CAPUT XXIX.

Quomodo Acaciani denuo tumultuati sunt, & consubstantialis quidem fidem evertente, Arianan autem hæresisstatile studuerunt.

Porro Acaciani adhuc quiescere non poterant: sed Antiochia unà cum paucis iterum congregati, ea quæ ipsi prius decreverant reprehenderunt. Nomenque illud, simile, ex formula fidei, Arimini & Constantinopoli recitata, expungere statuerunt: & Filium Patri per omnia, tam in substantia quam in voluntate dissimilem, & ex nihilo factum esse censuerunt, quemadmodum Arius ab initio docuerat. His autem sese adjinxerunt sacerdotes Actii, qui primus post Arium palam his vocibus uti ausus est. Quia de causa, ipse qui

Κεφ. κθ.

Οτιοι δειπνάσιοι πάλιν εἰς ἄριστα, οἱ Λέπτοι τοιούτους εἰσαγόντες, εἰς τὴν αὐλήν εἰσεΐσθησαν.

OΙ οἱ αἱμφί αἱδέκιον, ἡρεμεῖν πάλιν οἱ νείχοντο σωμελθόντες εἰς αἱδύχειν αἱμα ὀλίγοις, τὰ δεδογμένα πᾶν σφίς ἐμέμφοντο. καὶ τῆς αἰαγιωδείστος εἰς αἱδύνων καὶ κωνσαντινοπόλει γραφῆς αἱδεμεῖν ἐδοκίματαν τὸ δύμανον ονοματοῦ πάντα, ἀσύντεκτην βόλησιν, αἱδόμενον εἰπεῖν πατεῖτον γὸν, καὶ εἰς εἰκόναν γεγρυπότητο, αἱς εἰς αἱχτῆς ἀρέις ἐδόκει. σωμελα Σάνοντο ὃ τετοιος καὶ οἱ τὰ ἀετίς φεργυντοι μηδεμενοι ταρωτοι αἱσφαντοι γεγοντοι ονόμαστοι τετοιοι εἴθερροστενοι οἵτινοι

CONSTANTILIS

αὐτοῖς ἀνομάλοῖς, καὶ οἱ τὰ αὐτὰ δοκιμάζοντες αἰνόμοιοι καὶ ἔξυπνοις πιστωθανομένων ἐντὸν τῷ ἐπομένῳ τοῖς σκηνοῖς δόξαντο, ἕτερος Θεὸν ἐκ Θεῶν τὸν ψὸν τινομολογεύεται, αἴσιοις τε καὶ ἔξυπνοις καὶ συνετοῖς τὸν σφῶν ἀντὸν ἐκβεστὸν ὄνομάζειν θαρρεῖσιν. ὅτι καὶ Παιᾶν οὐδεποτε, ἐφασκει, εἶπε, ταῦτα πάντα τοῦ Θεοῦ: πάντων ἐίναι καὶ τὸν ψὸν. Καὶ τέτοιο νοῦδι τὸ περιχειμόνιον ἐν οἷς ἔξε-
ζενο, καὶ τὰς τείας γραφάς καὶ τὸ μὴν ἀδε-
μίσθειζον καὶ ἑβδίζοντες τελευτήτες ἐώς
οὐκ οὐτοὶ τετῆται τοῖς περιτέτων ἐγκαλεῖσθαι
οὐειδίζεται ικανῶς δυτολογεῖσθαι, πάλιν τὴν συ-
κοινωνίαν πολέοις δοκιμασθεῖσαν πίστιν ανα-
γονίες, διελύθησαν, καὶ εἰς τὰς αὐτῶν πόλεις
ἀπεχώρησαν.

A dem ^{αὐτοῖς} cognominatus est: Sectatores autem illius Anomœi, & Exucontii sunt appellati. Interrogantibus autem ipsos Nicænæ fidei sectatoribus, quamobrem ipsi qui Filium Deum ex Deo esse confitebantur, dissimilem tamen, & ex nihilo ortum, idque contra suam iprorum fidei formulam dicere auderent: respondebant, dictum esse à Paulo Apostolo, Omnia autem ex Deo: in omnibus autem comprehendendi etiam Filium. Atque hoc modo intelligendum esse quod ipsi adjecterant in formula fidei sue, secundum scripturas. Et hoc quidem ita cavillantes interpretabantur. Postremo cum iis qui ipsos hoc nomine accusabant objurgabantque, satisfacere non possent, lector rursus fidei formulâ quæ Constantinopoli approbata fuerat, è Concilio discesserunt, & ad suas quisque sedes reverti sunt.

Κεφ. Α'.

ποὺ ημερίαν Φανταστικός, καὶ φειδὲν τὸν οὐρανόλιμον ἀρχι-
πατατινόν, καὶ στρατηγούν ἀρχιερίουν προσβάσιτων,
τολμηρὸν ἀκένελλον ἐπειδὴ Φρόντιον τὸν οὐρανόν.

CAP. XXX.

De Georgio Alexandria Episcopo, & de Epi-
scopis Hierosolymorum: & quomodo cum
post Cyrillum tres continua serie Episcopi
facti fuissent, iterum Cyrus sedem
suam recepit.

CΕΝ τέτω δὲ, ἐπ' αἰθανασίοις κρυπτομένης,
Ἐπανελθον γεώργιος εἰς αἰλεξανδρεῖαν,
χαλεπῶς ἐπάκτησεν ἐλλήνας, καὶ σύν ἐτέρως
αὐτῷ δοξάζοντας ξεισταντός εκάθερες τε γῆ
οὐδεὶς λέπετο θρησκευεῖσθαι, καὶ περιπο-
μένες πλανεῖσθαι εριστέστοις τοῖς πόλεσιν
ηγώ, οὐς τοσορῶν αὐτὸς, καὶ τοῖς ἀρχεσον
οὐδὲποτεν τοῦτον πλάνθεις, οὐς τυραννικός,
τιθέντος πάντων δικαίωμαν. ἐχαλεπταίνει
καταστατοῖς ἐλληνικοῖς, στιτεῖ τὸν αὐτὸν καὶ
ταπατεῖς τοῦτον αὐγεῖν ἐκπλήνει, Καραϊ-
ληκή τὸν σὺν αἰγύπτῳ σερῆνηγόν σωθῆσθαι
ταπαγαγών τῇ πόλει, εἰκόνας τε τὸν αιανθ-
ιαλού τὸν σὺν τοῖς ναοῖς κόσμον ἀφαιρύμε-
νος ἀδητοῦ περιφασίας ὑπερεγνούντα τὸν ἐγκέντητον
αιανθέσεως, οὐς αὐτίκα λέξω κατέπλεις ἐκ
ταυρεύῃσθαι, οὐς εἴρηται, τολμαμέσατην ιε-
ρολυμων ἐκκλησίαν ἐρέννιος, καὶ μετ' ἐκεί-
νου ἡρακλεῖος. ἐφεξῆς τε τέττα, ἵλας οὐ-
τέτας γῆ σὺν τῷ τότε τὴν ἐνθάδε εκκλησίαν
οὐδεποτέσσαμεν παρειλήφαμεν, μέχει τὸ
θεοδοσίος βασιλείας ἴννα δὲ κύριλλος εἰς
τοὺς αὐτὸν πάλιν ἐπανῆλθε θρόνον.

Pridem tempus cum Athanasius ad-
huc delitesceret, Georgius Ale-
xandriam reversus, tum Gentiles, tum
Christianos qui non idem cum ipso
sentirent, graviter oppressit. Utrosque
enim divinum numen prout ipse vellet,
colere adgebat: detrectantes vero inse-
tabatur. Invisus autem erat, primori-
bus quidem propterea quod arrogans
esset, & præsidibus imperaret: plebejis
vero, tanquam tyrannus, & qui plus
posset unus quam reliqui omnes. Sed
principie Gentiles ei succensebant, eo
quod sacrificare & festos dies patrio ritu
celebrare, ipsos prohiberet; inductis-
que in urbem militibus armatis, una
cum Duce Ægypti, imagines ac dona-
ria, omnemque templorum ornatum
abstulisset. Quæ res postea causam necis
ei attulit, sicuti mox dicturus sum. Cyril-
lo vero quemadmodum diximus, de-
posito, Hierosolymorum Ecclesiam su-
ficepit Erennius. Cui deinde Heraclius
successit: Heraclio autem Hilarius.
Istos enim Hierosolymitanam Ecclesi-
am administrasse accepimus, usque ad
Principatum Theodosii. Quo quidem
tempore Cyrus sedem suam postlimi-
nio recuperavit.

Eccc iii